

Helyi Vidékfejlesztési Stratégia – Zempléni Tájak HK

Zempléni Tájak összefogása a fejlődésért

Budapest, 2009 Május 4.

Tartalom

- **A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia összefoglalása**
- Helyzetelemzés
- Fő fejlesztési prioritások és fejlesztési intézkedések, forrásallokáció
- Megoldási javaslatok

Zempléni Tájak HK – Összefoglaló a térségről

A(z) Zempléni Tájak HK területe 55 települést foglal magába, melyek közül 4 város. A térség lakossága 59,008 fő, a városokban élő lakosok száma 18,608 fő

A térségen belül a legtöbb vállalkozás a(z) Kereskedelem, javítás szektorban tevékenykedik. A legnagyobb foglalkoztató a(z) Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás szektor, az 500 főnél többet foglalkoztató vállalkozások száma 0

A térségben összesen 6 db fő fejlesztési prioritás és 34 db fejlesztési intézkedés fogalmazódott meg

A térségben összesen 18 db gazdaságfejlesztési javaslat fogalmazódott meg, melyek közül a legtöbb – az összes javaslat 50%-a, 9 db – a(z) Egyéb szolgáltatás szektorhoz kapcsolódik

A térségben összesen 33 db szolgáltatás-, valamint falu- és településfejlesztési javaslat fogalmazódott meg, melyek közül a legtöbb – 12 db – a(z) Kultúra mozgatórugó-csoporthoz kapcsolódik

A térségben a legtöbb vállalkozás a(z) **Kereskedelem, javítás** szektorban található; a legnagyobb foglalkoztató a(z) **Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás** szektor

Zempléni Tájak HK – Általános áttekintés

Általános információk	Négy legnépesebb település
Népesség	59,008
Települések száma	55
Városok száma	4
Hátrányos helyzetű települések száma	50
	Sárospatak 13,794 fő
	Cigánd 3,367 fő
	Tiszakarád 2,634 fő
	Karcsa 2,037 fő

Vállalkozások, jelentős szektorok

Vállalk. száma létszám szerint (db)	Legtöbb vállalk. adó szektor
1-9 fő	Kereskedelem, javítás
10-19 fő	
20-49 fő	
50-249 fő	Legnagyobb fogl. szektor
250-499 fő	Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás
500- fő	

Települések száma, ahol...

...nincs szélessávú internet	4
...nem elérhető mindhárom mobilhálózat	4
...nincs helyközi autóbusz-megálló	1
...van közművesített, közúton elérhető ipari park	0

Fejlesztési prioritások és intézkedések, megoldási javaslatok

Fő fejlesztési prioritások száma	6
Fejlesztési intézkedések száma	34
Gazdaságfejlesztési megoldási javaslatok száma	18
Szolgáltatás-, ill. falu- és településfejlesztési megoldási javaslatok száma	33

Zempléni Tájak HK – HPME allokáció összefoglaló

Jogcím neve	HPME-k száma (db)	Allokált forrás (EUR)
▪ Mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása	▪ 8	▪ 3,408,555
▪ A turisztikai tevékenységek ösztönzése	▪ 5	▪ 1,003,268
▪ Falumegújítás és -fejlesztés	▪ 2	▪ 1,020,609
▪ A kulturális örökség megőrzése	▪ 4	▪ 1,920,610
▪ Leader közösségi fejlesztés	▪ 7	▪ 125,938
▪ Leader vállalkozás fejlesztés	▪ 2	▪ 1,256,364
▪ Leader képzés		
▪ Leader rendezvény	▪ 5	▪ 114,081
▪ Leader térségen belüli szakmai együttműködések	▪ 3	▪ 47,566
▪ Leader térségek közötti és nemzetközi együttműködések	▪ 3	▪ 26,506
▪ Leader komplex projekt		

Zempléni Tájak HK - Legfontosabb probléma és lehetőség

Legfontosabb probléma

- A térségben élők számára probléma a munkalehetőség hiánya, valamint az alacsony iskolázottság, szakképzetlenség, valamint a roma lakosság körében a „második generációs” állásnélküliség. Ehhez kapcsolódik a közösség területén már elfogadott és előkészített közösségi célú fejlesztések, tervek megvalósításának elmaradása, ezáltal a közösségi infrastruktúra amortizálódása, helyi közösségek szétesése. Alacsony a vállalkozási hajlandóság, az abszorpciós és innovációs képesség. A közlekedési infrastruktúra fejlesztésre szorul. A képzett fiatalok elvándorolnak a kedvezőbb megélhetés érdekében, az időskorúak közösségi segítségre szorulnak.

Legfontosabb lehetőség

- Térségi adottságokra építő vállalkozások fejlesztése, új munkahelyek teremtése és a helyi hozzáadott érték növelése, értékesítési hálózatok kiépítése. Mezőgazdasági és élelmiszeripari adottságok, a megújuló energiaforrások kihasználása. Munkaerőpiaci igényekre épülő szak- és felnőttképzés. Gazdasági, közösségi és civil együttműködések, fenntartható településfejlesztés a helyi életminőség javítására.
- Természeti, történelmi, kulturális adottságok kihasználása, az ezekre épülő turisztikai attrakciók fenntartható fejlesztése. Esélyegyenlőséget támogató, tudatos helyi társadalom fejlődése, helyi társadalmi konfliktusok kezelése.

Zempléni Tájak HK – A stratégia alapvető célja

Stratégiai célunk az életminőség javítása a térség gazdasági és természeti erőforrásaira alapozva vidék-, gazdaság- és vállalkozásfejlesztési programok serkentésével, új munkahelyek teremtésével, a meglévők megerősítésével.

A komplexitás érdekében harmonizálást végeztünk az ÚMVP-n kívüli programokkal, melyek társadalmi, gazdasági szempontból forrás kiegészítést eredményeznek.

A lehetőségeken túl azon problémákat – tőkehiányos mikro-vállalkozások, munkahelyteremtés vs. munkanélküliség, szakképzetlenség, elvándorlás, térségi szociális helyzet, hátrányos megkülönböztetés – emeltük be megoldási javaslatokkal, melyek jelentős visszahúzó hatással vannak közösségünkre. A HVS a vidéki gazdasági élet fejlődését a térségi mikro-vállalkozások megerősítésével, munkahelyteremtéssel, innovatív ötletek támogatásával, valamint a kiaknázatlan turisztikai potenciállal kívánja elérni.

A stratégia kiemelt szempontja a fenntarthatóság és értékteremtés, valamint az épített és természetes környezet irányított védelme. A településrekonstrukción keresztül hozzájárul a helyi identitás erősítéséhez, kiemelt szempontként kezelve az esélyegyenlőséget, előítéletek oldását.

A stratégia megvalósítása partnerséget, folyamatos információbiztosítást követel meg a közösség minden tagjától.

Tartalom

- A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia összefoglalása
- **Helyzetelemzés**
- Fő fejlesztési prioritások és fejlesztési intézkedések, forrásallokáció
- Megoldási javaslatok

A térség általános jellemzői, a hely szelleme 1/2

A Zempléni Tájak Előzetesen Elismert Helyi Közösség 55 települése a szlovák-magyar határ mentén a Hollóháza-Zalkod-Zemplénagárd alkotta háromszögben helyezkednek el.

A helyi közösség kistérségei a természetföldrajzi kettős meghatározottság mellett település-földrajzilag is kettősséget mutatnak. A Hegyköz falvainak képét a hegyvidéki és medencejelleg határozza meg. A Hegyközre az aprófalvak jellemezőek, többségük népessége 500 főnél is kevesebb. A Rétköz, Bodrogköz településeinek szerkezetét a Bodrog és a Tisza közti fekvés határozza meg. A települések a két folyó által szabadon átjárható terület magasabb fekvésű részein alakultak ki. Szerkezetüket tekintve szalagtelkes elrendezés jellemző rájuk, építészetükben keverednek az erdélyi, az alföldi és a felvidéki vonások. Legfejlettebb kistájnak Tokaj-Hegyalja tekinthető, amely UNESCO kulturtáj besorolással is büszkélkedhet.

A települések közti kapcsolatok a településföldrajzi adottságok miatt, erősnek mondhatók a térségben, bár az eltérő érdekek mentén feszülő ellentétek sem ismeretlenek. A kapcsolatok leggyakoribb megnyilvánulási formái a körjegyzőségek és a feladatellátó társulások. A Zempléni Településszövetség a helyi közösség magyar területét szinte teljes egészében lefedi.

A határokon átnyúló együttműködések már a szocialista rendszerben is jellemzőek voltak, és felmerült az intézményesített és szélesebb körű gazdasági együttműködés gondolata a rendszerváltás után. A Kárpátok-régióban a rendszerváltást követően párhuzamosan megindultak a határmenti övezetekben az együttműködések.

A helyi közösség kulturális központjának Sárospatak tekinthető. Többnapos programsorozat több is van a térségben, ezek közül országos jelentőségűnek tekinthető a Zempléni Nemzetközi Néptáncfesztivál, a Zemplén Fesztivál, és a füzéri Megyei Nemzetközi Nemzetiségi Népdaltalálkozó. A helyi közösség építészeti értékek tekintetében gazdagnak tekinthető. A térségben elsősorban a kulturális programok megrendezésére szolgáló helyszínek kijelölésében jelentkeznek gondok, valamint a meglévő épületek infrastrukturális adottságainak korszerűtlensége akadályozza a még ennél is színesebb kulturális élet kibontakozását. Az oktatás helyzetét megvizsgálva erőteljesen tükröződik a közösség által lefedett terület többszörösen hátrányos helyzete.

A térség általános jellemzői, a hely szelleme 2/2

A magas munkanélküliség következtében a kvalifikált végzős diákok elhelyezkedési gondjaik miatt elhagyják a térséget. Középfokú oktatási intézmények Sárospatakon, Sátoraljaújhelyen, a középfoknál magasabb szintű képzést nyújtó intézmény Sárospatakon található (tanítóképző, református teológia).

A térség környezeti állapota 1/2

Az akciócsoport területének legfőbb természeti erőforrása a Zempléni-hegység, valamint a Bodrog és a Tisza. Kihasználtságuk azonban közlekedési és turisztikai szempontból nem megfelelő. Az említett folyóvizek mentén rét- és legelőgazdálkodásra alkalmas réti öntéstalajok alakultak ki, a mezőgazdasági művelésre leginkább alkalmas talajok előfordulása kevéssé jellemző. A rét- és legelőterületek mennyisége kedvező, viszont a szántóföldi növénytermesztésre leginkább alkalmas talajok előfordulási aránya nagyon alacsony. A feltárt termálvízkészlet Sárospatakon hasznosított, erre további komplex idegenforgalmi fejlesztések építhetők. A térség legjelentősebb védett természeti értékei közé a Zempléni és a Tokaj-Bodrogzugi Tájvédelmi Körzet, Nagy-Milic Natúrpark tartozik.

A térségben a települések környezetszennyező hatásán kívül a legjelentősebb környezeti problémát a települések növekedése, valamint a vállalkozások tevékenységéből adódó környezetterhelések jelentik. Ehhez járulnak hozzá az üdülési tevékenység növekedéséből adódó problémák. Kiemelten kell kezelni a turizmus-igenforgalom, valamint a táj- és természetvédelem értékeinek összehangolását. A térség értékes táji adottságú területeinek jelentős része fekvéséből és infrastrukturális ellátottságából adódóan még szinte érintetlennek mondható, itt elsősorban a megelőző tevékenységre kell fektetni a hangsúlyt.

A bányászati tevékenységből adódó problémákat két csoportra kell osztani, az egyik a megszűnt bányák tekintetében jelentkező környezetvédelmi gondok, a másik a még működő tevékenységekkel együtt járó környezetszennyezési és terhelési problémák. Az erdőterületek tulajdonosi szerkezetében bekövetkező változások is komoly veszélyforrást jelentenek, hiszen a kárpótlással és a szövetkezetek átalakulásával az erdők egy jelentős része magánkézbe került, mely jelentős területromlással járt együtt.

A térségi települések jelentős része nem rendelkezik hulladéklerakóval. A települések hulladék begyűjtését az önkormányzatok, illetve az általuk létrehozott társulások, vagy külső vállalkozók végzik. A begyűjtés és kezelés szempontjából azonban gondot jelentenek a kis lélekszámú települések.

A térség környezeti állapota 2/2

A hulladékelszállítás nem teljesen van megoldva, ezért a helyi lakosok gyakorta maguk hordják ki a szemetet egy közeli hulladéklerakóba, vagy a község külterületére. További gond a komplex hulladékgazdálkodási rendszer teljeskörűségének hiánya, amely a begyűjtéstől kezdődően a szállítás, válogatás, hasznosítás feladatait - látná el, teljes vertikumban, térségi szinten. A Zempléni Hulladékgazdálkodási Kht. csak részben tudja szolgáltatásaival ellátni a közösség területét.

Hátrányos helyzetű települések közé tartozó települések bemutatása 1/2

Az Akciócsoport 55 településéből a Bodrogi és a Sárospataki kistérségek 33 települése tartozik a Komplex programmal segített leghátrányosabb helyzetű kistérségi besorolásba. A helyi közösség területén 50 település hátrányos és 5 nem hátrányos település különböztet meg a hatályos rendeleti besorolás. A térség valamennyi településén jelentős számú alacsony iskolai végzettségű, hátrányos helyzetű népesség koncentrálódik.

A helyi társadalmak innovatív, szakképzett rétegét képező fiatalok a munkalehetőségek és a településhez való kötődés hiánya miatt elvándorolnak. Jelentős az ingázók aránya a térségi központokba. A közösségi közlekedés alacsony járatsűrűsége és az egyetlen vasúti fővonal korszerűtlen műszaki állapota a munkaerő mobilitását hátráltatja. A térségben több ipari-gazdasági tevékenység folytatására alkalmas terület is rendelkezésre áll, ám a sok helyen kiépítetlen vagy elavult települési infrastruktúra és a szükséges kvalifikált munkaerő hiánya az esetleges befektetői érdeklődés ellen hat.

A térség alapvetően mezőgazdasági jellegű, a Zempléni és Tokaj-Bodrogi Tájvédelmi Körzetek, mint Érzékeny Természeti és NATURA 2000 területek műveléséhez kapcsolódó agrár-környezetgazdálkodási támogatások nélkül viszont a legtöbb esetben ráfizetéses lenne a gazdálkodás.

A rétek, legelők magas részaránya, valamint a szántók alacsony átlagos aranykorona-értéke az állattenyésztést, illetve a zöldség- és gyümölcsstermesztést hozza előnyösebb helyzetbe a szántóföldi növénytermesztéssel szemben. Bár több településen komoly hagyományai vannak a tej és tejtermékek előállításának (Kenéz, Tiszakarád, Sárospatak, stb.), a szőlő-, zöldség- és gyümölcsstermesztésnek (Bodrogi és Sárospataki kistérségek egyes területei) és a folyóparti településeken még megtalálható halászatnak a szerepe messze elmarad az optimálistól. A gazdálkodók formalizált termelési, beszerzési, értékesítési önszerveződések és térségi feldolgozó kapacitások hiánya miatt gyakran szembesülnek a jövedelmezőséget rontó értékesítési nehézségekkel.

A hipermarketek térnyerése, az alig létező helyi piacok és a háztól való eladás szervezetlensége behatárolja a helyben előállított agrár- és kézművesipari termékek eladási lehetőségeit.

Hátrányos helyzetű települések közé tartozó települések bemutatása 2/2

A két kistérség számos települése turisztikai vonzerőként szolgáló értékes természeti és ember alkotta adottságokkal rendelkezik. A kultúra és a hagyományok iránt érdeklődők figyelmét több idegenforgalmi vonzerő, fesztivál és egyéb rendezvény, kézműves lehetőség (gyékénykötés, vesszőfonás, fazekasság,), helyi étel- és italspecialitás (tokaji borok, halételek, pálinka) kötheti le. A turizmus infrastrukturális feltételei az utóbbi időszakban fejlődtek, de hiányosak, a kereskedelmi szállásférőhelyek kihasználtsága alacsony. A természetjárás, ökoturizmus, vízi-, kerékpár-, illetve a lovassportok és a vadászat kedvelői több településen is hódolhatnak szenvedélyüknek. A Bodrog és a Tisza holtágai a kajakosok mellett a horgászni vágyók számára is vonzó környezetet teremtenek.

Az egyes szektorok jelentősége a térségben - Jelmagyarázat

**Mezőgazdaság,
erdő-, hal-,
vadgazdálkodás**

**Bányászat,
feldolgozóipar,
villamosenergia-,
gáz-, gőz-, vízellátás**

Építőipar

**Kereskedelem,
javítás**

**Szálláshely-
szolgáltatás és
vendéglátás**

**Szállítás,
raktározás, posta
és távközlés**

**Pénzügyi
közvetítés**

**Ingtalanügyletek,
gazdasági
szolgáltatás**

**Egyéb
szolgáltatás**

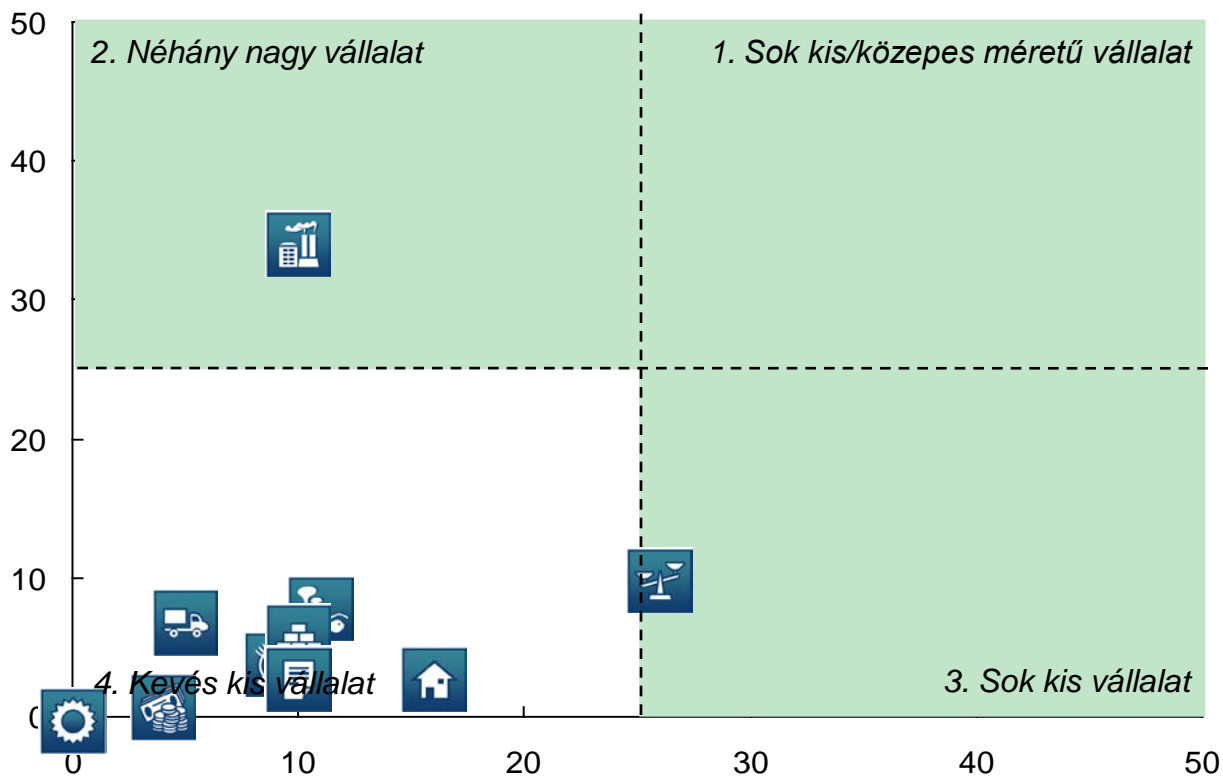

**Egyéb
tevékenység**

Az egyes szektorok jelentősége a térségben

Foglalkoztatottak számának megoszlása a szektorok között (%)

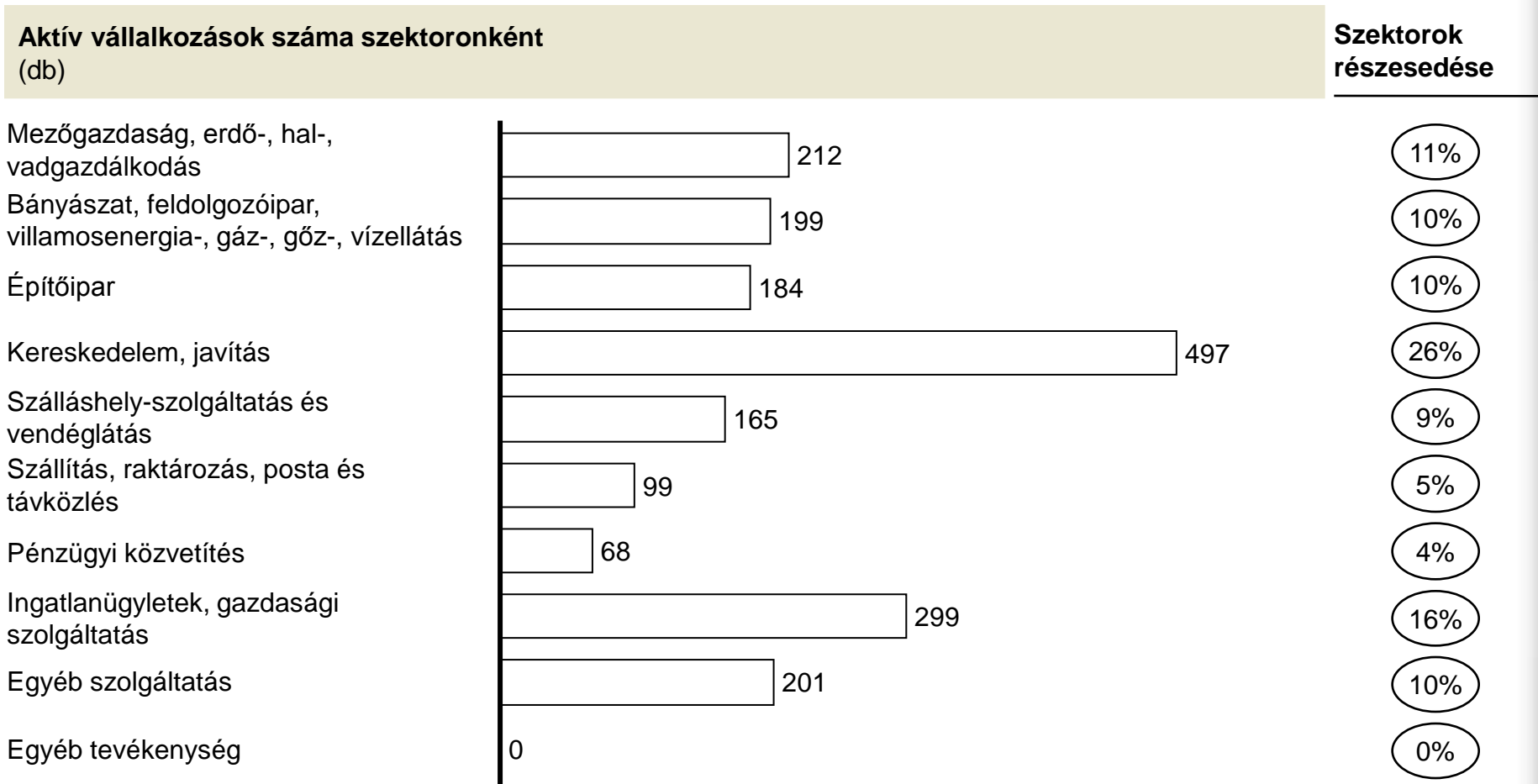

Vállalkozások számának megoszlása a szektorok között (%)

- A településen azok a legfontosabb szektorok, amelyek nagy mértékben részesednek a foglalkoztatásból és/vagy a vállalkozások számából
- Ebből a szempontból a település legfontosabb szektorai
  - Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás
  - Kereskedelem, javítás

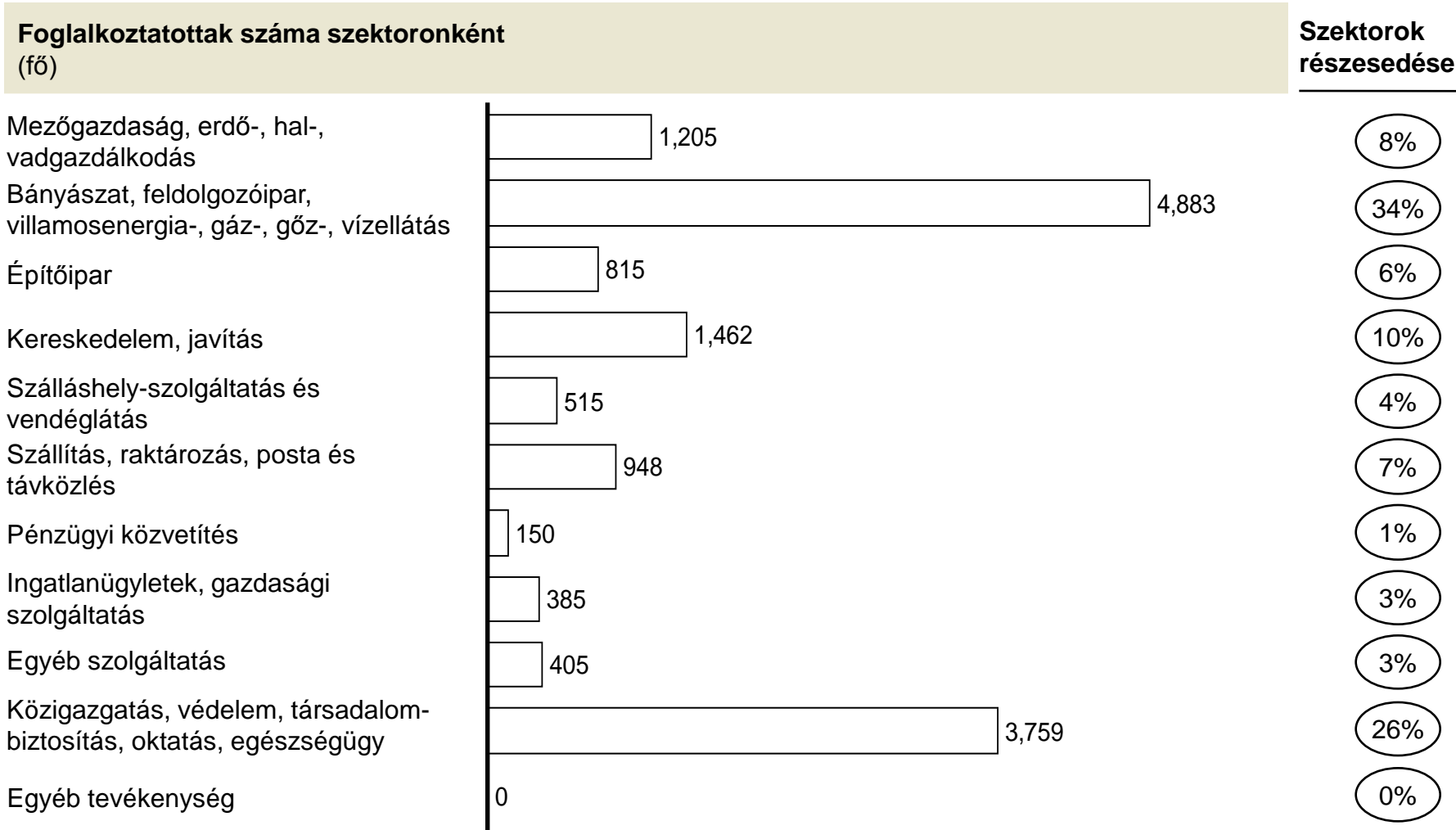
A vállalkozások számát tekintve a szektorok közül 26%-kal a(z) Kereskedelem, javítás szektor rendelkezik a legnagyobb részesedéssel

Vállalkozások szektor szerinti megoszlása

A foglalkoztatottak számát tekintve a szektorok közül 34%-kal a(z) **Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás szektor rendelkezik a legnagyobb részesedéssel**

Foglalkoztatottság szektor szerinti megoszlása*

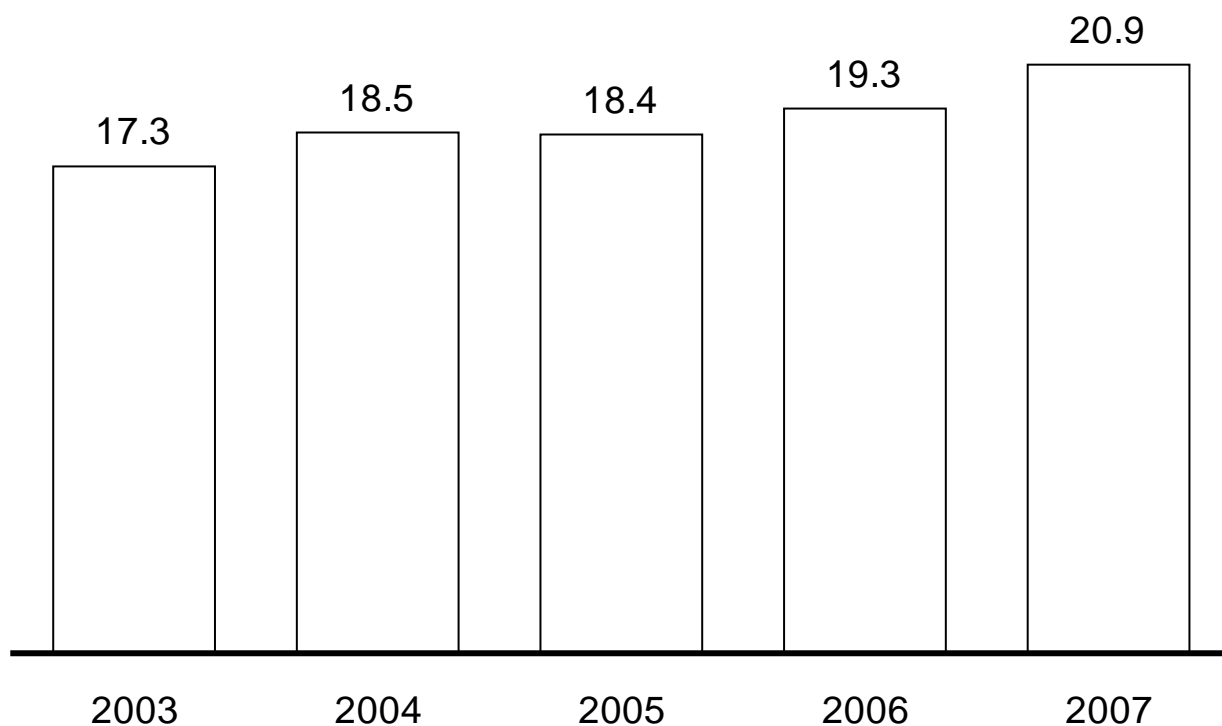

* A foglalkoztatottsági adatok nemcsak a vállalkozásokra vonatkoznak

Az aktív korú lakosságon belül az álláskeresők aránya 2007-ben 20.9%, ami 3.6 százalékpontos változást jelent 2003 óta

Álláskeresők aránya az aktív korú lakosságon belül

Álláskeresők aránya az aktív korú lakosságon belül (százalék)

- **Az álláskeresők aránya az aktív korú lakosságon belül 2007-ben 20.9%**
- **Változás 2003-hoz képest 3.6 százalékpont**

A térség foglalkoztatottsági helyzete 1/2

A közösség településeinek túlnyomó részén kifejezetten magas az alacsony iskolai végzettségű, szakképzetlen népesség részaránya, akiknek gyakran még az ideiglenes elhelyezkedésre sincs módja az alkalmi munkavállalás korlátozottsága, a vidéki jövedelemszerzési lehetőségek hiánya miatt.

A térségben 14528 fő a foglalkoztatottak száma, néhány nagyobb céget leszámítva nem létezik elsődleges munkaerő-piac, így a legnagyobb foglalkoztatók a feldolgozóipar (4883 fő, 34%), a közüzemi szolgáltatások körében tevékenykedő cégek és az önkormányzatok léptek elő (3759 fő, 26%), utóbbiak a közmunka-programok révén a munkanélküliek széles körét foglalkoztatják. Harmadik foglalkoztatási szektor a kereskedelem, melyben térségünkben 1462 fő dolgozik (10%).

A közszolgáltatások különböző formái (közoktatás, közigazgatás, szociális és egészségügyi ellátórendszer) és az időszakos közmunkaprogramok jelentik az egyetlen legális munkalehetőséget számos alacsony vállalkozássűrűségű kistelepülésen, ahol a települési önkormányzat sok esetben szinte egyedüli foglalkoztatóként van jelen.

Jövedelemtermelő képességének csökkenése miatt a primer szektorhoz tartozó mezőgazdaság foglalkoztatásban betöltött szerepe nem meghatározó (1205 fő, 8%). Többnyire csak jövedelemkiegészítő tevékenységként, félállásban dolgoznak az agráriumban, illetve számos család önellátás céljából végez mezőgazdasági tevékenységet.

Az elhelyezkedési esélyeket rontja a munkaerő kereslete és kínálata közötti szerkezeti eltérés, a helyi gazdasági ágazatok igényeihez igazodó szakképzett munkaerő hiánya. A legtöbb településen komoly problémát jelent a nagyarányú tartós munkanélküliség, a lakosság körében országos szinten is igen alacsony a vállalkozási hajlandóság. Többségüknél a munka világába való visszatérés, a munkahelyteremtés mellett, csak személyre szóló reintegrációs program segítségével lehetséges.

Az akciócsoport magas munkanélküliségi mutatói (18,1%) több tényezőnek köszönhetők. Ez magyarázható a primer ágazatok leépülésével, másrészt azzal, hogy a térségben a képzettségi mutatók még ma is elmaradnak a megyei és országos adatoktól.

A térség foglalkoztatottsági helyzete 2/2

A képzettségi viszonyokat figyelembe véve két csoport számára is komoly problémát okoz az elhelyezkedés. A szakképzetlen munkanélküliek között magas a roma etnikumhoz tartozók aránya, az ő foglalkoztatásuktól számos munkaadó kategorikusan elzárkózik még olyan esetben is, ha más jelentkező nincs az állásra. A szakmunkás végzettségűek iránt viszonylag nagyobb a kereslet, ám legtöbbször olyan szakképesítéssel rendelkezett, amelyre még nem volt jelentős igény.

A tartósan munkanélküli, hátrányos helyzetű lakosság számára a legbiztosabb jövedelemforrást a szociális támogatások jelentik, körükben mára valós életstratégiává vált a segélyből élés.

A vállalkozói szféra tőkeszegénysége miatt foglalkoztatási és jövedelemtermelési szerepe a térség gazdasági életében viszonylag csekély. Jellemző az üzleti szolgáltatások és a vállalkozói infrastruktúra fejletlensége, valamint a vállalkozások működését megkönnyítő információs rendszerek hiánya is.

A térség 10 legnagyobb foglalkoztató vállalkozásának jelentősége az alapján mérhető le, hogy milyen hányadban részesednek a foglalkoztatottságból

A térség 10 legnagyobb foglalkoztató vállalkozásának összefoglaló jellemzése

	<u>Leírás</u>	<u>Érték</u>
Legjelentősebb szektor	▪ A(z) Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás szektorban* működő vállalkozások száma	6 db
Legjelentősebb település	▪ Sárospatak székhellyel/telephellyel/fiókteleppel** működő vállalkozások száma	4 db
Foglalkoztatás abszolút értelemben	▪ A térség 10 legnagyobb foglalkoztató vállalkozása által foglalkoztatottak száma	1,175 fő
Foglalkoztatás relatív értelemben	▪ A térség 10 legnagyobb foglalkoztató vállalkozása által foglalkoztatottak számának aránya a térség összes foglalkoztatásán belül	8%

A térség 10 legnagyobb foglalkoztató vállalkozása 8%-át adja a térségen belüli foglalkoztatásnak

* Ezen szektorban tevékenykedik a 10 legnagyobb foglalkoztató vállalkozás legnagyobb hányada

** Ezen településen tevékenykedik a 10 legnagyobb foglalkoztató vállalkozás legnagyobb hányada

A térség 10 legnagyobb foglalkoztató vállalkozása közül a legtöbb – 6 db – a(z) Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás szektorban működik

A 10 legnagyobb foglalkoztató vállalkozás a térségben 1/2

	Név	Működés helye a térségben	Főtevékenység	Szektor	Fogl. száma (fő)	Árbevétel (ezer Ft)
1	Hollóházi Porcelán Manufaktúra Zrt.	Hollóháza	2621 Háztartási kerámia gyártása	Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás	280	
2	BOSS 2006 Hungária Precíziósszerszámgyártó Kft.	Sárospatak	2862 Szerszámgyártás	Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás	159	
3	Pataki Ruha Zrt.	Sárospatak	1822 Felsőruházat gyártása	Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás	131	
4	GEO-MILK Növénytermesztő, Szarvasmarhatenyésztő és Szolgáltató Kft.	Sárospatak	0121 Szarvasmarhatenyésztés	Mezőgazdaság, erdő-, hal-, vadgazdálkodás	113	
5	HÁDA Ipari és Kereskedelmi Kft.	Tiszakanyár	5250 Hasznáلتcikk-kiskereskedelem	Kereskedelem, javítás	111	

A térség 10 legnagyobb foglalkoztató vállalkozása közül a legtöbb – 6 db – a(z) **Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás** szektorban működik

A 10 legnagyobb foglalkoztató vállalkozás a térségben 2/2

	Név	Működés helye a térségben	Főtevékenység	Szektor	Fogl. száma (fő)	Árbevétel (ezer Ft)
6	ÉPSZER Építő- és Szerelőipari Zrt.	Sárospatak	4521 Épület, híd, alagút, közmű, vezeték építése	Építőipar	111	
7	DIANEX Autókárpitgyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Nagyrozsány	1822 Felsőruházat gyártása	Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás	80	
8	Kenézlő-Dózsa Mezőgazdasági Zrt.	Kenézlő	0142 Állattenyésztési szolgáltatás	Mezőgazdaság, erdő-, hal-, vadgazdálkodás	70	
9	Tokaj Kereskedőház Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.	Tolcsva	1593 Bortermelés	Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás	60	
10	PERLIT' 92 Kft.	Pálháza	1450 Máshova nem sorolt egyéb bányászat	Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás	60	

A térség helyzete a vállalkozások szempontjából 1/2

Borsod-Abaúj-Zemplén megye alapvetően ipari jellege a helyi közösség területén mérsékeltebben jelentkezik. Itt két gócpontban – Sátoraljaújhely (mint város nem része a vidékfejlesztési térségnek), Sárospatak - összpontosul jelentős ipari tevékenység.

A térség szlovák és ukrán határmenti régiója 1998-ban különleges gazdasági övezeti státuszt kapott a Magyar Kormánytól. A Zempléni Vállalkozási Övezet Sárospatak és Sátoraljaújhely városok és vonzáskörzeteik (összesen 52 település) közigazgatási területeire terjedt ki.

Sárospatak hagyományosan kedvező geopolitikai elhelyezkedésén túlmenően Vállalkozói Park létrehozásával is javította az ipartelepítési, tőkevonzási feltételeit. Az iparfejlesztésre alkalmas területek szinte minden településen megtalálhatóak, ám szakképzett munkaerő csak korlátozottan áll rendelkezésre.

A közösség területén a természeti erőforrásokat lényegesen befolyásoló, veszélyeztető mezőgazdasági termelés nem alakult ki. A Bodrogköz, Rétköz, Hegyköz és Tokaj-hegyalja tájegység nagyobb részt mezőgazdasági terület. Az egész területhez viszonyítva a mezőgazdasági terület aránya 61,6%, az erdőé 26,6%. A négy térség változatos termőhelyi adottságokkal rendelkezik, ebből kiemelkedik Tokaj-hegyalja, mint zárt borvidék, ahol dinamikus fejlődő borászati vállalkozások működnek. Növénytermesztésünkről összességében az mondható el, hogy a Hegyközben, elsősorban gyenge talaj adottságai, a Bodrogközben, Rétközben a vízgazdálkodási viszonyok miatt a növénytermesztési szerkezet extenzív gazdálkodásról tanúskodik, ám létezik néhány mintagazdaságként működő vállalkozás.

A térségben Sárospatakon, Kenézlőn, Tiszakarádon és Mikóházán működik jelentős állattenyésztő vállalkozás. A térség alkalmas biogazdálkodásra, mind növénytermesztés mind állattenyésztés tekintetében de gyakorlatilag ilyen típusú komoly vállalkozás nincs.

A közösség területe kiváló természeti adottságokkal rendelkezik turisztikai szempontból. A területen egyszerre van jelen a nagy múltú borászatnak otthont adó csodálatos hegyvidék, és a gazdag vízi világgal rendelkező romantikus Bodrog és Tisza, mely nemcsak a halászok és horgászok számára nyújt lehetőséget, hanem vízisportokat kedvelő turista is megtalálja a számítását.

A térség helyzete a vállalkozások szempontjából 2/2

A térségben minőségi és turisztikai programokat is kínálni tudó szállásfejlesztések szükségesek a turizmusban rejlő lehetőségek kiaknázása érdekében. A Hegyközi terület az utóbbi időben sokat fejlődött szálláshely kapacitás tekintetében. Itt elsősorban a vendégmegtartó képesség tekintetében érdemes a fejlesztésekre fókuszálni. Tokaj-Hegyalja fejlődésében a Világörökség program játszhat meghatározó szerepet. A szolgáltató szektor szerepe az országos tendenciákhoz hasonlóan a közösség kistérségeiben is felértékelődött az utóbbi években, de települései különböző szintet képviselnek.

Non-profit szervezetek a térségben

<u>Non-profit szervezet típusa</u>	<u>Számuk a térségben</u>	<u>Non-profit szervezet típusa</u>	<u>Számuk a térségben</u>
Kultúrával kapcsolatos tevékenység	19	Környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenység	7
Vallással kapcsolatos tevékenység	7	Településfejlesztéssel, lakásüggyel kapcsolatos tevékenység	24
Sporttal kapcsolatos tevékenység	44	Gazdaságfejlesztéssel, munkaüggyel kapcsolatos tevékenység	5
Szabadidővel kapcsolatos tevékenység	35	Jogvédelemmel kapcsolatos tevékenység	4
Oktatással kapcsolatos tevékenység	41	Közbiztonság védelmével kapcsolatos tevékenység	17
Kutatással, tudományokkal kapcsolatos tevékenység	1	Többcélú adományosztással kapcsolatos tevékenység	2
Egészségüggyel kapcsolatos tevékenység	3	Nemzetközi kapcsolatok	1
Szociális ellátással kapcsolatos tevékenység	16	Szakmai, gazdasági érdekképviselettel kapcsolatos tevékenység	11
Polgárvédelemmel, tűzoltással kapcsolatos tevékenység	8	Politikai tevékenység	1

A térség jelentősebb non-profit szervezeteinek jellemzése 1/2

Zemplén Tájak Helyi Közösség Magyarország egyik legnehezebb helyzetében lévő térségei közé tartozik. A térségben lévő regisztrált civil szervezetek zöme városi központtal tevékenykedik. Természetesen emellett a települések közül számtalan helységben található egyéb, nem regisztrált civil szerveződés, melyek tevékenysége elsősorban a kultúra és az oktatás területéhez kapcsolódik. A térség egyik legnagyobb ernyőszervezete a Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zemplén Térségi Egyesülete.

A helyi közösség területén 246 statisztikában szereplő civil szervezet működik aktívan. A civil szervezetek több mint fele a Sárospatakon, illetve kistérségében tevékenykedik.

A legjelentősebb, legnagyobb létszámú szervezetek főként a sporttal, oktatással és szabadidővel kapcsolatos területen működnek. A sportegyesületek közül a Sárospatak városi sportegyesület a legnagyobb. A térség szabadidős szervezetei közül kiemelkednek a horgászegyesületek, közülük a Bodrogmenti Sporthorgász Egyesület a legnagyobb.

A kultúrával, a településfejlesztéssel foglalkozó szervezetek (24), faluszépítő egyesületek szintén jelentős számban képviseltetik magukat térségünkben a vallási szervezetekkel együtt. Ezek kiemelt célja a térség települései közötti kapcsolatok erősítése, valamint a közösségi élet felpezsdítése, kistérségi és települési szinten egyaránt.

A térség településeinek 58%-án (32 település) működik polgárőrség, polgárvédelemmel, tűzoltással kapcsolatos tevékenységgel foglalkozik 8 non-profit szervezet. Ezek együttműködve a térség rendőrkapitányságaival és tűzoltóságával a lakosság biztonsága érdekében fejtenek ki aktív tevékenységet. A lakosság részéről további igényként merül föl ezen szervezetek bővítése és munkájuk feltételeinek javítása, továbbá a feladatellátás hatékonyságnak fokozása.

A kulturális, vallási és szociális közösségi programok szervezésére mintegy 29 civil szervezet alakult térségünkben.

A népi hagyományok őrzésének területén egyik legkiemelkedőbb szervezetei kistérségenként: a BODREMKÁ hagyományőrző civil szervezet, Felső Magyarországi Várak Egyesülete, Patáki Vár Alapítvány amelyek rendezvények lebonyolításában és a hagyományok ápolásában töltenek be fontos szerepet.

A térség jelentősebb non-profit szervezeteinek jellemzése 2/2

A fogyatékkal élők legszervezettebb, legaktívabb és legnagyobb térségi civil szervezete a Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zemplén Térségi Egyesülete, mely intézményes keretek között segíti tagságát. A térségben a roma polgárjogi szervezeteken túl, csak egyetlen roma civil egyesület található, mely a települések roma családjainak segítségét, a hátrányos helyzetű fiatalok felzárkóztatását és a kulturális élet szervezését tűzte ki fő célként.

A térség összesített lakossága 2002-2006 között 1,756 fővel csökkent, ami arányosítva 3%-os csökkenést jelent

A térség lakosságának alakulása az elmúlt öt évben

	<u>2002 (fő)</u>	<u>2003 (fő)</u>	<u>2004 (fő)</u>	<u>2005 (fő)</u>	<u>2006 (fő)</u>
Térség összlakossága	60,763	60,362	59,979	59,619	59,008
Éves változás		-401	-383	-360	-611

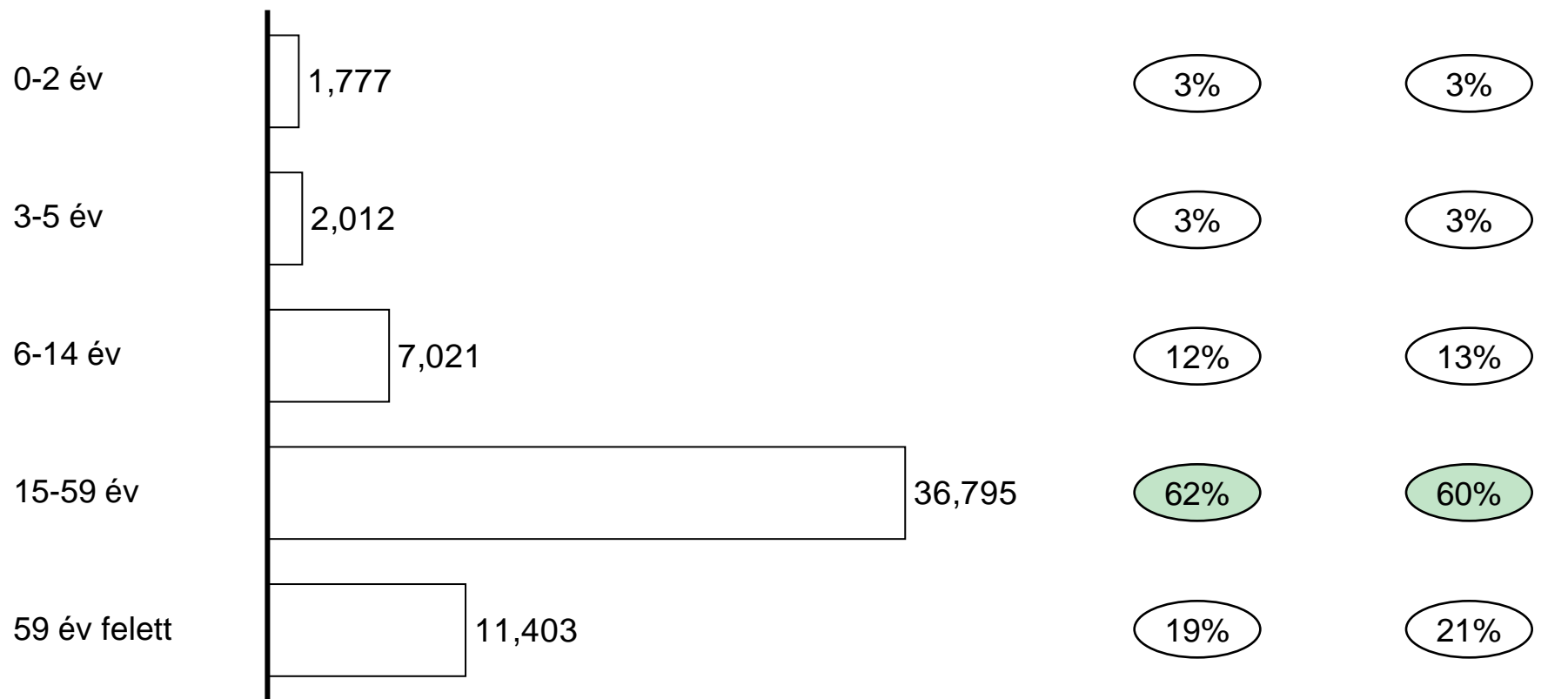

- A térség összesített lakossága 2002 és 2006 között 1,756 fővel csökkent
- A térség összesített lakossága 2002 és 2006 között 3%-kal csökkent

A térségben az aktív korú lakosság aránya 62%, ami 2 százalékponttal magasabb az országos átlagnál

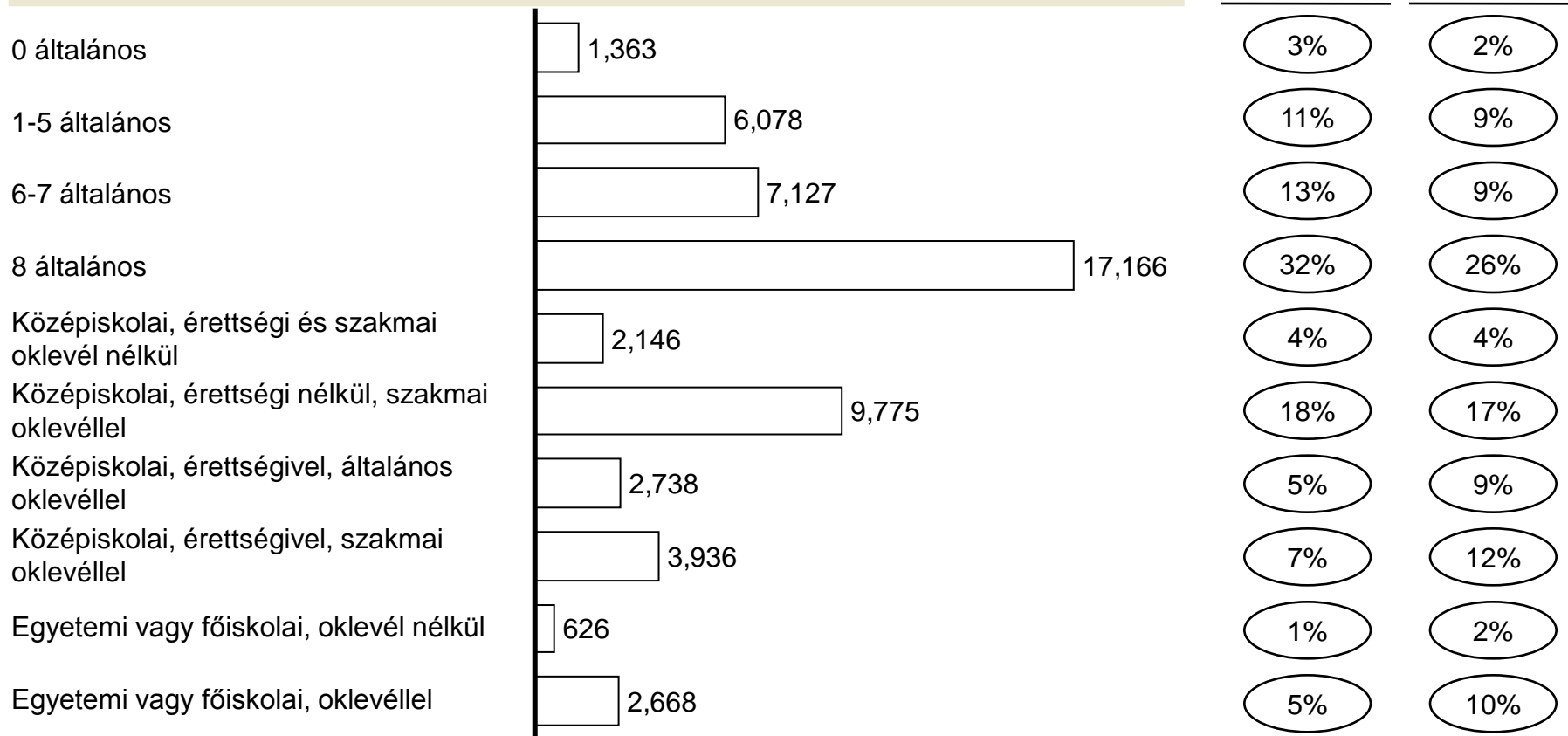
A lakosság kor szerinti összetétele a térségben

Lakosság kor szerinti összetétele
(fő)

Lakosság iskolai végzettség szerinti összetétele

7 évesnél idősebb népesség végzettség szerinti összetétele (fő)

A térség demográfiai helyzete 1/2

A közösség kistérségeire jellemző a kislélekszámú települések magas száma. Az élveszületések aránya a térség egészét vizsgálva fokozatos csökkenést mutat. A természetes szaporodás aránya a Hegyközben kimondottan rossz, míg a Bodrogközi, Rétközi terület településeinek egy részén pozitív mutatókkal lehet találkozni. A térség vándorlási különbözete az utóbbi években negatív tendenciát mutat. Az aktív korú népesség aránya stagnálást mutat. Az idős korú népesség arányában állandóság figyelhető meg, mivel a fiatalok aránya 1990 óta folyamatos csökkenést mutat, a térség elöregedettségi mutatója folyamatosan növekszik.

Az akciócsoport lakosságának 63%-a 2000 fő alatti lélekszámú kistelepüléseken él, melyek jellemzően hiányos infrastruktúrája negatív módon befolyásolja az ott élő emberek várható átlagos élettartamát, életminőségét. A népesedési helyzetet országosan jellemző negatív tendenciák a térségre is érvényesek. A népesség száma a természetes fogyás és a negatív vándorlási egyenleg hatására csökkent, 2006-ban 59008 fő volt.

2002-2006 között a népesség csökkenés 1756 fő volt, ami 3%-os fogyásnak felel meg. 2002-től a vándorlási egyenleg minden évben negatív volt, 2006-ban érte el a legnagyobb mértéket: a hegyköz esetében -7,6, Hegyalja vonatkozásában -5,8 és a Bodrogközben -3,5 fő volt az 1000 lakosra jutó elvándoroltak száma. Az akciócsoport területén az országos átlaghoz hasonló a lakosság korösszetétele. A 15-59 éves korúak aránya 62% (36795 fő), az 59 év felettiek 19% (11403 fő). A harmadik legnépesebb korcsoport a 6-14 év közöttieké 7021 fővel (12%).

A népesség iskolai végzettség szerinti megoszlását vizsgálva szembevetendő, hogy a mindössze 8 általános osztályt végzettek részaránya a legmagasabb: 17166 fő (32 %) az országos arányszámot (26 %) meghaladó. Középszintű végzettséggel, általános oklevéllel 2738 fő (5%), szakmai oklevéllel 3936 fő (7%) rendelkezik. Középszintű végzettséggel érettségi nélkül 9775 fő (18%) rendelkezik.

Az egyetemi és főiskolai oklevéllel rendelkezők száma 2668 fő (5%), aránya lényegesen elmarad az országos mutató értékétől (10%).

A térség demográfiai helyzete 2/2

Ez utóbbi összevetés egyértelműen jelzi, hogy a térségben kevés a felsőfokú végzettséggel rendelkezők számára betölthető szabad munkahelyek száma.

A pályakezdő fiatalok elvándorlását jelzi, hogy a regisztrált munkanélküliek korcsoporton belüli aránya csak mintegy fele a térségi munkanélküliségi mutatóknak, így a Bodroghözben 11,8%, Hegyközben 11,7% és Hegyalja esetében 8,6%.

A gazdasági fejlődést támogató infrastruktúra elérhetősége

Infrastrukturális adottság	Azon települések száma, ahol nem érhető el (db)	Azon települések aránya, ahol nem érhető el (%)
▪ Szélessávú Internet	4	7%
▪ Mindhárom mobilhálózat	4	7%
▪ Helyközi autóbusz-megállóhely	1	2%
▪ Közművesített, közúton elérhető ipari park	55	100%
▪ Fenti infrastrukturális adottságok együttesen	0	0%

A térségben 0 db olyan település van, ahol a fejlődést támogató infrastruktúra közül egyik sem található meg, ez a térség településeinek 0%-a

A fejlesztések során kiemelt figyelmet kell azokra az infrastrukturális adottságokra fordítani, amelyek a térség egyik településén sem található meg

A térség egyik településén sem megtalálható infrastrukturális elemek 1/2

Mozgatórugó
alcsoport

Egyik településén sem megtalálható
infrastruktúra

Mozgatórugó
alcsoport

Egyik településén sem megtalálható
infrastruktúra

Közlekedés

Közmű
ellátottság

Adminisztratív
és kereskedelmi
szolgáltatások

Oktatás

Ipari parkok

▪Ipari park

Kultúra

Pénzügyi
szolgáltatások

Telekommuni-
káció

A térség egyik településén sem megtalálható infrastrukturális elemek 2/2

Mozgatórugó alcsoport	Egyik településén sem megtalálható infrastruktúra	Mozgatórugó alcsoport	Egyik településén sem megtalálható infrastruktúra
Szociális ellátás		Gazdaságfejlesztési szervezetek	▪ Ipari kamara ▪ Agrárkamara
Egészségügyi ellátás	▪ Szülészeti ellátás	Természeti adottságok	
Szabadidős tevékenységre és sportolásra alkalmas infrastr.		Natura 2000 területek	
Egyéb infrastruktúra	▪ Életház	Közbiztonsági szolgálat	

A térség infrastrukturális adottságai 1/2

A közösség területe jellemzően határmenti, hátrányos helyzetű közlekedési szerkezettel rendelkezik. A régió területe részben a vasút, másrészt a 37. sz. főút segítségével viszonylag bekapcsolt az ország vérkeringésébe. A vasúti ellátottságot jellemzi, hogy az akciócsoport 55 települése közül – a Hegyközi kisvasút megmaradt rövid szakaszát leszámítva – mindössze 3 rendelkezik vasútállomással. Az M3-as autópálya 30 perces elérhetőségi területén teljes mértékben kívül helyezkedik el a közösség.

A térségen belül a tömegközlekedési infrastruktúra szolgáltatásai korszerűtlenek: a menetrendek összehangolatlansága lehetetlenné teszi a közlekedési eszközök közötti rugalmas váltást, a járatsűrűség egyenlőtlen eloszlása korlátozza a munkaerő mobilitását. Több település is rendelkezik olyan vállalkozási zónának alkalmas területtel, ahol a közművek a szennyvízcsatornázás kivételével jellemzően biztosítottak, de azok az utakkal, kerítésekkel, egyébekkel együtt felújításra, fejlesztésre szorulnak.

A Bodrog és Tisza folyók hajózásának fejlesztése a szomszédos területek közös érdeke. Ennek a realitását növelheti a legutóbbi időkből megindult magyar kezdeményezés a Tisza hajózási státuszának nemzetközi rangra emelésére. A Bodrogon elvétve létezik áruszállítás.

Idegenforgalmi céllal Sárospatakon működik személykikötő.

A térség villamos energia ellátását az Észak-Magyarországi Áramszolgáltató Rt. hálózata biztosítja. A tájegységekhez tartozó településeket döntő többségében lakossági és kommunális, intézményi fogyasztók jellemzik, ezen kívül kisebb mezőgazdasági, borászati, illetve termék feldolgozó ipari üzemek, kő- és ásványbányák találhatóak.

Az akciócsoport területén a vezetékes földgázellátás a fogyasztói igények tekintetében csaknem teljes egészében lefedett.

A belterületi utak a települések többségénél felújításra szorulnak. A szennyvízhálózat kiépítettsége megfelelő, de korszerűsítése és kiegészítése szükséges. A telekommunikációs infrastruktúra területén mindössze 4 település esetében nincs szélessávú internet elérhetőség.

Bel- és árvízvédelmi problémák tekintetében a Bodrokköz, Rétköz és a Hegyköz, Tokaj-Hegyalja teljesen eltérő problémákkal küzd.

A térség infrastrukturális adottságai 2/2

A hegyközi, hegyaljai területek bel- és árvízvédelmi szempontból nem veszélyeztetettek. A domborzati viszonyok megkövetelik a csapadékvíz elvezető csatornarendszerek fokozott karbantartását.

Bodrogközben, Rétközben összegződnek a Tisza-völgy egészére jellemző problémák. Az elmúlt évek szélsőséges időjárási viszonyai következtében sorra mentek tönkre a mezőgazdasági vállalkozások. A területen élőket az árvíz és a belvizek, valamint az aszály egyaránt fenyegeti. Perspektivikus és támogatandó kezdeményezésnek tekinthető a BOKARTISZ és a Vásárhelyi-Terv bodrogközi megvalósítása.

A turisztikai infrastruktúra hiányosan kiépített, kiaknázandó turisztikai potenciált jelent a részben kiépült EuroVelo kerékpárút-hálózat.

A középületek műszaki állapota rossz. A térség településein hiányoznak vagy felújításra, fejlesztésre szorulnak a közösségi szolgáltató terek.

A turizmus csak akkor rejt magában valós fejlődési lehetőséget, ha a térség már rendelkezik turisztikai potenciállal és aktivitással

Adottságokból adódó fejlesztési lehetőségek – turizmus

	Egy főre jutó szálláshelyek száma (db/fő)		Egy főre jutó vendégéjszakák száma (vendégéjszaka/fő)	
	Magas kategóriájú szállás*	Alacsonyabb kategóriájú szállás**	Magas kategóriájú szállás*	Alacsonyabb kategóriájú szállás**
Térségi adat	0.01	0.05	0.44	1.20
Országos átlag	0.02	0.04	1.81	0.68
Térségi adat az országos átlag százalékában	59%	137%	24%	176%

* Szálloda, gyógyszálloda, panzió

** Üdülőtábor, ifjúsági szálló, turistaszálló, kemping, magán szállásadás

Forrás: HVS kistérségi HVI, KSH, HVS adatbázis

Települések főbb jellemzői 1/8

	Jogállás	Lakosság (fő)	Legnagyobb foglalkoztató szektor	Munkanélküliség (%)	Jövedelmi helyzet* (Ft)	Magas** kat. (db/fő)	Alacsony** kat. (db/fő)
Alsóberecki	▪ Község	▪ 855	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 15.37%	▪ 433,432	▪ 0.000	▪ 0.267
Alsóregmec	▪ Község	▪ 238	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 18.06%	▪ 411,197	▪ 0.000	▪ 0.697
Bodroghalom	▪ Község	▪ 1,532	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 15.65%	▪ 355,515	▪ 0.000	▪ 0.000
Bodrogolaszi	▪ Község	▪ 1,001	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 11.90%	▪ 391,815	▪ 0.000	▪ 0.000
Bózsva	▪ Község	▪ 216	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 16.92%	▪ 461,663	▪ 4.495	▪ 5.157
Cigánd	▪ Város	▪ 3,367		▪ 20.73%	▪ 221,690	▪ 0.000	▪ 0.000
Dámóc	▪ Község	▪ 440	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 25.82%	▪ 158,817	▪ 0.000	▪ 0.000

* Személyi jövedelemadó alapot képező jövedelem egy állandó lakosra

** Magas és alacsony kategóriájú szálláshelyeken töltött egy főre jutó vendégéjszakák száma

Települések főbb jellemzői 2/8

	Jogállás	Lakosság (fő)	Legnagyobb foglalkoztató szektor	Munkanélküliség (%)	Jövedelmi helyzet* (Ft)	Magas** kat. (db/fő)	Alacsony** kat. (db/fő)
Erdőhorváti	▪ Község	▪ 672	▪ Közsféra	▪ 21.63%	▪ 241,217	▪ 0.000	▪ 0.237
Felsőberecki	▪ Község	▪ 325	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 5.97%	▪ 387,613	▪ 0.000	▪ 0.732
Felsőregmec	▪ Község	▪ 304	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 43.86%	▪ 76,833	▪ 0.000	▪ 0.000
Filkeháza	▪ Község	▪ 117	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 20.00%	▪ 305,371	▪ 0.000	▪ 0.000
Füzér	▪ Község	▪ 530	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 13.83%	▪ 401,193	▪ 0.000	▪ 6.792
Füzérkajata	▪ Község	▪ 139	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 28.24%	▪ 197,572	▪ 0.000	▪ 0.086
Füzérkomlós	▪ Község	▪ 412	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 22.26%	▪ 417,779	▪ 1.731	▪ 0.413

* Személyi jövedelemadó alapot képező jövedelem egy állandó lakosra

** Magas és alacsony kategóriájú szálláshelyeken töltött egy főre jutó vendégéjszakák száma

Települések főbb jellemzői 3/8

	Jogállás	Lakosság (fő)	Legnagyobb foglalkoztató szektor	Munkanélküliség (%)	Jövedelmi helyzet* (Ft)	Magas** kat. (db/fő)	Alacsony** kat. (db/fő)
Füzérradvány	▪ Község	▪ 419	▪ Közsféra	▪ 26.97%	▪ 234,435	▪ 0.210	▪ 8.508
Györgyarló	▪ Község	▪ 628	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 34.55%	▪ 197,110	▪ 0.000	▪ 0.000
Háromhuta	▪ Község	▪ 161	▪ Mezőgazdaság, erdő-, hal-, vadgazdálkodás	▪ 17.91%	▪ 238,218	▪ 20.957	▪ 10.578
Hercegkút	▪ Község	▪ 723	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 7.16%	▪ 466,187	▪ 0.000	▪ 0.480
Hollóháza	▪ Község	▪ 1,053	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 16.70%	▪ 491,067	▪ 0.000	▪ 0.368
Karcsa	▪ Község	▪ 2,037	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 16.00%	▪ 343,450	▪ 0.000	▪ 0.185
Karos	▪ Község	▪ 552	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 15.99%	▪ 278,783	▪ 0.000	▪ 0.000

* Személyi jövedelemadó alapot képező jövedelem egy állandó lakosra

** Magas és alacsony kategóriájú szálláshelyeken töltött egy főre jutó vendégéjszakák száma

Települések főbb jellemzői 4/8

	Jogállás	Lakosság (fő)	Legnagyobb foglalkoztató szektor	Munkanélküliség (%)	Jövedelmi helyzet* (Ft)	Magas** kat. (db/fő)	Alacsony** kat. (db/fő)
Kékcse	▪ Község	▪ 1,643	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 17.65%	▪ 262,948	▪ 0.000	▪ 0.000
Kenézlő	▪ Község	▪ 1,436	▪ Mezőgazdaság, erdő-, hal-, vadgazdálkodás	▪ 22.50%	▪ 274,594	▪ 0.000	▪ 0.177
Kishuta	▪ Község	▪ 345	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 20.00%	▪ 313,550	▪ 13.893	▪ 6.493
Kisrosvág	▪ Község	▪ 216	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 26.15%	▪ 245,225	▪ 0.000	▪ 0.000
Komlóska	▪ Község	▪ 338	▪ Közsféra	▪ 16.58%	▪ 292,789	▪ 1.612	▪ 0.473
Kovácsvágás	▪ Község	▪ 658	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 38.73%	▪ 162,350	▪ 0.000	▪ 0.301
Lácacséke	▪ Község	▪ 410	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 32.55%	▪ 84,894	▪ 0.000	▪ 0.000

* Személyi jövedelemadó alapot képező jövedelem egy állandó lakosra

** Magas és alacsony kategóriájú szálláshelyeken töltött egy főre jutó vendégéjszakák száma

Forrás: HVS kistérségi HVI, helyi érintettek, KSH, HVS adatbázis

Települések főbb jellemzői 5/8

	Jogállás	Lakosság (fő)	Legnagyobb foglalkoztató szektor	Munkanélküliség (%)	Jövedelmi helyzet* (Ft)	Magas** kat. (db/fő)	Alacsony** kat. (db/fő)
Makkoshotyka	▪ Község	▪ 962	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 28.62%	▪ 183,804	▪ 0.000	▪ 0.119
Mikóháza	▪ Község	▪ 556	▪ Közszféra	▪ 11.78%	▪ 543,075	▪ 0.000	▪ 1.730
Nagyhuta	▪ Község	▪ 77	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 20.69%	▪ 351,988	▪ 0.000	▪ 6.091
Nagyrosvány	▪ Község	▪ 781	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 22.03%	▪ 317,497	▪ 0.000	▪ 0.005
Nyíri	▪ Község	▪ 459	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 24.91%	▪ 272,147	▪ 0.000	▪ 0.000
Olaszliszka	▪ Község	▪ 1,769	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 22.33%	▪ 282,830	▪ 0.000	▪ 0.387
Pácin	▪ Község	▪ 1,551	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 28.54%	▪ 232,245	▪ 0.000	▪ 0.000

* Személyi jövedelemadó alapot képező jövedelem egy állandó lakosra

** Magas és alacsony kategóriájú szálláshelyeken töltött egy főre jutó vendégéjszakák száma

Települések főbb jellemzői 6/8

	Jogállás	Lakosság (fő)	Legnagyobb foglalkoztató szektor	Munkanélküliség (%)	Jövedelmi helyzet* (Ft)	Magas** kat. (db/fő)	Alacsony** kat. (db/fő)
Pálháza	▪ Város	▪ 1,167	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 11.54%	▪ 565,756	▪ 0.704	▪ 4.033
Pusztafalu	▪ Község	▪ 245	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 20.28%	▪ 279,757	▪ 0.000	▪ 40.102
Révleányvár	▪ Község	▪ 589	▪ Közsféra	▪ 25.42%	▪ 194,603	▪ 0.000	▪ 0.000
Ricse	▪ Nagyközség	▪ 1,930	▪ Közsféra	▪ 16.89%	▪ 272,943	▪ 0.000	▪ 0.000
Sárazsadány	▪ Község	▪ 267	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 30.90%	▪ 247,006	▪ 0.000	▪ 0.000
Sárospatak	▪ Város	▪ 13,794	▪ Közsféra	▪ 9.31%	▪ 586,112	▪ 1.022	▪ 2.476
Sátoraljaújhely	▪ Város	▪ 280	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 11.58%	▪ 545,157	▪ 0.540	▪ 0.997

* Személyi jövedelemadó alapot képező jövedelem egy állandó lakosra

** Magas és alacsony kategóriájú szálláshelyeken töltött egy főre jutó vendégéjszakák száma

Forrás: HVS kistérségi HVI, helyi érintettek, KSH, HVS adatbázis

Települések főbb jellemzői 7/8

	Jogállás	Lakosság (fő)	Legnagyobb foglalkoztató szektor	Munkanélküliség (%)	Jövedelmi helyzet* (Ft)	Magas** kat. (db/fő)	Alacsony** kat. (db/fő)
Semjén	▪ Község	▪ 482	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 22.90%	▪ 279,889	▪ 0.000	▪ 0.000
Szabolcsveresmart	▪ Község	▪ 1,679	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 20.53%	▪ 274,479	▪ 0.000	▪ 0.000
Tiszacsermely	▪ Község	▪ 684	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 30.02%	▪ 146,225	▪ 0.000	▪ 0.000
Tiszakanyár	▪ Község	▪ 1,756	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 17.44%	▪ 282,190	▪ 0.000	▪ 0.000
Tiszakarád	▪ Község	▪ 2,634	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 29.14%	▪ 215,302	▪ 0.000	▪ 0.000
Tolcsva	▪ Község	▪ 2,010	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 18.82%	▪ 338,622	▪ 0.242	▪ 0.364
Vágáshuta	▪ Község	▪ 97	▪ Kereskedelem, javítás	▪ 16.67%	▪ 239,819	▪ 0.000	▪ 19.155

* Személyi jövedelemadó alapot képező jövedelem egy állandó lakosra

** Magas és alacsony kategóriájú szálláshelyeken töltött egy főre jutó vendégéjszakák száma

Forrás: HVS kistérségi HVI, helyi érintettek, KSH, HVS adatbázis

Települések főbb jellemzői 8/8

	Jogállás	Lakosság (fő)	Legnagyobb foglalkoztató szektor	Munkanélküliség (%)	Jövedelmi helyzet* (Ft)	Magas** kat. (db/fő)	Alacsony** kat. (db/fő)
Vajdácska	▪ Község	▪ 1,356	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 23.21%	▪ 286,415	▪ 0.000	▪ 0.074
Vámosújfalú	▪ Község	▪ 872	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 11.82%	▪ 361,401	▪ 0.000	▪ 0.000
Vilyvitány	▪ Község	▪ 300	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 13.66%	▪ 299,792	▪ 0.000	▪ 6.957
Viss	▪ Község	▪ 772		▪ 25.32%	▪ 213,756	▪ 0.000	▪ 0.000
Zalkod	▪ Község	▪ 295	▪ Közsféra	▪ 19.53%	▪ 210,141	▪ 0.000	▪ 0.000
Zemplénagárd	▪ Község	▪ 877	▪ Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia...	▪ 24.37%	▪ 238,147	▪ 0.000	▪ 0.000

* Személyi jövedelemadó alapot képező jövedelem egy állandó lakosra

** Magas és alacsony kategóriájú szálláshelyeken töltött egy főre jutó vendégéjszakák száma

A települések legfontosabb problémájának és lehetőségének egy mondatos jellemzése támpontot ad a legfontosabb fejlesztések meghatározásához

Települések egy mondatos jellemzése 1/28

Település	Legfontosabb probléma a településen	Legfontosabb lehetőség a településen
▪ Alsóberecki	▪ „Pénztelenség”	▪ „Infrastruktúra kiépítése a mezőgazdasági területeken, az állattartás feltételeinek megteremtése.”
▪ Alsóregmec	▪ „Vízrendezés megoldása és munkanélküliség.”	▪ „Idegenforgalmi- és sportcentrum kialakítása: horgászto kialakítása, 30 férőhelyes turisztaszálló felújítása.”

Települések egy mondatos jellemzése 2/28

Település

Legfontosabb probléma a településen

Legfontosabb lehetőség a településen

▪ Bodroghalom

- „Szennyvíz- és közcsatorna hálózat.
- Munkanélküliség, szegénység.”

- „Városhoz való közelség.”

▪ Bodrogolaszi

- „A 3801-es számú út romló állapota, a ravatalozó rossz állapota.”

- „A 3801-es számú útvonal szélesítése, felújítása. "Ifjúsági Kert" közpark kialakítása. A 11-es számú Eurovelo Nemzetközi Kerékpárútvonal kistérségi szakaszának megépítése. Óvodai ebédlő építése. Mezőgazdasági út és komp felújítása. Az iskola épületének korszerűsítése. Járdafelújítás. Belvízrendezés, csapadékvíz elvezetés. Bodrog-parti sétány építése, vizitürizmus, információs táblák”

A települések legfontosabb problémájának és lehetőségének egy mondatos jellemzése támpontot ad a legfontosabb fejlesztések meghatározásához

Települések egy mondatos jellemzése 3/28

Település	Legfontosabb probléma a településen	Legfontosabb lehetőség a településen
Bózsva	„Település előregedése és munkalehetőség hiánya. Közösségi tér hiánya.”	„Gyümölcsfeldolgozás és a természetközeli érintetlen turizmus kiahasználása.”
Cigánd	„Munkanélküliség, szociális gondok, kisebbség helyzete”	„Kistérségi központ, Vásárhelyi Terv”

Települések egy mondatos jellemzése 4/28

Település

Legfontosabb probléma a településen

Legfontosabb lehetőség a településen

Település	Legfontosabb probléma a településen	Legfontosabb lehetőség a településen
Dámóc	„A lakosság kedvezőtlen korösszetétele, magas munkanélküliségi ráta, munkahelyek hiánya, képzettségi hiányosságok, nagy távolság a városoktól, közlekedési nehézségek”	„A mezőgazdasági tevékenység fejlesztése /fenntartható fejlődés/, diverzifikálása, állattenyésztés, falusi turizmus, a határok átjárhatósága és a tervezett Dámóc-Dobra közötti közút építés révén kínálkozó lehetőségek”
Erdőhorváti	„A munkahely hiánya.”	„Turizmus fejlesztése. Mezőgazdasági területek hasznosítása. Erdőművelés.”

Települések egy mondatos jellemzése 5/28

<u>Település</u>	<u>Legfontosabb probléma a településen</u>	<u>Legfontosabb lehetőség a településen</u>
Felsőberecki	„Földrajzi hátrányok (Zsáktelepülés jelleg, Bodrog folyó ár- és belvízveszély, belterület korlátozott mérete)”	„Turisztikai lehetőségek (Bodrog folyó, partszakasz kikötő és strandterület, az érintetlen táj)”
Felsőregmec	„Vízrendezés és a munkalehetőség hiánya.”	„Munkalehetőség kialakítása, turistaszálló felújítása és sportcentrum kialakítása.”

A települések legfontosabb problémájának és lehetőségének egy mondatos jellemzése támpontot ad a legfontosabb fejlesztések meghatározásához

Települések egy mondatos jellemzése 6/28

Település	Legfontosabb probléma a településen	Legfontosabb lehetőség a településen
Filkeháza	„A lakosság előregedett, nehéz a megélhetés.”	„Görög katolikus vallási központként történő fejlesztések.”
Füzér	„Alacsony a népességmegtartó képesség, ennek következtében magas a községben az időskorúak aránya. Az elvándorlás legfőbb oka a lakhatási problémák és munkahelyek megoldásának nehézsége.”	„A meglévő természeti és kulturális értékek megőrzése, turisztikai hasznosítása, fenntartható fejlesztése, ehhez kapcsolódóan szükséges a kapcsolódó szolgáltatások minőségi és mennyiségi javítása, hagyományok életbentartása.”

A települések legfontosabb problémájának és lehetőségének egy mondatos jellemzése támpontot ad a legfontosabb fejlesztések meghatározásához

Települések egy mondatos jellemzése 7/28

Település	Legfontosabb probléma a településen	Legfontosabb lehetőség a településen
Füzérkajata	„A lakosság előregedett, nehéz a megélhetés.”	„A természeti értékeken (pl. megkovásodott fatörzsek, hőforrás) alapuló turisztikai fejlesztések, gazdasági célú kutatás (koncessziós arany kutatás).”
Füzérkomlós	„Településen a munkahelyek hiánya, az úthálózat állapota.”	„Térség idegenforgalmi vonzerejére épülő minőségi falusi turizmus.”

Települések egy mondatos jellemzése 8/28

<u>Település</u>	<u>Legfontosabb probléma a településen</u>	<u>Legfontosabb lehetőség a településen</u>
Füzérradvány	„A lakosság jelentős része munkanélküli segélyezett.”	„Épített és természeti értékekre alapozott turisztikai fejlesztés (Károlyi Kastély)”
Györgytarló	„Munkanélküliség, a lakosság előregedése. Az infrastruktúra fejlesztésre szorul. Magas a rossz szociális helyzetben élők száma.”	„Falusi- és viziturizmus. Gyümölcsstermesztés.”

Települések egy mondatos jellemzése 9/28

Település	Legfontosabb probléma a településen	Legfontosabb lehetőség a településen
Háromhuta	„Munkanélküliség, a közutak rossz állapota, a hiányos vonalas infrastruktúra, külterületeken kiépítetlen szennyvízhálózat.”	„Turisztikai központ létrehozása meglévő épületből, munkahelyteremtés, közutak felújítása, szennyvízhálózat kiépítése külterületen lévő üdülőövezetben. Informatikai hálózat fejlesztése.”
Hercegkút	„Közoktatási intézményünk (iskola, óvoda) fenntartásának finansziális akadályai vannak.”	„A település vonzerejét, kedvező infrastrukturális adottságait kihasználva az idegenforgalomban rejlő lehetőségek kiaknázása, német partnerkapcsolat tovább mélyítése. Közoktatási intézményünk (iskola, óvoda) finanszírozási gondjainak enyhítése iskolafenntartó társulás alakításával, az intézmény épületének rekonstrukciója (szigetelés, homlokzatfelújítás).”

A települések legfontosabb problémájának és lehetőségének egy mondatos jellemzése támpontot ad a legfontosabb fejlesztések meghatározásához

Települések egy mondatos jellemzése 10/28

Település	Legfontosabb probléma a településen	Legfontosabb lehetőség a településen
Hollóháza	„Infrastruktúra közepes szintű kiépítettsége és a kedvezőtlen földrajzi helyzet versenyhátrányt jelent a beruházásoknál. A gazdaság szintje alacsony, növekszik a munkanélküliség, tőke hiánya. Csökken a gyermek-születések száma, a fiatalok elvándorolnak, előregszik a lakosság. A közlekedés infrastruktúra szintje alacsony. Földcsúszás, talajmozgás.”	„A falusi turizmus növelése egész napos kulturális és kézműves foglalkoztató rendezvényekkel (pl. Porcelán Nap); a porcelángyár és Múzeum kedvező hatása. Interaktív műhelyek, porcelánfestés, agyagformázás-működése. Vonzó természeti környezet, látnivalók. Határátkelő megnyitásából adódó lehetőségek. Kapcsolatok erősítése a porcelángyárral és a vállalkozókkal, civil szféra erősítése.”
Karcsa	„Jelentős közmű kiépítettség hiánya (szennyvíz); tőkeerős, jelentős létszámú munkavállalót foglalkoztató vállalkozó hiánya; közintézmények leromlott állapota; közterületek, közösségi célú terek hiánya pl.: játszótér, közpark, stb.; nagyobb volumenű fejlesztésekhez szükséges önkormányzati vagy vállalkozói önerő hiánya”	„Karcsa holtág turisztikai célú hasznosítása; a település elhelyezkedéséből adódó térségi vagy mikrotérségi központ betöltésének lehetősége”

Települések egy mondatos jellemzése 11/28

Település	Legfontosabb probléma a településen	Legfontosabb lehetőség a településen
▪ Karos	▪ „Munkanélküliség.”	▪ „Turisztika szempontjából meglévő adottságok fejlesztése és nagyobb kihasználtsága.”
▪ Kékcse	▪ „Magas munkanélküliség (szakképzetlenség), munkahelyek hiánya, tőkehiány.”	▪ „Kisvárdai város közelsége. A Tisza folyó és a Rétközi-tó idegenforgalmi lehetőségének kihasználása.”

Települések egy mondatos jellemzése 12/28

Település	Legfontosabb probléma a településen	Legfontosabb lehetőség a településen
▪ Kenézlő	▪ „Csapadékvíz elvezetés megoldása, az iskola bővítésre, felújításra szorul, nincsenek járdák és kerékpárút.”	▪ „Eu-s és hazai pályázatok, jelenleg meglévő horgászvizek rehabilitációja, horgászturizmus fejlesztése.”
▪ Kishuta	▪ „Megélhetés és a gazdasági környezet, munkahelyek hiánya.”	▪ „Szlovák hagyományok, tevékenységek életben tartása (pl. háziipar).”

Települések egy mondatos jellemzése 13/28

Település	Legfontosabb probléma a településen	Legfontosabb lehetőség a településen
▪ Kisrosvágy	▪ „A munkanélküliség, a családok és egyének emberi minőségű megélhetésének biztosítása. A település előregedő házainak állagmegóvása, biztonságos és esztétikus lakókörnyezetté tétel. A közbiztonság, azon belül is a magántulajdon védelmének biztosítása.”	▪ „Az Árpád-kori Régészeti Park egyre több turistát csalogat ide. A kerékpáros, gyalogos és lovasturizmus kitörési pont lehet. Látványos és vonzó kiemelt attrakciók megszervezésével a helyi és kistérségi lakosság foglalkoztatása, haszonvételi lehetősége megnőne. Kistérségi és még szélesebb összefogással eredményesen fejleszthető az idegenforgalom.”
▪ Komlóska	▪ „Munkanélküliség, infrastruktúrák hiánya: út, víz internet, mobiltelefon.”	▪ „Turizmus, biotermesztés.”

Települések egy mondatos jellemzése 14/28

Település

Legfontosabb probléma a településen

Legfontosabb lehetőség a településen

▪ Kovácsvágás	▪ „Munkanélküliek magas arányából adódó elszegényedés.”	▪ „A községben több évtizedes múltja van a gombaszedésnek, a különféle növények, gyógynövények gyűjtésének, ezért erre alapozott gombafelvásárló és feldolgozó üzem létrehozása munkahelyteremtéssel.”
▪ Lácacséke	▪ „A település fő gondjai közé tartozik a munkanélküliség. A falu nagy része a kisebbséghez tartozik. Nagyon sok nyugdíjas él a településen. Elszaporodott a garázdaság, a lopások, a betörések száma és emiatt sokan költöznek el, akik már évek-évtizedek óta ezen a településen élnek.”	▪ „A település legfontosabb lehetőségei közé tartozik a közhasznú, közcélú és kistérségi közmunka programok kihasználása, ezzel is lehetővé téve, hogy a falu lakosai közül pár embernek tudjunk akár rövid időre is munkalehetőséget biztosítani.”

Települések egy mondatos jellemzése 15/28

Település

Legfontosabb probléma a településen

Legfontosabb lehetőség a településen

▪ Makkoshotyka	▪ „Munkanélküliség. Sport és rekreációs létesítmények-lehetőségek hiánya. Falufejlesztés hiánya. Állami közút elhanyagolt, rossz állapota. Romék, képzetlen és csökkent munkaképességű lakosok foglalkoztatása. Iskolafenntartás.”	▪ „Szociális gazdaság fejlesztése. Turisztikai rekreációs fejlesztések (minőségi szálláshelyek, kiszolgáló létesítmények). Környezetvédelem. Falufejlesztés, hagyományőrzés. Községi épületek felújítása.”
▪ Mikóháza	▪ „Vállalkozások gazdasági helyzete, munkanélküliség.”	▪ „Turisztikai fejlesztések, helyben előállított termékek feldolgozása és piacra jutása, marketing támogatással.”

Települések egy mondatos jellemzése 16/28

Település	Legfontosabb probléma a településen	Legfontosabb lehetőség a településen
▪ Nagyhuta	▪ „A lakosság előregedett, nehéz a megélhetés.”	▪ „Szlovák hagyományok ápolása. Nyáron üdülőfalv.”
▪ Nagyrosvány	▪ „Munkanélküliség, tőkehiány, szakképzettség hiánya.”	▪ „Megújuló energiaforrás. Határnyitás következtében kialakuló gazdasági lehetőségek.”

Települések egy mondatos jellemzése 17/28

Település

Legfontosabb probléma a településen

Legfontosabb lehetőség a településen

Település	Legfontosabb probléma a településen	Legfontosabb lehetőség a településen
Nyíri	„Munkahely hiánya, szolgáltatás hiánya, úthálózat, járda, sportlétesítmény hiánya, internet közp. felújítása, orvosi rendelő hiánya.”	„Falusi turizmus, gyümölcsstermesztés, vadaspark, vadászturizmus, horgászto.”
Olaszliszka	„Munkanélküliség.”	„Kedvező természeti környezet (Bodrog folyó), turizmus, borturizmus.”

Települések egy mondatos jellemzése 18/28

Település

Legfontosabb probléma a településen

Legfontosabb lehetőség a településen

▪ Pácin	▪ „Pácin község legfontosabb problémája a munkahelyek hiánya, a jelentős munkanélküliség. További fontos probléma, hogy az intézményei korszerűtlenek, jelentős fejlesztésre szorul az orvosi rendelő, az iskola és az óvoda.”	▪ „A település földrajzi elhelyezkedését, természeti és történelmi emlékeit tekintve - Mágóchy Kastély és ősparkaja, a Karcsa tó - legfontosabb lehetőség a turisztikai vonzerő fejlesztése, az ebben rejlő lehetőségek kihasználása.”
▪ Pálháza	▪ „Gazdasági szféra tökehiánya, munkahelyteremtés elmaradása.”	▪ „Közeli természeti és épített örökségre alapozó idegenforgalmi fejlesztések, turisztikai attrakciók.”

Települések egy mondatos jellemzése 19/28

Település	Legfontosabb probléma a településen	Legfontosabb lehetőség a településen
▪ Pusztafalu	▪ „Térség gazdasági helyzetéből adódó munkanélküliség.”	▪ „Az érintetlen környezeti adottságokra alapozott turisztikai fejlesztés és az ehhez kapcsolódó munkahelyteremtés.”
▪ Révleányvár	▪ „A nagymértékű munkanélküliség, ami nemcsak a földrajzi helyzet, hanem a rossz közlekedés eredménye.”	▪ „A Tisza közelsége miatt a turisztika fejlődése fontos lehetőséget jelenthet.”

Települések egy mondatos jellemzése 20/28

Település

Legfontosabb probléma a településen

Legfontosabb lehetőség a településen

Település	Legfontosabb probléma a településen	Legfontosabb lehetőség a településen
Ricse	„Magas munkanélküliségi arány, jellemző az aluliskolázottság. Alacsony a befektetői tőke megtelepedése, szakképzett munkalehetőség hiánya.”	„Az érintetlen természeti környezetre alapozott komplex turisztikai termékkínálat-fejlesztés.”
Sárazsadány	„Magas a munkanélküliség. A vasúti híd alatti út mélyítésre szorul, mert a távolsági autóbuszok nem tudnak bemenni a településre. Az orvosi rendelő vizesblokk nélküli (bővítése). Falugondnoki kisbusz elavult.”	„Turisztikai fejlesztések, a borászati ágazat fejlesztése. -Viziturizmus, horgászturizmus, kikötő építése. Vendégház fejlesztés, felújítás. Komp- és útfelújítás. Gazdálkodók segítése.”

Települések egy mondatos jellemzése 21/28

Település

Legfontosabb probléma a településen

Legfontosabb lehetőség a településen

▪ Sárospatak

▪ „Közlekedési szerkezet: két 4 számjegyű országos főút keresztezi a várost, mely a közútkezelő fenntartásában van, ezért a város nem tudja a közlekedési struktúrát átalakítani és az átmenő forgalomtömeg kezelhetetlen.”

▪ „Integrált turisztikai fejlesztés.”

▪ Sátorajújhely

▪ „Közösségi infrastruktúrák fejletlensége és hiánya (pl. háziorvosi rendelő, közösségi ház, parkok).”

▪ „Idegenforgalmi lehetőségek kiaknázása és attrakciók létrehozása a meglévő adottságokra építve (Magyar Nyelv Múzeuma, nemzetiségi kapcsolatok), rekreációs területek létrehozásával.”

Települések egy mondatos jellemzése 22/28

Település	Legfontosabb probléma a településen	Legfontosabb lehetőség a településen
Semjén	„Elvándorlás, munkanélküliség, alacsony vállalkozói kedv. Nem megfelelő tömegközlekedés, elöregedés.”	„Megújuló energiaforrás lehetősége.”
Szabolcsvere smart	„A településen nő a munkanélküliek aránya.”	„A Tisza folyó, mint természeti és turisztikai vonerő, falusi turizmus.”

Települések egy mondatos jellemzése 23/28

<u>Település</u>	<u>Legfontosabb probléma a településen</u>	<u>Legfontosabb lehetőség a településen</u>
▪ Tiszacsermely	▪ „A falu népességmegtartó ereje. Munkahelyek hiánya.”	▪ „Szabad, kihasználatlan munkaerő, Tisza folyó, mint természeti kincs.”
▪ Tizsakanyár	▪ „Munkanélküliség. Szakképzettség hiánya. Ut-, járdahálózat hiányossága. Játzótér hiánya.”	▪ „Magasszintű alapfokú oktatás.”

A települések legfontosabb problémájának és lehetőségének egy mondatos jellemzése támpontot ad a legfontosabb fejlesztések meghatározásához

Települések egy mondatos jellemzése 24/28

Település	Legfontosabb probléma a településen	Legfontosabb lehetőség a településen
Tiszakarád	„Önkormányzati tulajdonú közutak felújítása, a zsáktelepülés jelleg feloldása.”	„Szennyvízcsatorna kiépítése.”
Tolcsva	„Kevés munkalehetőség.”	„Borturizmus.”

Települések egy mondatos jellemzése 25/28

Település	Legfontosabb probléma a településen	Legfontosabb lehetőség a településen
Vágáshuta	„A települési, illetve a településről napi rendszerességgel elérhető munkahelyek hiánya, előregedő lakosság. Rendkívül elmaradott, korszerűtlen közművelődési intézmény, közösségi tér, szociális és egészségügyi szolgáltató objektum. Település rendezési terv hiánya.”	„Különleges természeti, táji és településszerkezeti adottságok, rekreációra, üdülésre alkalmas települési környezet. Jelentős üdültulajdonos közösség.”
Vajdácska	„Magas munkanélküliség, alacsony szintű infrastrukturális ellátottság.”	„Falusi turizmus, munkahelyek létesítése.”

Települések egy mondatos jellemzése 26/28

Település	Legfontosabb probléma a településen	Legfontosabb lehetőség a településen
Vámosújfalú	„Termelő beruházások hiánya, magas munkanélküliség.”	„Falukép javítás.”
Vilyvitány	„Település előregedése, népességcsökkenés. Szennyvíz és gázhálózat kiépítetlensége.”	„Természeti adottságokra és meglévő lovasturisztikai lehetőségekre épülő turizmusfejlesztés.”

Települések egy mondatos jellemzése 27/28

Település	Legfontosabb probléma a településen	Legfontosabb lehetőség a településen
Viss	„A munkanélküliek aránya évről évre nő. A falu lakossága folyamatosan öregszik.”	„Horgászturizmus fejlesztése, kerékpárutak építése.”
Zalkod	„Zsáktelepülés, többszörösen hátrányos helyzetű. Nagy a munkanélküliség az aktív korú lakosság körében. A befektetők nem jönnek a településre, nics üzem és szolgáltatás sem. Nincs posta. Rossz a közlekedés.”	„A megoldás a turizmus fejlesztése lenne, a vízi- és természeti adottságok teljes kihasználásával.”

Települések egy mondatos jellemzése 28/28

Település

Legfontosabb probléma a településen

Legfontosabb lehetőség a településen

▪ Zemplénagárd

▪ „Munkanélküliség nagy mértéke, a rossz közlekedés eredményeként még azok sem tudnak eljárni dolgozni, akik rendelkeznek valamilyen szakképesítéssel.”

▪ „Tisza folyó közelsége, a határközelség az idegenforgalom fellendülését eredményezheti.”

Tartalom

- A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia összefoglalása
- Helyzetelemzés
- **Fő fejlesztési prioritások és fejlesztési intézkedések, forrásallokáció**
- Megoldási javaslatok

A térségben 6 db fő fejlesztési prioritás került kijelölésre, amelyekhez összesen 34 db fejlesztési intézkedés tartozik

Kijelölt fő fejlesztési prioritások a térségben 1/1

Fő fejlesztési prioritás	Intézkedések száma	Összes allokált forrás (EUR)
▪ „Helyi gazdaság- és vállalkozásfejlesztés”	6 db	3,740,123
▪ „Élhetőbb környezet kialakítása, térségi együttműködés támogatása - örökségvédelem”	7 db	2,617,880
▪ „Humán erőforrás fejlesztése”	6 db	1,327,551
▪ „Foglalkoztatás bővítése”	4 db	882,364
▪ „Helyi infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztés”	6 db	215,120
▪ „Természeti erőforrások és a környezeti értékek védelme, fenntartható hasznosítása”	5 db	182,322

A legtöbb forrás – 9,423 EUR – a(z) Társadalmi tőke erősítése - konfliktuskezelés fejlesztési intézkedésre lett allokálva

Az egyes fejlesztési intézkedésekre allokált támogatási források nagysága 1/6

Fő fejlesztési prioritás: Helyi gazdaság- és vállalkozásfejlesztés

Fejlesztési intézkedés	Allokált forrás (EUR)
▪ Helyi mező- és erdőgazdaság, vadgazdálkodás, állattenyésztés tájjellegű termelési, valamint feldolgozó és értékesítő kapacitás fejlesztése	836,560
▪ Helyi adottságokra épülő turizmus fejlesztése	459,504
▪ Helyi közösség számára hasznos vállalkozások, projektek támogatása	1,256,364
▪ Helyi vállalkozások versenyképességének, együttműködésének támogatása	1,187,695
▪ Helyi nyersanyagokra épülő élelmiszer feldolgozás, házi- és kisipar minőségi fejlesztése, értékesítési rendszerük megszervezése	0
▪ Helyi bio- és megújuló-energia hasznosításra épülő fejlesztések	0

A legtöbb forrás – 9,423 EUR – a(z) Társadalmi tőke erősítése - konfliktuskezelés fejlesztési intézkedésre lett allokálva

Az egyes fejlesztési intézkedésekre allokált támogatási források nagysága 2/6

Fő fejlesztési prioritás: Élhetőbb környezet kialakítása, térségi együttműködés támogatása - örökségvédelem

Fejlesztési intézkedés	Allokált forrás (EUR)
▪ Társadalmi tőke erősítése - konfliktuskezelés	9,423
▪ Helyi értékek és örökség feltárása, megőrzése és védelme	744,877
▪ Helyben hiányzó alapszolgáltatások fejlesztése	539,627
▪ Helyi média fejlesztése	31,409
▪ Kulturális és szabadidős szolgáltatások fejlesztése	230,072
▪ Szolgáltatásokhoz való hozzáférés támogatása	11,961
▪ Településképet javító kisléptékű településfejlesztés támogatása	1,050,511

Az egyes fejlesztési intézkedésekre allokált támogatási források nagysága 3/6

Fő fejlesztési prioritás: Humán erőforrás fejlesztése

Fejlesztési intézkedés	Allokált forrás (EUR)
▪ A térségi, települési és személyes identitás és kohézió megerősítése	44,854
▪ Helyi egészségügyi és szociális szolgáltatások körének bővítése	29,902
▪ Civil szervezetek, kezdeményezések, együttműködések segítése	20,526
▪ Kulturális értékek és hagyományok, hitélet ápolása	1,232,269
▪ Helyi oktatási-szakképzési kínálat és feltételek fejlesztése	0
▪ Hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők foglalkoztathatóságának javítása	0

Az egyes fejlesztési intézkedésekre allokált támogatási források nagysága 4/6

Fő fejlesztési prioritás: Foglalkoztatás bővítése

Fejlesztési intézkedés	Allokált forrás (EUR)
▪ Élőmunka igényes helyspecifikus termelő - szolgáltató tevékenységek fejlesztése	661,773
▪ Munkahelyteremtés a hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők foglalkoztatásának bővítésére	220,591
▪ Mezőgazdasági termelésből való kilépés támogatása	0
▪ Helyi szükségletekhez igazodó közmunka jellegű programok a munka világába való visszatérés támogatására	0

Az egyes fejlesztési intézkedésekre allokált támogatási források nagysága 5/6

Fő fejlesztési prioritás: Helyi infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztés

Fejlesztési intézkedés	Allokált forrás (EUR)
▪ Infrastrukturális rendszerek határon átívelő kapcsolatainak megteremtése	5,980
▪ Víziturizmus és hajózásfejlesztés	209,140
▪ Helyi közlekedési infrastruktúra minőségének javítása	0
▪ Helyi vonalas infrastruktúra rendszerek felújítása, hiányzók kiépítése	0
▪ Hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők infrastrukturális életfeltételeinek javítása	0
▪ Határátjárhatóság infrastrukturális és közlekedési feltételeinek megteremtése	0

Az egyes fejlesztési intézkedésekre allokált támogatási források nagysága 6/6

Fő fejlesztési prioritás: Természeti erőforrások és a környezeti értékek védelme, fenntartható hasznosítása

Fejlesztési intézkedés	Allokált forrás (EUR)
▪ Helyi katasztrófavédelmi kezdeményezések megvalósítása	8,971
▪ Helyi léptékű környezetvédelmi beruházások, programok kimunkálása és megvalósítása	47,867
▪ Helyi természeti értékek védelmének és (turisztikai) hasznosításuknak segítése	125,484
▪ Környezettudatos gazdálkodás- és vállalkozás fejlesztés	0
▪ A környezettudatos szemléletű gazdálkodásra és életre nevelés kialakítása	0

Tartalom

- A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia összefoglalása
- Helyzetelemzés
- Fő fejlesztési prioritások és fejlesztési intézkedések, forrásallokáció
- **Megoldási javaslatok**
  - **10 legfontosabb gazdaságfejlesztési javaslat**
  - 10 legfontosabb szolgáltatás-, falu- és településfejlesztési javaslat
  - Komplex stratégia megoldási javaslatai

Azonosított fejlesztési lehetőségek szektoronként – helyi gazdaság fejlesztése

Szektoronkénti megoszlás

Szektor	Vállalkozások száma	Foglalkoztatottság	10 legnagyobb vállalk.	Javaslatok	10 legfontosabb javaslat
Mezőgazdaság, erdő-, hal-, vadgazdálkodás	11%	11%	20%	11%	10%
Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás	10%	45%	60%	0%	0%
Építőipar	10%	8%	10%	0%	0%
Kereskedelem, javítás	26%	14%	10%	0%	0%
Szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás	9%	5%	0%	0%	0%
Szállítás, raktározás, posta és távközlés	5%	9%	0%	0%	0%
Pénzügyi közvetítés	4%	1%	0%	0%	0%
Ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás	16%	4%	0%	0%	0%
Egyéb szolgáltatás	10%	4%	0%	50%	60%
Egyéb tevékenység	0%	0%	0%	39%	30%

A 10 legfontosabb gazdaságfejlesztési megoldási javaslat 1/10

Megoldási javaslat	Megoldási javaslat várható eredménye	Szektor
1 „Térségi klaszter-jellegű ágazati együttműködések kialakításának támogatása. Innovációk kimunkálását, megismerését és terjedését célzó tanácsadó szolgáltatások támogatása. Helyi hozzáadott-értéket növelő konzorciális fejlesztések, beruházások támogatása. Minőségjavító technológiák beszerzésének támogatása. Best-practice mintafarm, mintaüzem kialakításának támogatása. Szakágazati külföldi-belföldi tanulmányutak, study tour-ok szervezése, lebonyolítása. Szakmai továbbképzések, tanfolyamok helyi szervezésének támogatása.”	„A térségi szereplők számára elérhető támogatás igénybevételével 2015-ig megkezdődik a térség mikrovállalkozási szférájának szerkezetátalakítása, a versenyképesség és a piacorientáció jegyében. A mikrovállalkozások számára (mintegy 50-100 pályázat keretében) lehetőség nyílik arra, hogy fenntartható módon fejlesszék vállalkozásukat és térségi együttműködésekre alapozva hasznosítsák az HVS-ben rejlő szinergiákat.”	„Egyéb tevékenység”

A 10 legfontosabb gazdaságfejlesztési megoldási javaslat 2/10

2	Megoldási javaslat	Megoldási javaslat várható eredménye	Szektor
	„Termelői hálózat létrehozásának támogatása a tudás megosztására, közös gébeszerzésre. Kézimunka igényes termelés elterjesztésének, fejlesztésének támogatása. Elsődleges feldolgozó üzem létesítésének támogatása termelői együttműködésben. Tradicionális helyi fajták termelésének és piacainak felkutatása. A változó helyi feltételeknek megfelelő fajták nemesítésének támogatása. Az erdőgazdálkodás, erdőkiélés fenntartható formáinak elterjesztése az erdők értékének növelésére. Helyi termékek márkázásának, egységes arculatának és kiszerezésének támogatása. Helyi termékek marketingjének és értékesítésének támogatása.”	„A térségi szereplők számára elérhető támogatás igénybevételével 2015-ig megkezdődik a térségi agráriumának szerkezetátalakítása, a versenyképesség és a piacorientáció jegyében. Az agrárgazdaságok számára (mintegy 100 pályázat keretében) lehetőség nyílik arra, hogy tisztán mezőgazdasági profiljukat élelmiszer-feldolgozó tevékenységgel egészítsék ki és plusz bevételekhez jutva fenntartható módon javítsák jövedelmi helyzetüket, versenyképességüket.”	„Mezőgazdaság, erdő-, hal-, vadgazdálkodás”

A 10 legfontosabb gazdaságfejlesztési megoldási javaslat 3/10

Megoldási javaslat	Megoldási javaslat várható eredménye	Szektor
3 ▪ „Helyi hozzáadott értéket növelő technológiai fejlesztések, feldolgozó üzem létesítésének támogatása termelői együttműködésben. Helyi termékek márkázásának, egységes arculatának és kiszerezésének, marketingjének és értékesítésének támogatása.”	▪ „A LEADER forrás második legnagyobb összegű pályázati keretösszeggel támogatott intézkedése eredményeként a térség vándorlási különbözetének(2002-2006: -3%)csökkentése, vagy ideális esetben a tendencia megfordítása a tervezési időszak végére. A demográfiai jellemzőkben a korfa tekintetében javulás elérése az aktívkorú népesség arányának (jelenleg 62%) növekedése szempontjából. Új a közösségek szempontjából hasznos termelő és szolgáltató vállalkozások létrejötte.”	▪ „Egyéb szolgáltatás”

A 10 legfontosabb gazdaságfejlesztési megoldási javaslat 4/10

4	Megoldási javaslat	Megoldási javaslat várható eredménye	Szektor
	„Munkaigényes mezőgazdasági, erdészeti, vadászat- és halászati, kézműipari tevékenységek fejlesztésének támogatása. Településeken hiányzó szolgáltató tevékenységek fejlesztésének, működtetésének támogatása. Kiveszőben lévő hiányszakmák és tevékenységek elsajátításának és ezekben új vállalkozás indításának támogatása felnőttek részére. Szociális indíttatású non-profit vállalkozások, egyesületek közösségi célú foglalkoztatásainak támogatása. Helyi fiatalok nyári és alkalmi foglalkoztatóinak, szakmai gyakorlati helyeinek támogatása.”	„A vidékfejlesztési program ezen elem keretében mintegy 150-200 pályázat révén, nagyságrendileg 500 alacsony kvalifikációt igénylő munkahely létesítését és középtávú fenntartását eredményezi. Szabad munkaerő képzettségi színvonalához igazodó munkahelyek létesítése hozzájárul az esélyegyenlőség megteremtéséhez.”	„Egyéb tevékenység”

A 10 legfontosabb gazdaságfejlesztési megoldási javaslat 5/10

	Megoldási javaslat	Megoldási javaslat várható eredménye	Szektor
5	„Adminisztratív szolgáltatások kialakítása. Kereskedelmi szolgáltatások kialakítása. Kulturális, kommunikációs szolgáltatások. Rekreációs és sport szolgáltatások.”	„Bővül és javul a térség településein, kistérségi központjaiban a lakosság által igényelhető szolgáltatások köre. A várhatóan 50 eredményes pályázat megfelelő eloszlás esetén hozzá fog járulni az élhetőbb Zemplén kialakulásához.”	„Egyéb szolgáltatás”

A 10 legfontosabb gazdaságfejlesztési megoldási javaslat 6/10

	Megoldási javaslat	Megoldási javaslat várható eredménye	Szektor
6	„Helyi öko- és agroturisztikai bemutató terek, pincék, létesítmények fejlesztésének, karbantartásának támogatása. Helyi kulturális fesztiválok megrendezésének, marketingjének támogatása. Rekreatív és szabadidős turisztikai szolgáltatások fejlesztésének, fenntartásának támogatása. Helyi turisztikai célt is szolgáló kiállítóterek, rendezvények és marketingjük támogatása. Turista- és bicikliutak, látnivalók, kirándulóhelyek kialakítása, karbantartása. Konferenciák rendezése helyi fő-és középiskolák, kollégiumok, vállalatok bevonásával. Ajándéktárgyak, termékek készítésének és árusításának támogatása. Helyi kereskedők és vendéglátók bevonásának támogatása a turisztikai programokba, turisztikai fogadópontok létrehozása.”	„A térségbe látogató idegenforgalmi szereplők által eltöltött vendégéjszakák száma a tervezési időszak végére 20%-kal emelkedik. Az így megemelkedett vendégéjszakákból származó plusz bevétel hozzájárul a térségi idegenforgalom hosszú távú fenntarthatósági fejlődéséhez. A pályázati támogatásokkal elősegített térségi rendezvények és fejlesztések a rendszeresen ismétlődő programok alapjaivá válnak.”	„Egyéb szolgáltatás”

A 10 legfontosabb gazdaságfejlesztési megoldási javaslat 7/10

	Megoldási javaslat	Megoldási javaslat várható eredménye	Szektor
7	„Helyi kulturális fesztiválok megrendezésének, marketingjének támogatása. Hobbiklubok, közművelődési és közösségi programok szervezése, működtetése. Sportlétesítmények építése, fejlesztése, felújítása. Sport és kulturális klubok, egyesületek, társulatok támogatása.”	„Összehangolt és színvonalas marketinggel támogatott, turisztikai látványosságként értékesíthető kulturális és szabadidős programok kínálati köre bővül, a civil szféra aktívan bekapcsolódik ezek szervezésébe, megrendezésébe. Az intézkedés keretében pályázható forrás mintegy 10-15 attrakció fenntartható fejlesztését alapozza meg.”	„Egyéb tevékenység”

A 10 legfontosabb gazdaságfejlesztési megoldási javaslat 8/10

8	Megoldási javaslat	Megoldási javaslat várható eredménye	Szektor
	„Látogatókezelési tervek elkészítése a tájvédelmi körzetekben. Látogatóközpontok építészeti kialakítási és marketing terveinek elkészítése. Helyi természeti értékek felmérése, megőrzésük megtervezése. Természeti értékek megóvásának tudatosítása a helyi lakosság körében. Helyi természeti értékek megismertetése, bemutatása a helyi, hazai és külföldi potenciális látogatók számára.”	„A ökológiai és ökonómiai érdekek fenntartható módon összehangolásra kerülnek, s ennek révén javul a térség ökoturisztikai potenciálja. A fenntartható látogatóbarát, irányított turisztikai idegenvezetéssel elérhető, hogy akár 50%-kal is növekedhet az érintett területek turisztikai látogatottsága, miközben a környezetterhelés a jelenlegi szinten marad.”	„Egyéb szolgáltatás”

A 10 legfontosabb gazdaságfejlesztési megoldási javaslat 9/10

Megoldási javaslat	Megoldási javaslat várható eredménye	Szektor
9 „Tradicionalis roma szakmák és tevékenységek végzésére alakuló, foglalkoztatást vállaló vállalkozások, szövetkezetek, egyesületek támogatása. Fogyatékkal élők helyben történő foglalkoztatását vállaló vállalkozások, egyesületek támogatása. Hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők önfoglalkoztató vállalkozásainak gesztorállása tanácsadással, ennek támogatása. Hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők által elállított termékek értékesítését elősegítő marketing tevékenységek támogatása.”	„A hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők foglalkoztatásában előrelépés következik be, azáltal, hogy mintegy 55 millió Ft keretösszegű támogatás felhasználása révén fenntartható módon megerősödnek a célcsoportot foglalkoztató vállalkozások, non-profit szervezetek. Járulékos eredmény, hogy ezen intézkedés eredményeként az érintettek kikerülnek a segélyezési rendszerből.”	„Egyéb szolgáltatás”

A 10 legfontosabb gazdaságfejlesztési megoldási javaslat 10/10

	Megoldási javaslat	Megoldási javaslat várható eredménye	Szektor
10	„Kikötő-és kempingfejlesztések, közmű-kiegészítések támogatása a folyóparti településeken. Hajózási útvonalak, turistautak kijelölése. Vízi turizmus és fuvarozás feltételeinek javítása. Vízi járművek beszerzésének, helyi üzemeltetésének támogatása. Vendéglátási-turisztikai célú vízi és vízparti beruházások támogatása. - Vízi turizmus marketingjének fejlesztése.”	„Az intézkedés révén a vízi és vízparti infrastruktúra színvonalának fenntartható fejlődése (spin-off) megkezdődik, nő ezen speciális adottságok kihasználtsága (terveink szerint 25%), javulnak feltételei és ezen keresztül az érintett települések idegenforgalmi hozzáadott értéke is megnő, s rendezetté válnak a vizes élőhelyek.”	„Egyéb szolgáltatás”

Tartalom

- A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia összefoglalása
- Helyzetelemzés
- Fő fejlesztési prioritások és fejlesztési intézkedések, forrásallokáció
- **Megoldási javaslatok**
  - 10 legfontosabb gazdaságfejlesztési javaslat
  - **10 legfontosabb szolgáltatás-, falu- és településfejlesztési javaslat**
  - Komplex stratégia megoldási javaslatai

A 10 legfontosabb szolgáltatás, ill. falu- és településfejlesztési megoldási javaslat 1/10

	Megoldási javaslat	Megoldási javaslat várható eredménye	Fejlesztési téma
1	„Kistérségi decentrumok központjai építészeti-felújítási terveinek elkészítése. Játsszóterek, faluközpontok kialakítása. Helyi lakosság környezeti igényességének javítása versenyekkel, díjakkal, rendezvényekkel, parkosítással. Közösségszervező terek kialakítása, felújítása, technikai feltételek fejlesztése. Középületek felújítása, felszereltségük javítása. Közvilágítás, díszkivilágítás fejlesztésének támogatása, parkosítás. Parkolók, pihenőhelyek kialakítása, temető, ravatalozó rekonstrukciója, önkormányzati tulajdonban álló épületek fejlesztéséhez kapcsolódó tervek készítése.”	„A térség eredményes pályázatot benyújtó településeinek (min. 75%) várhatóan megújul és egységessé, tájba illővé válik a településkép. A falu- és településfejlesztési forrás mintegy felét kitevő HPME transzparensé teszi a térségi vidékfejlesztési programot, hozzájárul a településkép középtávú fenntartható fejlesztéséhez.”	„Egyéb infrastruktúra”

A 10 legfontosabb szolgáltatás, ill. falu- és településfejlesztési megoldási javaslat 2/10

2	Megoldási javaslat	Megoldási javaslat várható eredménye	Fejlesztési téma
	„Kulturális (épített) örökség megőrzése, fenntartása, fejlesztése. Természeti, tájképi és történeti örökség megőrzése és fejlesztése. Hagyományőrző egyesületek, csoportok fejlesztése. Hitéletet segítő, bemutató és támogató civil akciók, kezdeményezések felkarolása. Kulturális értékek bemutatását, megismertetését szolgáló marketing programok, akciók támogatása.”	„Az intézkedés keretében felhasználható pályázati támogatással revitalizálódik a térség kulturális öröksége, hagyományai. A fenntarthatóság követelményként megjelenik a térségi lakosság körében a hagyományok értékének a tisztelete és megőrzésének szándéka.”	„Kultúra”

A 10 legfontosabb szolgáltatás, ill. falu- és településfejlesztési megoldási javaslat 3/10

	Megoldási javaslat	Megoldási javaslat várható eredménye	Fejlesztési téma
3	„Legalább helyi védettségű természeti értékek őrzésének, védelmének támogatása. Épített örökség védelmének, felújításának, fenntartható működtetése. Helyi kultúrát, történelmet feldolgozó, ápoló rendezvények, tevékenységek támogatása. Helyi természeti és ember alkotta adottságok, értékek felkutatása, bemutatása és megőrzése.”	„A program eredményeként fennmaradnak a természeti és épített értékek, a helyi kultúrát feldolgozó ápoló tevékenységek. Az intézkedés eredményeként 15 helyi jelentőségű érték kerül megóvásra.”	„Kultúra”

A 10 legfontosabb szolgáltatás, ill. falu- és településfejlesztési megoldási javaslat 4/10

Megoldási javaslat	Megoldási javaslat várható eredménye	Fejlesztési téma
4 „Folyók, állóvizek, patakok és partjaik, árterek megtisztítása és tisztántartása. Helyi illegális szemétkukák felszámolása, rekultiválása. Környezetszennyező források felkutatása, felmérése, megszüntetésük kezdeményezése. - Termásvíz, forrásvíz feltárása érdekében próbafúrások végzése, kutatás támogatása.”	„A térség települési környezetének rendbetétele után a természeti adottságok tájsebek, szennyeződések nélkül könnyebben hasznosíthatóak, s hosszútávon megoldódik az illegális szennyezések gócainak revitalizációi. A természeti értékek ilyen módon való megőrzése hosszú távú turisztikai fejlesztések számára teremti meg a kedvezőbb, vonzóbb környezeti feltételeket.”	„Természeti adottságok”

A 10 legfontosabb szolgáltatás, ill. falu- és településfejlesztési megoldási javaslat 5/10

	Megoldási javaslat	Megoldási javaslat várható eredménye	Fejlesztési téma
5	„Közösségi célú lakossági tájékoztatás, ismeretterjesztés, kommunikációs szolgáltatások fejlesztése. Helyi elektronikus és nyomtatott média eszközfejlesztése. Nyomtatott és elektronikus hírlevél szerkesztése, kiadása. Mozgóképes webkamerás rendszer kialakítása, beszerzése.”	„A mintegy 150 MFt forrásból gazdálkodó intézkedés meghirdetett pályázatait révén gerjesztője lehet az aktívabb kommunikációnak, akár az elektronikus, akár a nyomtatott sajtótermékek megjelentetése és folyamatos működtetése révén. A térség lakossága és az ide látogató turisták teljesebb képet kaphatnak a helyi kulturális és egyéb eseményekről, ezen keresztül javul a lakosság komfortérzete, a látogatók pedig egy pezsgőbb közösségi életről kaphatnak képet.”	„Kultúra”

A 10 legfontosabb szolgáltatás, ill. falu- és településfejlesztési megoldási javaslat 6/10

	Megoldási javaslat	Megoldási javaslat várható eredménye	Fejlesztési téma
6	„Térségi identitást és összefogást erősítő programok támogatása. Települési együttműködést erősítő akciók, rendezvények támogatása. Belső emberi kohéziót erősítő humán tréningek és akciók támogatása. Fiatalok térségi tudatának erősítése rendezvényekkel, fesztiválokkal. A térség múltjának és büszkeségeinek rendezvényekhez, programokhoz kapcsolódó bemutatása nyomtatott és elektronikus kiadványokban, médiában.”	„A leader közösségi jellegű programok legnagyobb összeggel támogatott intézkedése a Zemplén tudat erősítése, a kohéziós törekvések revitalizálása által hozzájárul a fiatalok szülőföldön maradásához, egzisztenciájuk itteni megteremtésének akarásához, az idősebbek számára pedig fenntarthatóvá válik az az örökség, amiért érdemes tenniük szűkebb környezetükben, településükön.”	„Kultúra”

A 10 legfontosabb szolgáltatás, ill. falu- és településfejlesztési megoldási javaslat 7/10

Megoldási javaslat	Megoldási javaslat várható eredménye	Fejlesztési téma
7 „Helyi kulturális fesztiválok marketingjének támogatása. Hobbiklubok, közművelődési és közösségi programok szervezése. - Kisléptékű sportlétesítmények építése, fejlesztése, felújítása.”	„Összehangolt és színvonalas marketinggel támogatott, turisztikai látványosságként értékesíthető kulturális és szabadidős programok kínálati köre bővül, a civil szféra aktívan bekapcsolódik ezek szervezésébe, megrendezésébe. A III. tengely falu-és szolgáltatás fejlesztéssel kapcsolódó leader intézkedés keretében pályázható forrás mintegy 5-10 további szabadidős program, attrakció fenntartható fejlesztését alapozza meg.”	„Szabadidős tevékenységekre és sportolásra alkalmas infrastruktúra”

A 10 legfontosabb szolgáltatás, ill. falu- és településfejlesztési megoldási javaslat 8/10

Megoldási javaslat	Megoldási javaslat várható eredménye	Fejlesztési téma
8 „Zempléni szervezetek térség-település- és helyi társadalomfejlesztési, gazdasági-kulturális, interregionális, önkormányzati és civil együttműködéseknek támogatása. Interregionális önkormányzati és civil, gazdasági együttműködések segítése a programozás támogatásával.”	„A térségi civil szféra létének és működésének megerősödése, érezhető jelenlétének, aktivitásának felmutatása az általuk szervezett és megvalósított kulturális és szabadidős programok által. A viszonylag szerény pályázati keretösszeg a kisprojektek eredményes és látványos megvalósítását mozdítja elő, s beindítja a térségi vállalatok, tehetséges magánszemélyek mecenatúra tevékenységét is.”	„Kultúra”

A 10 legfontosabb szolgáltatás, ill. falu- és településfejlesztési megoldási javaslat 9/10

Megoldási javaslat	Megoldási javaslat várható eredménye	Fejlesztési téma
9 „Eü alap-és szakellátó rendszer helyi igényeket szolgáló kiegészítő felszereltségének támogatása. Szociális válságkezelésre vállalkozó társadalmi szervezetek támogatása. Házi idősgondozásra, rehabilitációra helyben vállalkozó társadalmi szervezetek támogatása. Egészségtudatosságra, megelőzésre vállalkozó társadalmi szervezetek támogatása. Idősek, gyermekek napközbeni ellátásának, családsegítésnek a támogatása. Szociális és egészségügyi információs, tanácsadó szolgáltatás támogatása.”	„A térség településein az intézkedés révén javul az egészségügyi ellátás színvonala, -az emberek a felvilágosító programok hatására is – többet foglalkoznak egészségi állapotuk megőrzésével, az időskorúak házi ellátására vállalkozó non-profit szervezetek működnek, s a térség depressziós jellege ellenére egészségesebbek maradnak az emberek, csökken a rokkantnyugdíjazások aránya az öregségi nyugdíjasokhoz viszonyítva.”	„Szociális ellátás”

A 10 legfontosabb szolgáltatás, ill. falu- és településfejlesztési megoldási javaslat 10/10

	Megoldási javaslat	Megoldási javaslat várható eredménye	Fejlesztési téma
10	„Közösségi célú rekreációs és sport, kulturális, kommunikációs fejlesztések.”	„A három kistérségben egy-egy vállalkozó, vagy civil szervezet által – legalább középtávon – fenntartott szolgáltató pont kialakítása, akár kapcsoltan más tevékenységekhez is, mely a kistérség lakossága számára az életminőség javulásának érzetét kelti.”	„Szabadidős tevékenységekre és sportolásra alkalmas infrastruktúra”

Tartalom

- A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia összefoglalása
- Helyzetelemzés
- Fő fejlesztési prioritások és fejlesztési intézkedések, forrásallokáció
- Megoldási javaslatok
  - 10 legfontosabb gazdaságfejlesztési javaslat
  - 10 legfontosabb szolgáltatás-, falu- és településfejlesztési javaslat
  - **Komplex stratégia megoldási javaslatai**

Megoldási javaslatok 1/51 Kód: ÉM-98-GF-2-01 Sorszám: 2947

Prioritás: Helyi gazdaság- és vállalkozásfejlesztés

Intézkedés: Helyi közösség számára hasznos vállalkozások, projektek támogatása

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb szolgáltatás

Helyzet/ adottság

- A térség vállalászási szerkezetében közel 95 %-os részarányal a 10 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató mikro-vállalkozások a meghatározóak, amelyek a vidék gazdaságának alapvető foglalkoztatási bázisát adják a közüzemi szolgáltatók és a közszférát követően. A fiatal népesség kényszerből, vagy a jobb megélhetés reményében elvándorol a szülőföldjéről, ami káros a demográfiai folyamatok és a jövő szempontjából, pedig jó kezdeményezésekkel lenne számukra is feladat és lehetőség a helyi szükségletek kielégítésében.

Probléma/ lehetőség

- A negatív vándorlási különbözet(2002-2006: -3%)megállításának eszközei nem állnak rendelkezésre a térségben, ugyanakkor vannak helyi adottságokra épülő kihasználatlan vállalászási lehetőségek és megoldatlan feladatok a helyi közösségek színvonalasabb ellátása terén. A szolgáltató tevékenység fontos gazdasági elem térségünkben is, azonban nem felel meg a minősége és a mennyisége a várakozásoknak.

Megoldási javaslat

- Helyi hozzáadott értéket növelő technológiai fejlesztések, feldolgozó üzem létesítésének támogatása termelői együttműködésben. Helyi termékek márkázásának, egységes arculatának és kiszerezésének, marketingjének és értékesítésének támogatása.

Várható eredmény

- A LEADER forrás második legnagyobb összegű pályázati keretösszeggel támogatott intézkedése eredményeként a térség vándorlási különbözetének(2002-2006: -3%)csökkentése, vagy ideális esetben a tendencia megfordítása a tervezési időszak végére. A demográfiai jellemzőkben a korfa tekintetében javulás elérése az aktívkorú népesség arányának (jelenleg 62%) növekedése szempontjából. Új a közösségek szempontjából hasznos termelő és szolgáltató vállalászások létrejötte.

Megoldási javaslatok 1/51 Kód: **ÉM-98-GF-2-01** Sorszám: **2947**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

Jogcímcsoport

- LEADER - Vállalkozási alapú fejlesztés

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

1850000 EUR
1196095 EUR
100000 EUR
2000 EUR
90 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 65%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 2/51 Kód: **ÉM-98-GF-2-02** Sorszám: **2997**

Prioritás: Helyi gazdaság- és vállalkozásfejlesztés

Intézkedés: Helyi közösség számára hasznos vállalkozások, projektek támogatása

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb szolgáltatás

Helyzet/ adottság

- A térség vállalkozási szerkezetében közel 95 %-os részarányal a 10 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató mikro-vállalkozások a meghatározóak, amelyek a vidék gazdaságának alapvető foglalkoztatási bázisát adják a közüzemi szolgáltatók és a közszférát követően. A fiatal népesség kényszerből, vagy a jobb megélhetés reményében elvándorol a szülőföldjéről, ami káros a demográfiai folyamatok és a jövő szempontjából, pedig jó kezdeményezésekkel lenne számukra is feladat és lehetőség a helyi szükségletek kielégítésében.

Probléma/ lehetőség

- A negatív vándorlási különbözet(2002-2006: -3%)megállításának eszközei nem állnak rendelkezésre a térségben, ugyanakkor vannak helyi adottságokra épülő kihasználatlan vállalkozási lehetőségek és megoldatlan feladatok a helyi közösségek színvonalasabb ellátása terén. A szolgáltató tevékenység fontos gazdasági elem térségünkben is, azonban nem felel meg a minősége és a mennyisége a várakozásoknak.

Megoldási javaslat

- Helyi hozzáadott értéket növelő technológiai fejlesztések, feldolgozó üzem létesítésének támogatása termelői együttműködésben. Helyi termékek márkázásának, egységes arculatának és kiszerezésének, marketingjének és értékesítésének támogatása.

Várható eredmény

- A LEADER forrás második legnagyobb összegű pályázati keretösszeggel támogatott intézkedése eredményeként a térség vándorlási különbözetének(2002-2006: -3%)csökkentése, vagy ideális esetben a tendencia megfordítása a tervezési időszak végére. A demográfiai jellemzőkben a korfa tekintetében javulás elérése az aktívkorú népesség arányának (jelenleg 62%) növekedése szempontjából. Új a közösségek szempontjából hasznos termelő és szolgáltató vállalkozások létrejötte.

Megoldási javaslatok 2/51 Kód: **ÉM-98-GF-2-02** Sorszám: **2997**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

Jogcímcsoport

- LEADER - Vállalkozási alapú fejlesztés

Hátrányos helyzet

- Nem speciálisan hátrányos helyzetű településekre vonatkozó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Hollóháza, Mikóháza, Nagyhuta, Pálháza, Sátoraljaújhely

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

90404 EUR
60269 EUR
100000 EUR
2000 EUR
12 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 60%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 3/51 Kód: ÉM-98-GF-A-09 Sorszám: 2391

Prioritás: Helyi gazdaság- és vállalkozásfejlesztés

Intézkedés: Helyi vállalkozások versenyképességének, együttműködésének támogatása

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb tevékenység

Helyzet/ adottság

- A térségben működnek mikrovállalkozások (mintegy 2600 darab), de hiányzik a szükséges szakismeret, minőségi technológia, szakmai együttműködés.

Probléma/ lehetőség

- A térségi mikrovállalkozások, valamint vállalkozási ötletekkel rendelkező magánszemélyek vállalkozásaik fejlesztésére innovatív és minőségjavító technológiákat szereznek be, térségi klaszter jellegű együttműködések alakítanak ki, és szakmai képzésekben vesznek részt.

Megoldási javaslat

- Térségi klaszter-jellegű ágazati együttműködések kialakításának támogatása. Innovációk kimunkálását, megismerését és terjedését célzó tanácsadó szolgáltatások támogatása. Helyi hozzáadott-értéket növelő konzorciális fejlesztések, beruházások támogatása. Minőségjavító technológiák beszerzésének támogatása. Best-practice mintafarm, mintauzem kialakításának támogatása. Szakágazati külföldi-belföldi tanulmányutak, study tour-ok szervezése, lebonyolítása. Szakmai továbbképzések, tanfolyamok helyi szervezésének támogatása.

Várható eredmény

- A térségi szereplők számára elérhető támogatás igénybevételével 2015-ig megkezdődik a térség mikrovállalkozási szférájának szerkezetátalakítása, a versenyképesség és a piacorientáció jegyében. A mikrovállalkozások számára (mintegy 50-100 pályázat keretében) lehetőség nyílik arra, hogy fenntartható módon fejlesszék vállalkozásukat és térségi együttműködésekre alapozva hasznosítsák az HVS-ben rejlő szinergiákat.

Megoldási javaslatok 3/51 Kód: **ÉM-98-GF-A-09** Sorszám: **2391**

Leírás

Támogatósi forrás	▪ ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 312 Mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása
Jogcímcsoport	▪ ÚMVP, de nem LEADER
Hátrányos helyzet	▪ Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat
Megoldási javaslat által érintett települések listája	▪ Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

▪ Megoldási javaslat összes becsült költsége	2200000 EUR
▪ Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága	1045701 EUR
▪ Megvalósítás során támogatható maximális projektméret	200000 EUR
▪ Megvalósítás során támogatható minimális projektméret	4000 EUR
▪ Megvalósítás során várható kérelmek száma	100 db

Támogatási intenzitások

▪ Vállalkozások	50%
▪ Non-profit szervezetek	50%
▪ Önkormányzatok	50%
▪ Egyházak	50%
▪ Természetes személyek	0%

Megoldási javaslatok 4/51 Kód: **ÉM-98-GF-A-10** Sorszám: **2397**

Prioritás: Helyi gazdaság- és vállalkozásfejlesztés

Intézkedés: Helyi vállalkozások versenyképességének, együttműködésének támogatása

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb tevékenység

Helyzet/ adottság

- A térségben működnek mikrovállalkozások (mintegy 2600 darab), de hiányzik a szükséges szakismeret, minőségi technológia, szakmai együttműködés.

Probléma/ lehetőség

- A térségi mikrovállalkozások, valamint vállalkozási ötletekkel rendelkező magánszemélyek vállalkozásaik fejlesztésére innovatív és minőségjavító technológiákat szereznek be, térségi klaszter jellegű együttműködések alakítanak ki, és szakmai képzésekben vesznek részt.

Megoldási javaslat

- Térségi klaszter-jellegű ágazati együttműködések kialakításának támogatása. Innovációk kimunkálását, megismerését és terjedését célzó tanácsadó szolgáltatások támogatása. Helyi hozzáadott-értéket növelő konzorciális fejlesztések, beruházások támogatása. Minőségjavító technológiák beszerzésének támogatása. Best-practice mintafarm, mintauzem kialakításának támogatása. Szakágazati külföldi-belföldi tanulmányutak, study tour-ok szervezése, lebonyolítása. Szakmai továbbképzések, tanfolyamok helyi szervezésének támogatása.

Várható eredmény

- A térségi szereplők számára elérhető támogatás igénybevételével 2015-ig megkezdődik a térség mikrovállalkozási szférájának szerkezetátalakítása, a versenyképesség és a piacorientáció jegyében. A mikrovállalkozások számára (mintegy 15-20 pályázat keretében) lehetőség nyílik arra, hogy fenntartható módon fejlesszék vállalkozásukat és térségi együttműködésekre alapozva hasznosítsák az HVS-ben rejlő szinergiákat.

Megoldási javaslatok 4/51 Kód: **ÉM-98-GF-A-10** Sorszám: **2397**

Leírás

Támogatási forrás

- ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 312 Mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása

Jogcímcsoport

- ÚMVP, de nem LEADER

Hátrányos helyzet

- Nem speciálisan hátrányos helyzetű településekre vonatkozó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Hollóháza, Mikóháza, Nagyhuta, Pálháza, Sátoraljaújhely

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

350000 EUR
141994 EUR
200000 EUR
4000 EUR
20 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 40%
- Non-profit szervezetek 40%
- Önkormányzatok 40%
- Egyházak 40%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 5/51 Kód: ÉM-98-GF-A-01 Sorszám: 2366

Prioritás: Helyi gazdaság- és vállalkozásfejlesztés

Intézkedés: Helyi mező- és erdőgazdaság, vadgazdálkodás, állattenyésztés tájjellegű termelési, valamin...

Szektor/fejlesztési téma: Mezőgazdaság, erdő-, hal-, vadgazdálkodás

Helyzet/ adottság

- A térség hátrányos helyzetű településein a mező-, erdőgazdálkodás, állattenyésztés, vadgazdálkodás elaprózott (arányuk a vállalkozások körében 11%), kevés a helyi feldolgozó és az értékesítési kapcsolatok esetlegese.

Probléma/ lehetőség

- A helyi mező- és erdőgazdálkodási, vadgazdálkodási, állattenyésztési tevékenységekben a helyi hozzáadott érték tartalom és a piacképesség növelése.

Megoldási javaslat

- Termelői hálózat létrehozásának támogatása a tudás megosztására, közös gépbeszerzésre. Kézimunka igényes termelés elterjesztésének, fejlesztésének támogatása. Elsődleges feldolgozó üzem létesítésének támogatása termelői együttműködésben. Tradicionális helyi fajták termelésének és piacainak felkutatása. A változó helyi feltételeknek megfelelő fajták nemesítésének támogatása. Az erdőgazdálkodás, erdőkielés fenntartható formáinak elterjesztése az erdők értékének növelésére. Helyi termékek márkázásának, egységes arculatának és kiserelésének támogatása. Helyi termékek marketingjének és értékesítésének támogatása.

Várható eredmény

- A térségi szereplők számára elérhető támogatás igénybevételével 2015-ig megkezdődik a térségi agráriumának szerkezetátalakítása, a versenyképesség és a piacorientáció jegyében. Az agrárgazdaságok számára (mintegy 100 pályázat keretében) lehetőség nyílik arra, hogy tisztán mezőgazdasági profiljukat élelmiszer-feldolgozó tevékenységgel egészítsék ki és plusz bevételekhez jutva fenntartható módon javítsák jövedelmi helyzetüket, versenyképességüket.

Megoldási javaslatok 5/51 Kód: **ÉM-98-GF-A-01** Sorszám: **2366**

Leírás

Támogatási forrás	▪ ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 312 Mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása
Jogcímcsoport	▪ ÚMVP, de nem LEADER
Hátrányos helyzet	▪ Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat
Megoldási javaslat által érintett települések listája	▪ Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

▪ Megoldási javaslat összes becsült költsége	1700000 EUR
▪ Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága	836560 EUR
▪ Megvalósítás során támogatható maximális projektméret	200000 EUR
▪ Megvalósítás során támogatható minimális projektméret	4000 EUR
▪ Megvalósítás során várható kérelmek száma	100 db

Támogatási intenzitások

▪ Vállalkozások	50%
▪ Non-profit szervezetek	0%
▪ Önkormányzatok	0%
▪ Egyházak	0%
▪ Természetes személyek	0%

Megoldási javaslatok 6/51 Kód: ÉM-98-GF-A-05 Sorszám: 2691

Prioritás: Helyi gazdaság- és vállalkozásfejlesztés

Intézkedés: Helyi adottságokra épülő turizmus fejlesztése

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb szolgáltatás

Helyzet/ adottság

- A helyi közösség területe az országos átlagnál kedvezőbb helyzetben van a természeti adottságok és ember alkotta idegenforgalmi vonzerők tekintetében. A szálláshelyek kihasználtsága változó, de szabad kapacitások rendelkezésre állnak, viszont kevés a látogatók kiszolgálását segítő minőségi attrakció, program kínálat.

Probléma/ lehetőség

- A turisztikai – vendéglátó vállalkozások önerőből nem képesek turisztikai programok összeállítására, térségi együttműködésre. Kevés a helyi adottságokhoz kapcsolódó emléktárgy, szuvenír és egyéb helyi jellegzetességű, készítésű ajándéktárgy és helyi jellegű program.

Megoldási javaslat

- Helyi öko- és agroturisztikai bemutató terek, pincék, létesítmények fejlesztésének, karbantartásának támogatása. Helyi kulturális fesztiválok megrendezésének, marketingjének támogatása. Rekreációs és szabadidős turisztikai szolgáltatások fejlesztésének, fenntartásának támogatása. Helyi turisztikai célt is szolgáló kiállítóterek, rendezvények és marketingjük támogatása. Turista- és bicikliutak, látnivalók, kirándulóhelyek kialakítása, karbantartása. Konferenciák rendezése helyi fő- és középiskolák, kollégiumok, vállalatok bevonásával. Ajándéktárgyak, termékek készítésének és árusításának támogatása. Helyi kereskedők és vendéglátók bevonásának támogatása a turisztikai programokba, turisztikai fogadópontok létrehozása.

Várható eredmény

- A térségbe látogató idegenforgalmi szereplők által eltöltött vendégéjszakák száma a tervezési időszak végére 20%-kal emelkedik. Az így megemelkedett vendégéjszakákból származó plusz bevétel hozzájárul a térségi idegenforgalom hosszú távú fenntarthatósági fejlődéséhez. A pályázati támogatásokkal elősegített térségi rendezvények és fejlesztések a rendszeresen ismétlődő programok alapjaivá válnak.

Megoldási javaslatok 6/51 Kód: **ÉM-98-GF-A-05** Sorszám: **2691**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 313 A turisztikai tevékenységek ösztönzése

Jogcímcsoport

- ÚMVP, de nem LEADER

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

850000 EUR
418280 EUR
200000 EUR
4000 EUR
70 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 50%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 7/51 Kód: ÉM-98-GF-A-06 Sorszám: 2722

Prioritás: Helyi gazdaság- és vállalkozásfejlesztés

Intézkedés: Helyi adottságokra épülő turizmus fejlesztése

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb szolgáltatás

Helyzet/ adottság

- A helyi közösség területe az országos átlagnál kedvezőbb helyzetben van a természeti adottságok és ember alkotta idegenforgalmi vonzerők tekintetében. A szálláshelyek kihasználtsága változó, de szabad kapacitások rendelkezésre állnak, viszont kevés a látogatók kiszolgálását segítő minőségi attrakció, program kínálat.

Probléma/ lehetőség

- A turisztikai – vendéglátó vállalkozások önerőből nem képesek turisztikai programok összeállítására, térségi együttműködésre. Kevés a helyi adottságokhoz kapcsolódó emléktárgy, szuvenir és egyéb helyi jellegzetességű, készítésű ajándéktárgy és helyi jellegű program.

Megoldási javaslat

- Helyi öko- és agroturisztikai bemutató terek, pincék, létesítmények fejlesztésének, karbantartásának támogatása. Helyi kulturális fesztiválok megrendezésének, marketingjének támogatása. Rekreációs és szabadidős turisztikai szolgáltatások fejlesztésének, fenntartásának támogatása. Helyi turisztikai célt is szolgáló kiállítóterek, rendezvények és marketingjük támogatása. Turista- és bicikliutak, látnivalók, kirándulóhelyek kialakítása, karbantartása. Konferenciák rendezése helyi fő- és középiskolák, kollégiumok, vállalatok bevonásával. Ajándéktárgyak, termékek készítésének és árusításának támogatása. Helyi kereskedők és vendéglátók bevonásának támogatása a turisztikai programokba, turisztikai fogadópontok létrehozása.

Várható eredmény

- A térségbe látogató idegenforgalmi szereplők által eltöltött vendégéjszakák száma a tervezési időszak végére 20%-kal emelkedik. Az így megemelkedett vendégéjszakákból származó plusz bevétel hozzájárul a térségi idegenforgalom hosszú távú fenntarthatósági fejlődéséhez. A pályázati támogatásokkal elősegített térségi rendezvények és fejlesztések a rendszeresen ismétlődő programok alapjaivá válnak.

Megoldási javaslatok 7/51 Kód: **ÉM-98-GF-A-06** Sorszám: **2722**

Leírás

Támogatási forrás

- ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 313 A turisztikai tevékenységek ösztönzése

Jogcímcsoport

- ÚMVP, de nem LEADER

Hátrányos helyzet

- Nem speciálisan hátrányos helyzetű településekre vonatkozó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Hollóháza, Kishuta, Mikóháza, Pálháza, Sátoraljaújhely

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége 90000 EUR
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága 41224 EUR
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret 200000 EUR
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret 4000 EUR
- Megvalósítás során várható kérelmek száma 10 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 45%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 8/51 Kód: ÉM-98-GF-B-01 Sorszám: 5332

Prioritás: Helyi gazdaság- és vállalkozásfejlesztés

Intézkedés: Helyi bio- és megújuló-energia hasznosításra épülő fejlesztések

Szektor/fejlesztési téma: Mezőgazdaság, erdő-, hal-, vadgazdálkodás

Helyzet/ adottság

- Alacsony a vállalkozási hajlandóság, az abszorpciós és innovációs képesség. A képzett fiatalok elvándorolnak a kedvezőbb megélhetés érdekében, az időskorúak közösségi segítségre szorulnak.

Probléma/ lehetőség

- A mezőgazdasági és élelmiszeripari adottságok, a megújuló energiaforrások fokozottabb kihasználása, a térségi mikro-vállalkozások és magánszemélyek innovatív és minőségjavító bio- és megújuló-energia hasznosításon alapuló technológiák alkalmazásával.

Megoldási javaslat

- Biogázt előállító és hőenergiává alakító üzemek létesítésének támogatása, Fa és faapríték energetikai hasznosításának támogatása, Brikettáló, pellettáló üzemek, technológiák létesítésének támogatása, Szélgenerátorok felszerelésének támogatása, Hőszivattyús melegítőrendszerek kiépítésének támogatása közösségi épületeknél, Napelemek, napkollektorok felszerelésének támogatása.

Várható eredmény

- Mo. import energiafüggőségére, továbbá a környezetvédelmi kihívásokra hatékony választ adhat a megújuló energiaforrások fokozottabb alkalmazása. További előny a vidéki jövedelemtermelő képesség (agrártermelők) erősítése.

Megoldási javaslatok 8/51 Kód: **ÉM-98-GF-B-01** Sorszám: **5332**

Leírás

▪ KEOP - 4. prioritás - A megújuló energiaforrás-felhasználás növelése

▪ Nem ÚMVP

▪ Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Hollóháza, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Mikóháza, Nagyhuta, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pálháza, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsádány, Sárospatak, Sátoraljaújhely, Semjén, Szabolcsveresmart, Tiszacsermely, Tizsakanyár, Tizsakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Támoga-
tási forrás

Jogcím-
csoport

Hátrányos
helyzet

Megoldási
javaslat
által
érintett
települé-
sek listája

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

EUR

EUR

600000 EUR

4000 EUR

40 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 30%
- Non-profit szervezetek 0%
- Önkormányzatok 30%
- Egyházak 0%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 9/51 Kód: **ÉM-98-SzF-A-18** Sorszám: **2895**

Prioritás: Élhetőbb környezet kialakítása, térségi együttműködés támogatása - örökségvédelem

Intézkedés: Településképet javító kisléptékű településfejlesztés támogatása

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb infrastruktúra

Helyzet/ adottság

- A térség településein jellemző az elhanyagolt illetve nem egységes településkép, az alapvető közlekedési infrastruktúrában jelentkező hiányosságok. A települések önkormányzatai számára feladatot jelent a települések arculatát meghatározó vidéki lakókörnyezet, a közösségi terek, a közterületek állapotának megújítása, fejlesztése.

Probléma/ lehetőség

- A térség településein meglévő probléma a közösségi terek, közterületek elhanyagolt állapota, EU követelményeknek megfelelő játszóterek hiánya. A rendezett, vonzó, esztétikus településkép hiánya rontja a lakosság komfortérzetét, negatív módon befolyásolja a települések iránt jelentkező idegenforgalmat, illetve a települések imázsát.

Megoldási javaslat

- Kistérségi decentrumok központjai építészeti-felújítási terveinek elkészítése. Játszóterek, faluközpontok kialakítása. Helyi lakosság környezeti igényességének javítása versenyekkel, díjakkal, rendezvényekkel, parkosítással. Közösségszervező terek kialakítása, felújítása, technikai feltételek fejlesztése. Középületek felújítása, felszereltségük javítása. Közvilágítás, díszvilágítás fejlesztésének támogatása, parkosítás. Parkolók, pihenőhelyek kialakítása, temető, ravatalozó rekonstrukciója, önkormányzati tulajdonban álló épületek fejlesztéséhez kapcsolódó tervek készítése.

Várható eredmény

- A térség eredményes pályázatot benyújtó településein (min. 75%) várhatóan megújul és egységessé, tájba illővé válik a településkép. A falufejlesztési forrás mintegy felét kitevő HPME transzparensé teszi a térségi vidékfejlesztési programot, hozzájárul a településkép középtávú fenntartható fejlesztéséhez.

Megoldási javaslatok 9/51 Kód: **ÉM-98-SzF-A-18** Sorszám: **2895**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 322 Falumegújítás és -fejlesztés

Jogcímcsoport

- ÚMVP, de nem LEADER

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sáradsadány, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

▪ Megoldási javaslat összes becsült költsége	1300000 EUR
▪ Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága	984268 EUR
▪ Megvalósítás során támogatható maximális projektméret	20000 EUR
▪ Megvalósítás során támogatható minimális projektméret	4000 EUR
▪ Megvalósítás során várható kérelmek száma	150 db

Támogatási intenzitások

▪ Vállalkozások	0%
▪ Non-profit szervezetek	90%
▪ Önkormányzatok	90%
▪ Egyházak	90%
▪ Természetes személyek	0%

Megoldási javaslatok 10/51 Kód: ÉM-98-SzF-A-19 Sorszám: 2896

Prioritás: Élhetőbb környezet kialakítása, térségi együttműködés támogatása - örökségvédelem

Intézkedés: Településképet javító kisléptékű településfejlesztés támogatása

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb infrastruktúra

Helyzet/ adottság

- A térség településein jellemző az elhanyagolt illetve nem egységes településkép, az alapvető közlekedési infrastruktúrában jelentkező hiányosságok. A települések önkormányzatai számára feladatot jelent a települések arculatát meghatározó vidéki lakókörnyezet, a közösségi terek, a közterületek állapotának megújítása, fejlesztése.

Probléma/ lehetőség

- A térség településein meglévő probléma a közösségi terek, közterületek elhanyagolt állapota, EU követelményeknek megfelelő játszóterek hiánya. A rendezett, vonzó, esztétikus településkép hiánya rontja a lakosság komfortérzetét, negatív módon befolyásolja a települések iránt jelentkező idegenforgalmat, illetve a települések imázsát.

Megoldási javaslat

- Kistérségi decentrumok központjai építészeti-felújítási terveinek elkészítése. Játszóterek, faluközpontok kialakítása. Helyi lakosság környezeti igényességének javítása versenyekkel, díjakkal, rendezvényekkel, parkosítással. Közösségszervező terek kialakítása, felújítása, technikai feltételek fejlesztése. Középületek felújítása, felszereltségük javítása. Közvilágítás, díszvilágítás fejlesztésének támogatása, parkosítás. Parkolók, pihenőhelyek kialakítása, temető, ravatalozó rekonstrukciója, önkormányzati tulajdonban álló épületek fejlesztéséhez kapcsolódó tervek készítése.

Várható eredmény

- A térség eredményes pályázatot benyújtó településein (min. 75%) várhatóan megújul és egységessé, tájba illővé válik a településkép. A falufejlesztési forrás mintegy felét kitevő HPME transzparensé teszi a térségi vidékfejlesztési programot, hozzájárul a településkép középtávú fenntartható fejlesztéséhez.

Megoldási javaslatok 10/51 Kód: **ÉM-98-SzF-A-19** Sorszám: **2896**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 322 Falumegújítás és -fejlesztés

Jogcímcsoport

- ÚMVP, de nem LEADER

Hátrányos helyzet

- Nem speciálisan hátrányos helyzetű településekre vonatkozó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Hollóháza, Mikóháza, Nagyhuta

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége 45000 EUR
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága 36341 EUR
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret 200000 EUR
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret 4000 EUR
- Megvalósítás során várható kérelmek száma 9 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 0%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 11/51 Kód: **ÉM-98-SzF-4-03** Sorszám: **4762**

Prioritás: Élhetőbb környezet kialakítása, térségi együttműködés támogatása - örökségvédelem

Intézkedés: Településképet javító kisléptékű településfejlesztés támogatása

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb infrastruktúra

Helyzet/ adottság

- A térség településein jellemző az elhanyagolt illetve nem egységes településkép, az alapvető közlekedési infrastruktúrában jelentkező hiányosságok. A települések önkormányzatai számára feladatot jelent a települések arculatát meghatározó vidéki lakókörnyezet, a közösségi terek, a közterületek állapotának megújítása, fejlesztése.

Probléma/ lehetőség

- A térség településein meglévő probléma a közösségi terek, közterületek elhanyagolt állapota, EU követelményeknek megfelelő játszóterek hiánya. A rendezett, vonzó, esztétikus településkép hiánya rontja a lakosság komfortérzetét, negatív módon befolyásolja a települések iránt jelentkező idegenforgalmat, illetve a települések imázsát.

Megoldási javaslat

- Helyi lakosság környezeti igényességének javítása versenyekkel, díjakkal, rendezvényekkel.

Várható eredmény

- A térség eredményes pályázatot benyújtó településein (min. 75%) várhatóan megújul és egységessé, tájba illővé válik a településkép. A falufejlesztési forrás mintegy felét kitevő HPME transzparensé teszi a térségi vidékfejlesztési programot, hozzájárul a településkép középtávú fenntartható fejlesztéséhez.

Megoldási javaslatok 11/51 Kód: **ÉM-98-SzF-4-03** Sorszám: **4762**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

Jogcímcsoport

- LEADER - Rendezvény

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

38500 EUR
29902 EUR
20000 EUR
1000 EUR
15 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 65%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 12/51 Kód: **ÉM-98-SzF-A-16** Sorszám: **2911**

Prioritás: Élhetőbb környezet kialakítása, térségi együttműködés támogatása - örökségvédelem

Intézkedés: Helyi értékek és örökség feltárása, megőrzése és védelme

Szektor/fejlesztési téma: Kultúra

Helyzet/ adottság

- A térségi települések nagy részén található természeti és épített örökség kategóriájába tartozó területek, műemlék épületek, helyi védelem alatt álló épületek, történelmi emlékhelyek. Ezek döntően állami, közösségi, egyházi, vagy önkormányzati tulajdonúak. A gazdag történelmi múlt lassan feledésbe merül, a helyi társadalom is megfeledkezik értékeiről.

Probléma/ lehetőség

- A településeken fellelhető természeti értékek és épített örökség jelentős részben elhanyagolt állapotban vannak, felújításra szorulnak. Az értékek nagy része jelenleg is közösségi célokat szolgál, más részük viszont kihasználatlan. A leromlott természeti és műszaki állapot rontja a további hasznosítás lehetőségét, behatárolja a hasznosítást, ennek hiányában a visszafordíthatatlan pusztulás veszélye fenyeget.

Megoldási javaslat

- Legalább helyi védettségű természeti értékek őrzésének, védelmének támogatása. Épített örökség védelmének, felújításának, fenntartható működtetése. Helyi kultúrát, történelmet feldolgozó, ápoló rendezvények, tevékenységek támogatása. Helyi természeti és ember alkotta adottságok, értékek felkutatása, bemutatása és megőrzése.

Várható eredmény

- A program eredményeként fennmaradnak a természeti és épített értékek, a helyi kultúrát feldolgozó ápoló tevékenységek. Az intézkedés eredményeként 15 helyi jelentőségű érték kerül megővésre.

Megoldási javaslatok 12/51 Kód: **ÉM-98-SzF-A-16** Sorszám: **2911**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 323AA kulturális örökség megőrzése

Jogcímcsoport

- ÚMVP, de nem LEADER

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége 800000 EUR
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága 667707 EUR
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret 200000 EUR
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret 4000 EUR
- Megvalósítás során várható kérelmek száma 75 db

800000 EUR
667707 EUR
200000 EUR
4000 EUR
75 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 0%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 13/51 Kód: **ÉM-98-SzF-A-17** Sorszám: **2916**

Prioritás: Élhetőbb környezet kialakítása, térségi együttműködés támogatása - örökségvédelem

Intézkedés: Helyi értékek és örökség feltárása, megőrzése és védelme

Szektor/fejlesztési téma: Kultúra

Helyzet/ adottság

- A térségi települések nagy részén található természeti és épített örökség kategóriájába tartozó területek, műemlék épületek, helyi védelem alatt álló épületek, történelmi emlékhelyek. Ezek döntően állami, közösségi, egyházi, vagy önkormányzati tulajdonúak. A gazdag történelmi múlt lassan feledésbe merül, a helyi társadalom is megfeledkezik értékeiről.

Probléma/ lehetőség

- A településeken fellelhető természeti értékek és épített örökség jelentős részben elhanyagolt állapotban vannak, felújításra szorulnak. Az értékek nagy része jelenleg is közösségi célokat szolgál, más részük viszont kihasználatlan. A leromlott természeti és műszaki állapot rontja a további hasznosítás lehetőségét, behatárolja a hasznosítást, ennek hiányában a visszafordíthatatlan pusztulás veszélye fenyeget.

Megoldási javaslat

- Legalább helyi védettségű természeti értékek őrzésének, védelmének támogatása. Épített örökség védelmének, felújításának, fenntartható működtetése. Helyi kultúrát, történelmet feldolgozó, ápoló rendezvények, tevékenységek támogatása. Helyi természeti és ember alkotta adottságok, értékek felkutatása, bemutatása és megőrzése.

Várható eredmény

- A program eredményeként fennmaradnak a természeti és épített értékek, a helyi kultúrát feldolgozó ápoló tevékenységek. Az intézkedés eredményeként 15 helyi jelentőségű érték kerül megővésre.

Megoldási javaslatok 13/51 Kód: **ÉM-98-SzF-A-17** Sorszám: **2916**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 323AA kulturális örökség megőrzése

Jogcímcsoport

- ÚMVP, de nem LEADER

Hátrányos helyzet

- Nem speciálisan hátrányos helyzetű településekre vonatkozó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Hollóháza, Mikóháza, Nagyhuta, Pálháza, Sátoraljaújhely

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége 56000 EUR
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága 50536 EUR
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret 20000 EUR
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret 4000 EUR
- Megvalósítás során várható kérelmek száma 10 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 0%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 14/51 Kód: **ÉM-98-SzF-5-01** Sorszám: **3088**

Prioritás: Élhetőbb környezet kialakítása, térségi együttműködés támogatása - örökségvédelem

Intézkedés: Helyi értékek és örökség feltárása, megőrzése és védelme

Szektor/fejlesztési téma: Kultúra

Helyzet/ adottság

- A térségi települések nagy részén található természeti és épített örökség kategóriájába tartozó területek, műemlék épületek, helyi védelem alatt álló épületek, történelmi emlékhelyek. Ezek döntően állami, közösségi, egyházi, vagy önkormányzati tulajdonúak. A gazdag történelmi múlt lassan feledésbe merül, a helyi társadalom is megfeledkezik értékeiről.

Probléma/ lehetőség

- A településeken fellelhető természeti értékek és épített örökség jelentős részben elhanyagolt állapotban vannak, felújításra szorulnak. Az értékek nagy része jelenleg is közösségi célokat szolgál, más részük viszont kihasználatlan. A leromlott természeti és műszaki állapot rontja a további hasznosítás lehetőségét, behatárolja a hasznosítást, ennek hiányában a visszafordíthatatlan pusztulás veszélye fenyeget.

Megoldási javaslat

- Legalább helyi védettségű természeti értékek őrzésének, épített örökségek védelmét célzó közösségi célú szakmai együttműködés. Kultúrát, történelmet feldolgozó, helyi természeti és ember alkotta adottságok, értékek felkutatása, bemutatása együttműködés keretében.

Várható eredmény

- A program eredményeként fennmaradnak a természeti és épített értékek, a helyi kultúrát feldolgozó ápoló tevékenységek. AIII. Tengely örökségvédelmi intézkedése és a leader program jelen intézkedése eredményeként 15 helyi jelentőségű érték kerül megóvásra.

Megoldási javaslatok 14/51 Kód: **ÉM-98-SzF-5-01** Sorszám: **3088**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

Jogcímcsoport

- LEADER - Térségen belüli szakmai együttműködések

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége 50255 EUR
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága 23922 EUR
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret 20000 EUR
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret 1000 EUR
- Megvalósítás során várható kérelmek száma 10 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 65%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 15/51 Kód: **ÉM-98-SzF-5-02** Sorszám: **3090**

Prioritás: Élhetőbb környezet kialakítása, térségi együttműködés támogatása - örökségvédelem

Intézkedés: Helyi értékek és örökség feltárása, megőrzése és védelme

Szektor/fejlesztési téma: Kultúra

Helyzet/ adottság

- A térségi települések nagy részén található természeti és épített örökség kategóriájába tartozó területek, műemlék épületek, helyi védelem alatt álló épületek, történelmi emlékhelyek. Ezek döntően állami, közösségi, egyházi, vagy önkormányzati tulajdonúak. A gazdag történelmi múlt lassan feledésbe merül, a helyi társadalom is megfeledkezik értékeiről.

Probléma/ lehetőség

- A településeken fellelhető természeti értékek és épített örökség jelentős részben elhanyagolt állapotban vannak, felújításra szorulnak. Az értékek nagy része jelenleg is közösségi célokat szolgál, más részük viszont kihasználatlan. A leromlott természeti és műszaki állapot rontja a további hasznosítás lehetőségét, behatárolja a hasznosítást, ennek hiányában a visszafordíthatatlan pusztulás veszélye fenyeget.

Megoldási javaslat

- Legalább helyi védettségű természeti értékek őrzésének, épített örökségek védelmét célzó közösségi célú szakmai együttműködés. Kultúrát, történelmet feldolgozó, helyi természeti és ember alkotta adottságok, értékek felkutatása, bemutatása együttműködés keretében.

Várható eredmény

- A program eredményeként fennmaradnak a természeti és épített értékek, a helyi kultúrát feldolgozó ápoló tevékenységek. A III. Tengely örökségvédelmi intézkedése és a leader program jelen intézkedése eredményeként 5 helyi jelentőségű érték kerül megóvásra.

Megoldási javaslatok 15/51 Kód: **ÉM-98-SzF-5-02** Sorszám: **3090**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

Jogcímcsoport

- LEADER - Térségen belüli szakmai együttműködések

Hátrányos helyzet

- Nem speciálisan hátrányos helyzetű településekre vonatkozó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Hollóháza, Mikóháza, Nagyhuta, Pálháza, Sátoraljaújhely

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

4000 EUR
2712 EUR
20000 EUR
500 EUR
2 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 60%
- Non-profit szervezetek 80%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 80%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 16/51 Kód: ÉM-98-GF-A-04 Sorszám: 2655

Prioritás: Élhetőbb környezet kialakítása, térségi együttműködés támogatása - örökségvédelem

Intézkedés: Helyben hiányzó alapszolgáltatások fejlesztése

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb szolgáltatás

Helyzet/ adottság

- A térség hátrányos helyzetű településein a szolgáltatások száma alacsony, kedvezőtlen eloszlású, aminek oka részben a vállalkozói tökeszegénység, valamint a szerény fizetőképes kereslet.

Probléma/ lehetőség

- A térség hátrányos helyzetű településein egyes szolgáltatások hiányoznak, vagy nincsenek összhangban a helyi lakosság, intézmények és vállalkozások, illetve az ide látogató idegenforgalmi szereplők és potenciális befektetők igényeivel.

Megoldási javaslat

- Adminisztratív szolgáltatások kialakítása. Kereskedelmi szolgáltatások kialakítása. Kulturális, kommunikációs szolgáltatások. Rekreációs és sport szolgáltatások.

Várható eredmény

- Bővül és javul a térség településein, kistérségi központjaiban a lakosság által igényelhető szolgáltatások köre. A várhatóan 50 eredményes pályázat megfelelő eloszlás esetén hozzá fog járulni az élhetőbb Zemplén kialakulásához.

Megoldási javaslatok 16/51 Kód: **ÉM-98-GF-A-04** Sorszám: **2655**

Leírás

Támogatási forrás

- ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 312 Mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása

Jogcímcsoport

- ÚMVP, de nem LEADER

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

1003872 EUR
501936 EUR
200000 EUR
4000 EUR
50 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 50%
- Non-profit szervezetek 50%
- Önkormányzatok 50%
- Egyházak 50%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 17/51 Kód: **ÉM-98-SzF-1-03** Sorszám: **3044**

Prioritás: Élhetőbb környezet kialakítása, térségi együttműködés támogatása - örökségvédelem

Intézkedés: Helyben hiányzó alapszolgáltatások fejlesztése

Szektor/fejlesztési téma: Szabadidős tevékenységekre és sportolásra alkalmas infrastruktúra

Helyzet/ adottság

- A közösségi együttműködés, a szabadidő tartalmasabb eltöltési feltételeinek megteremtésére már eddig is többféle profit, illetve non-profit jellegű szolgáltatás létesítésére került sor a térség településein. Ennek ellenére még mindig vannak kielégítetlen igények, megoldatlan feladatok.

Probléma/ lehetőség

- A térség, főleg kisebb településein üzleti alapon sokszor nem gazdaságos alapszolgáltatásokat fenntartani, viszont a civil szervezeteknek ehhez nincs elegendő ismeretük, eszközük, az önkormányzatok pedig elsősorban a helyi sportkörök támogatására szánják pénzeszközöket. Így egy-egy egyszerű szolgáltatási igény kielégítése végett is a térségi központokba kell utaznia az állampolgárnak.

Megoldási javaslat

- Közösségi célú rekreációs és sport, kulturális, kommunikációs fejlesztések.

Várható eredmény

- A három kistérségben egy-egy vállalkozó, vagy civil szervezet által – legalább középtávon – fenntartott szolgáltató pont kialakítása, akár kapcsolatosan más tevékenységekhez is, mely a kistérség lakossága számára az életminőség javulásának érzetét kelti.

Megoldási javaslatok 17/51 Kód: **ÉM-98-SzF-1-03** Sorszám: **3044**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

Jogcímcsoport

- LEADER - Közhasznú fejlesztés

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége 68000 EUR
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága 35883 EUR
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret 20000 EUR
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret 1000 EUR
- Megvalósítás során várható kérelmek száma 11 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 65%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 18/51 Kód: ÉM-98-SzF-1-04 Sorszám: 3048

Prioritás: Élhetőbb környezet kialakítása, térségi együttműködés támogatása - örökségvédelem

Intézkedés: Helyben hiányzó alapszolgáltatások fejlesztése

Szektor/fejlesztési téma: Szabadidős tevékenységekre és sportolásra alkalmas infrastruktúra

Helyzet/ adottság

- A közösségi együttműködés, a szabadidő tartalmasabb eltöltési feltételeinek megteremtésére már eddig is többféle profit, illetve non-profit jellegű szolgáltatás létesítésére került sor a térség településein. Ennek ellenére még mindig vannak kielégítetlen igények, megoldatlan feladatok.

Probléma/ lehetőség

- A térség, főleg kisebb településein üzleti alapon sokszor nem gazdaságos alapszolgáltatásokat fenntartani, viszont a civil szervezeteknek ehhez nincs elegendő ismeretük, eszközük, az önkormányzatok pedig elsősorban a helyi sportkörök támogatására szánják pénzeszközöket. Így egy-egy egyszerű szolgáltatási igény kielégítése végett is a térségi központokba kell utaznia az állampolgárnak.

Megoldási javaslat

- Közösségi célú rekreációs és sport, kulturális, kommunikációs fejlesztések.

Várható eredmény

- A három kistérségben egy-egy vállalkozó, vagy civil szervezet által – legalább középtávon – fenntartott szolgáltató pont kialakítása, akár kapcsolatosan más tevékenységekhez is, mely a kistérség lakossága számára az életminőség javulásának érzetét kelti.

Megoldási javaslatok 18/51 Kód: **ÉM-98-SzF-1-04** Sorszám: **3048**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

Jogcímcsoport

- LEADER - Közhasznú fejlesztés

Hátrányos helyzet

- Nem speciálisan hátrányos helyzetű településekre vonatkozó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Hollóháza, Mikóháza, Nagyhuta, Pálháza, Sátoraljaújhely

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége 3600 EUR
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága 1808 EUR
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret 20000 EUR
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret 500 EUR
- Megvalósítás során várható kérelmek száma 3 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 60%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 19/51 Kód: **ÉM-98-GF-A-13** Sorszám: **2752**

Prioritás: Élhetőbb környezet kialakítása, térségi együttműködés támogatása - örökségvédelem

Intézkedés: Kulturális és szabadidős szolgáltatások fejlesztése

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb tevékenység

Helyzet/ adottság

- A térség településein kialakult hagyományai vannak a kulturális és egyéb témájú fesztiváloknak, rendezvényeknek, közösségi programoknak. Ezen programok szervezői jellemzően az önkormányzatok, esetenként csak a helyi sport életre korlátozódnak és ezen a területen is alacsony a civil szféra aktivitása.

Probléma/ lehetőség

- A kulturális és szabadidős programok, rendezvények gyakorta összehangolatlanul, szélesebb körű kommunikáció nélkül, csupán a helyiek részvételével valósulnak meg, ezért turisztikai hasznosságuk elmarad a várakozásoktól. A turisztikai célú programok szervezésében lehetőség nyílna az egyházak, hobbiklubok, sport és egyéb egyesületek aktívabb bekapcsolására, rendezvényeik összehangolására az idegenforgalmi szezonális vo

Megoldási javaslat

- Helyi kulturális fesztiválok megrendezésének, marketingjének támogatása. Hobbiklubok, közművelődési és közösségi programok szervezése, működtetése. Sportlétesítmények építése, fejlesztése, felújítása. Sport és kulturális klubok, egyesületek, társulatok támogatása.

Várható eredmény

- Összehangolt és színvonalas marketinggel támogatott, turisztikai látványosságként értékesíthető kulturális és szabadidős programok kínálati köre bővül, a civil szféra aktívan bekapcsolódik ezek szervezésébe, megrendezésébe. Az intézkedés keretében pályázható forrás mintegy 10-15 attrakció fenntartható fejlesztését alapozza meg.

Megoldási javaslatok 19/51 Kód: **ÉM-98-GF-A-13** Sorszám: **2752**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 313 A turisztikai tevékenységek ösztönzése

Jogcímcsoport

- ÚMVP, de nem LEADER

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége 430000 EUR
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága 209140 EUR
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret 200000 EUR
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret 4000 EUR
- Megvalósítás során várható kérelmek száma 20 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 50%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 20/51 Kód: **ÉM-98-SzF-5-03** Sorszám: **3052**

Prioritás: Élhetőbb környezet kialakítása, térségi együttműködés támogatása - örökségvédelem

Intézkedés: Kulturális és szabadidős szolgáltatások fejlesztése

Szektor/fejlesztési téma: Szabadidős tevékenységekre és sportolásra alkalmas infrastruktúra

Helyzet/ adottság

- A térség településein kialakult hagyományai vannak a kulturális és egyéb témájú fesztiváloknak, rendezvényeknek, közösségi programoknak. Ezen programok szervezői jellemzően az önkormányzatok, esetenként csak a helyi sport életre korlátozódnak és ezen a területen is alacsony a civil szféra aktivitása.

Probléma/ lehetőség

- A kulturális és szabadidős programok gyakorta összehangolatlanul, szélesebb körű kommunikáció nélkül, csupán a helyiek részvételével valósulnak meg, ezért turisztikai hasznosságuk elmarad a várakozásoktól. A turisztikai programokkal lehetővé válik az egyházak, hobbiklubok, sport és egyéb egyesületek aktívabb bekapcsolása, rendezvényeik összehangolása az idegenforgalmi szezonális vonzerő erősítésére, kiterjesztésére.

Megoldási javaslat

- Helyi kulturális fesztiválok marketingjének támogatása. Hobbiklubok, közművelődési és közösségi programok szervezése.
- Kisléptékű sportlétesítmények építése, fejlesztése, felújítása.

Várható eredmény

- Összehangolt és színvonalas marketinggel támogatott, turisztikai látványosságként értékesíthető kulturális és szabadidős programok kínálati köre bővül, a civil szféra aktívan bekapcsolódik ezek szervezésébe, megrendezésébe. A III. tengely falu-és szolgáltatás fejlesztéssel kapcsolódó leader intézkedés keretében pályázható forrás mintegy 5-10 további szabadidős program, attrakció fenntartható fejlesztését alapozza meg.

Megoldási javaslatok 20/51 Kód: **ÉM-98-SzF-5-03** Sorszám: **3052**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

Jogcímcsoport

- LEADER - Térségen belüli szakmai együttműködések

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége 375000 EUR
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága 20932 EUR
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret 20000 EUR
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret 1000 EUR
- Megvalósítás során várható kérelmek száma 12 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 65%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 21/51 Kód: ÉM-98-SzF-1-01 Sorszám: 3054

Prioritás: Élhetőbb környezet kialakítása, térségi együttműködés támogatása - örökségvédelem

Intézkedés: Helyi média fejlesztése

Szektor/fejlesztési téma: Kultúra

Helyzet/ adottság

- A térségben sugárzó körzeti televízió, rádió működik, több önkormányzat jelentet meg időszaki nyomtatott kiadványokat. Ugyanakkor egyre nagyobb az igény a lakosságban a helyi hírek iránt, s a kulturális és egyéb eseményekről való tájékoztatásra. Ez a Zempléni identitás erősítését is szolgáló folyamat érdemesnek látszik a támogatásra.

Probléma/ lehetőség

- A térségi média jellemzően a helyi önkormányzatok támogatásával működik, ugyanakkor az egészséges társadalmi önszerveződés igényelné a független szereplők megjelenését is, ám erre a civil szférának kevés az esélye az ismert alacsony fokú mecenatúra és önerőgyengeség miatt. Viszont ötletek, kezdeményezések vannak, így a megvalósítást inkább az anyagi feltételek meglétének hiánya gátolja.

Megoldási javaslat

- Közösségi célú lakossági tájékoztatás, ismeretterjesztés, kommunikációs szolgáltatások fejlesztése. Helyi elektronikus és nyomtatott média eszközfajlesztése. Nyomtatott és elektronikus hírlevél szerkesztése, kiadása. Mozgóképes webkamerás rendszer kialakítása, beszerzése.

Várható eredmény

- A mintegy 150 Mft forrásból gazdálkodó intézkedés meghirdetett pályázatainak révén gerjesztője lehet az aktívabb kommunikációnak, akár az elektronikus, akár a nyomtatott sajtótermékek megjelentetése és folyamatos működtetése révén. A térség lakossága és az ide látogató turisták teljesebb képet kaphatnak a helyi kulturális és egyéb eseményekről, ezen keresztül javul a lakosság komfortérzete, a látogatók pedig egy pezsgőbb közösségi életről kaphatnak képet.

Megoldási javaslatok 21/51 Kód: **ÉM-98-SzF-1-01** Sorszám: **3054**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

Jogcímcsoport

- LEADER - Közhasznú fejlesztés

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége 50000 EUR
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága 29902 EUR
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret 20000 EUR
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret 1000 EUR
- Megvalósítás során várható kérelmek száma 15 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 65%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 22/51 Kód: ÉM-98-SzF-1-02 Sorszám: 3055

Prioritás: Élhetőbb környezet kialakítása, térségi együttműködés támogatása - örökségvédelem

Intézkedés: Helyi média fejlesztése

Szektor/fejlesztési téma: Kultúra

Helyzet/ adottság

- A térségben sugárzó körzeti televízió, rádió működik, több önkormányzat jelentet meg időszaki nyomtatott kiadványokat. Ugyanakkor egyre nagyobb az igény a lakosságban a helyi hírek iránt, s a kulturális és egyéb eseményekről való tájékoztatásra. Ez a Zempléni identitás erősítését is szolgáló folyamat érdemesnek látszik a támogatásra.

Probléma/ lehetőség

- A térségi média jellemzően a helyi önkormányzatok támogatásával működik, ugyanakkor az egészséges társadalmi önszerveződés igényelné a független szereplők megjelenését is, ám erre a civil szférának kevés az esélye az ismert alacsony fokú mecenatúra és önerőgyengeség miatt. Viszont ötletek, kezdeményezések vannak, így a megvalósítást inkább az anyagi feltételek meglétének hiánya gátolja.

Megoldási javaslat

- Közösségi célú lakossági tájékoztatás, ismeretterjesztés, kommunikációs szolgáltatások fejlesztése. Helyi elektronikus és nyomtatott média eszközeinek fejlesztése. Nyomtatott és elektronikus hírlevél szerkesztése, kiadása. Mozgóképes webkamerás rendszer kialakítása, beszerzése.

Várható eredmény

- A mintegy 150 Mft forrásból gazdálkodó intézkedés meghirdetett pályázatainak révén gerjesztője lehet az aktívabb kommunikációnak, akár az elektronikus, akár a nyomtatott sajtótermékek megjelentetése és folyamatos működtetése révén. A térség lakossága és az ide látogató turisták teljesebb képet kaphatnak a helyi kulturális és egyéb eseményekről, ezen keresztül javul a lakosság komfortérzete, a látogatók pedig egy pezsgőbb közösségi életről kaphatnak képet.

Megoldási javaslatok 22/51 Kód: **ÉM-98-SzF-1-02** Sorszám: **3055**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

Jogcímcsoport

- LEADER - Közhasznú fejlesztés

Hátrányos helyzet

- Nem speciálisan hátrányos helyzetű településekre vonatkozó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Hollóháza, Mikóháza, Nagyhuta, Pálháza, Sátoraljaújhely

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

3000 EUR
1507 EUR
20000 EUR
500 EUR
3 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 60%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 23/51 Kód: **ÉM-98-SzF-B-08** Sorszám: **3061**

Prioritás: Élhetőbb környezet kialakítása, térségi együttműködés támogatása - örökségvédelem

Intézkedés: Szolgáltatásokhoz való hozzáférés támogatása

Szektor/fejlesztési téma: Szociális ellátás

Helyzet/ adottság

- A térségben az időskorúak ellátása, segítése nagy arányuk (a lakosság 19 %-a 59 év feletti) miatt komoly és önerőből sokszor nehezen megoldható feladat, mivel a fiatalok elvándorlása miatt az idős hozzátartozók magukra maradtak. A térségben nincs megoldva a krízishelyzetbe került emberek átmeneti elhelyezése sem.

Probléma/ lehetőség

- Az állami egészségügyi és szociális rendszer minden igyekezete ellenére sem tudja pótolni a távolélő hozzátartozók hiányából fakadó elesettséget az idősek körében. Ezt a feladatot részben az önkormányzatok vállalták fel, de ebben a munkában a civilekre is komoly feladat hárulna, ha ehhez forrásokkal rendelkeznének.

Megoldási javaslat

- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtó szolgáltatások kiépítésének támogatása. Szociális és egészségügyi ellátás elérését segítő szállítójárművek beszerzése, üzemeltetése. Egészségügyi kezelés, szociális ellátás igénybevételét segítő átmeneti szállás működtetése. Kulturális rendezvényekre, előadásokra szervező és utazási szolgáltatás működtetése.

Várható eredmény

- Az időskorúak, egyedül élők számára növekszik az egyéni biztonságtudat, valamint a gondoskodás érzése révén a helyi társadalomnak is elégedettebb tagjai maradnak. A gondoskodás megtapasztalása elgondolkodtatja az elszármazottakat afelől, hogy visszatérjenek őseik földjére, mert itt fenntartható módon működik az egyén és közösség kapcsolata, kölcsönös segítése. Mindezen pozitív folyamat hozzájárul az élhetőbb Zemplén megteremtéséhez, a térség revitalizációjához.

Megoldási javaslatok 23/51 Kód: **ÉM-98-SzF-B-08** Sorszám: **3061**

Leírás

Támogatási forrás

- ÉMOP - 4. prioritás - Humán közösségi infrastruktúra fejlesztése

Jogcímcsoport

- Nem ÚMVP

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Hollóháza, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Mikóháza, Nagyhuta, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pálháza, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsádány, Sárospatak, Sátoraljaújhely, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácsk, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

20000 EUR
11961 EUR
200000 EUR
2000 EUR
8 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 50%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 24/51 Kód: ÉM-98-SzF-4-04 Sorszám: 3067

Prioritás: Élhetőbb környezet kialakítása, térségi együttműködés támogatása - örökségvédelem

Intézkedés: Társadalmi tőke erősítése - konfliktuskezelés

Szektor/fejlesztési téma: Közbiztonsági szolgálat

Helyzet/ adottság

- A térség nagyszámú roma kisebbsége, valamint a többi kisebbség (németek, ruszinok, szlovákok) és a többség együttélését, egymás megértését javító kezdeményezések jelen vannak környezetünkben, s néhány súlyos bűnesettől eltekintve a konfliktuskezelés, megelőzés is eredményesnek tekinthető. A térségben működik a roma érdekképviselő, s igyekeznek is felvilágosító munkát végezni.

Probléma/ lehetőség

- A viszonylag békés együttélési helyzet stabilitásának megőrzése viszont igényli a további, hasonló jellegű tevékenységet, s nem is elsősorban az állami erőszakszervezetek részéről, hanem a társadalom e kérdések iránt fogékony szerveződéseivel. A társadalmi tőke megőrzésének, erősítésének igénye, a civilek forráshiánya indokolja az intézkedésre szánt szerény keretösszeggel is program fenntartható működtetését.

Megoldási javaslat

- Kisebbségek közös kulturális rendezvényeinek szervezése egymás életmódjának, attitűdjeinek megismerésére. A roma szegregáció elleni meggyőzést, nevelést szolgáló kulturális, ismeretterjesztő programok rendezésének támogatása. Térségi bűnmegelőzési, tanácsadási programok. A 20.századi történelmi múlt témáinak feldolgozását célzó kulturális tevékenységek, rendezvények támogatása.

Várható eredmény

- A térség fenntartható módon képes lesz kezelni a helyi társadalmi feszültségeket, konfliktusokat, s ezek nem terjednek át a roma reláción kívüli más kisebbségi területekre. Az intézkedés támogatásai hozzájárulnak az élhetőbb Zemplén fenntartható társadalmi békéjéhez, a helyi lakosság komfortérzetének megőrzéséhez.

Megoldási javaslatok 24/51 Kód: **ÉM-98-SzF-4-04** Sorszám: **3067**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

Jogcímcsoport

- LEADER - Rendezvény

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

13000 EUR
8971 EUR
20000 EUR
500 EUR
8 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 65%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 25/51 Kód: ÉM-98-SzF-4-05 Sorszám: 3073

Prioritás: Élhetőbb környezet kialakítása, térségi együttműködés támogatása - örökségvédelem

Intézkedés: Társadalmi tőke erősítése - konfliktuskezelés

Szektor/fejlesztési téma: Közbiztonsági szolgálat

Helyzet/ adottság

- A térség nagyszámú roma kisebbsége, valamint a többi kisebbség (németek, ruszinok, szlovákok) és a többség együttélését, egymás megértését javító kezdeményezések jelen vannak környezetünkben, s néhány súlyos bűnesettől eltekintve a konfliktuskezelés, megelőzés is eredményesnek tekinthető. A térségben működik a roma érdekképviselő, s igyekeznek is felvilágosító munkát végezni.

Probléma/ lehetőség

- A viszonylag békés együttélési helyzet stabilitásának megőrzése viszont igényli a további, hasonló jellegű tevékenységet, s nem is elsősorban az állami erőszakszervezetek részéről, hanem a társadalom e kérdések iránt fogékony szerveződéseitől. A társadalmi tőke megőrzésének, erősítésének igénye, a civilek forráshiánya indokolja az intézkedésre szánt szerény keretösszeggel is program fenntartható működtetését.

Megoldási javaslat

- Kisebbségek közös kulturális rendezvényeinek szervezése egymás életmódjának, attitűdjeinek megismerésére. A roma szegregáció elleni meggyőzést, nevelést szolgáló kulturális, ismeretterjesztő programok rendezésének támogatása. Térségi bűnmegelőzési, tanácsadási programok. A 20.századi történelmi múlt témáinak feldolgozását célzó kulturális tevékenységek, rendezvények támogatása.

Várható eredmény

- A térség fenntartható módon képes lesz kezelni a helyi társadalmi feszültségeket, konfliktusokat, s ezek nem terjednek át a roma reláción kívüli más kisebbségi területekre. Az intézkedés támogatásai hozzájárulnak az élhetőbb Zemplén fenntartható társadalmi békéjéhez, a helyi lakosság komfortérzetének megőrzéséhez.

Megoldási javaslatok 25/51 Kód: **ÉM-98-SzF-4-05** Sorszám: **3073**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

Jogcímcsoport

- LEADER - Rendezvény

Hátrányos helyzet

- Nem speciálisan hátrányos helyzetű településekre vonatkozó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Hollóháza, Mikóháza, Nagyhuta, Pálháza, Sátoraljaújhely

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

600 EUR
452 EUR
20000 EUR
0 EUR
1 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 60%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 26/51 Kód: **ÉM-98-SzF-A-14** Sorszám: **2898**

Prioritás: Humán erőforrás fejlesztése

Intézkedés: Kulturális értékek és hagyományok, hitélet ápolása

Szektor/fejlesztési téma: Kultúra

Helyzet/ adottság

- A térség településeinek túlnyomó többségében (85%) fellelhetőek nemzetközi, országos és helytörténeti értékkel bíró nevezetességek, néprajzi, népművészeti emlékek, továbbá letűnt mesterségek szerszámai, eszközei. Napjainkban egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik a hagyományos életmód és a történeti épített és tárgyi emlékek iránt.

Probléma/ lehetőség

- A térségi adottságok, értékek és hagyományok megőrzése és fenntartható fejlesztés a belső erőforrásokkal nem biztosítható, a lakosság életmód változása okán az érdeklődés perifériájára kerülnek. Hiányoznak a megismertetést szolgáló marketing akciók is.

Megoldási javaslat

- Kulturális (épített) örökség megőrzése, fenntartása, fejlesztése. Természeti, tájképi és történeti örökség megőrzése és fejlesztése. Hagyományőrző egyesületek, csoportok fejlesztése. Hitéletet segítő, bemutató és támogató civil akciók, kezdeményezések felkarolása. Kulturális értékek bemutatását, megismertetését szolgáló marketing programok, akciók támogatása.

Várható eredmény

- Az intézkedés keretében felhasználható pályázati támogatással revitalizálódik a térség kulturális öröksége, hagyományai. A fenntarthatóság követelményként megjelenik a térségi lakosság körében a hagyományok értékének a tisztelete és megőrzésének szándéka.

Megoldási javaslatok 26/51 Kód: **ÉM-98-SzF-A-14** Sorszám: **2898**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 323AA kulturális örökség megőrzése

Jogcímcsoport

- ÚMVP, de nem LEADER

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége 1650000 EUR
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága 1136561 EUR
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret 200000 EUR
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret 4000 EUR
- Megvalósítás során várható kérelmek száma 70 db

1650000 EUR
1136561 EUR
200000 EUR
4000 EUR
70 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 0%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 27/51 Kód: **ÉM-98-SzF-A-15** Sorszám: **2907**

Prioritás: Humán erőforrás fejlesztése

Intézkedés: Kulturális értékek és hagyományok, hitélet ápolása

Szektor/fejlesztési téma: Kultúra

Helyzet/ adottság

- A térség településeinek túlnyomó többségében (85%) fellelhetőek nemzetközi, országos és helytörténeti értékkel bíró nevezetességek, néprajzi, népművészeti emlékek, továbbá letűnt mesterségek szerszámai, eszközei. Napjainkban egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik a hagyományos életmód és a történeti épített és tárgyi emlékek iránt.

Probléma/ lehetőség

- A térségi adottságok, értékek és hagyományok megőrzése és fenntartható fejlesztés a belső erőforrásokkal nem biztosítható, a lakosság életmód változása okán az érdeklődés perifériájára kerülnek. Hiányoznak a megismertetést szolgáló marketing akciók is.

Megoldási javaslat

- Kulturális (épített) örökség megőrzése, fenntartása, fejlesztése. Természeti, tájképi és történeti örökség megőrzése és fejlesztése. Hagyományőrző egyesületek, csoportok fejlesztése. Hitéletet segítő, bemutató és támogató civil akciók, kezdeményezések felkarolása. Kulturális értékek bemutatását, megismertetését szolgáló marketing programok, akciók támogatása.

Várható eredmény

- Az intézkedés keretében felhasználható pályázati támogatással revitalizálódik a térség kulturális öröksége, hagyományai. A fenntarthatóság követelményként megjelenik a térségi lakosság körében a hagyományok értékének a tisztelete és megőrzésének szándéka.

Megoldási javaslatok 27/51 Kód: **ÉM-98-SzF-A-15** Sorszám: **2907**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 323AA kulturális örökség megőrzése

Jogcímcsoport

- ÚMVP, de nem LEADER

Hátrányos helyzet

- Nem speciálisan hátrányos helyzetű településekre vonatkozó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Hollóháza, Mikóháza, Nagyhuta, Pálháza, Sátoraljaújhely

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

73117 EUR
65806 EUR
200000 EUR
4000 EUR
5 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 0%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 28/51 Kód: **ÉM-98-SzF-4-01** Sorszám: **2988**

Prioritás: Humán erőforrás fejlesztése

Intézkedés: Kulturális értékek és hagyományok, hitélet ápolása

Szektor/fejlesztési téma: Kultúra

Helyzet/ adottság

- A térség településeinek túlnyomó többségében (85%) fellelhetőek nemzetközi, országos és helytörténeti értékkel bíró nevezetességek, néprajzi, népművészeti emlékek, továbbá letűnt mesterségek szerszámai, eszközei. Napjainkban egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik a hagyományos életmód és a történeti épített és tárgyi emlékek iránt.

Probléma/ lehetőség

- A térségi adottságok, értékek és hagyományok megőrzése és fenntartható fejlesztés a belső erőforrásokkal nem biztosítható, a lakosság életmód változása okán az érdeklődés perifériájára kerülnek. Hiányoznak a megismertetést szolgáló marketing akciók is.

Megoldási javaslat

- Hagyományőrző egyesületek, csoportok fejlesztése. Hitéletet segítő, bemutató és támogató civil akciók, kezdeményezések felkarolása. Kulturális értékek bemutatását, megismertetését szolgáló marketing programok, akciók támogatása.

Várható eredmény

- Az intézkedés keretében felhasználható pályázati támogatással revitalizálódik a térség kulturális öröksége, hagyományai. A fenntarthatóság követelményként megjelenik a térségi lakosság körében a hagyományok értékének a tisztelete és megőrzésének szándéka.

Megoldási javaslatok 28/51 Kód: **ÉM-98-SzF-4-01** Sorszám: **2988**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

Jogcímcsoport

- LEADER - Rendezvény

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége 32900 EUR
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága 29902 EUR
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret 20000 EUR
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret 1000 EUR
- Megvalósítás során várható kérelmek száma 10 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 0%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 29/51 Kód: **ÉM-98-SzF-4-02** Sorszám: **3030**

Prioritás: Humán erőforrás fejlesztése

Intézkedés: A térségi, települési és személyes identitás és kohézió megerősítése

Szektor/fejlesztési téma: Kultúra

Helyzet/ adottság

- Zemplén térségre jellemző az identitásörzés és az erős kohézió, ami pozitív következménye a lakosság elzártságának, egymásra utaltságának. Viszont a társadalmi keretek fellazulása és az értékrend válsága a fenntarthatóságot veszélyezteti.

Probléma/ lehetőség

- A meglévő kedvező alapok megőrzése érdekében kezdeményezett önkormányzati és civil aktivitások önmagukban nem képesek a negatív irányú tendenciák megfordítására, ezért az identitás megőrzése, s ezzel a helyi társadalmi kohézió fellazulása figyelhető meg, ami az emberek egymás iránti közömbösségében ölt testet. Mindez elvezet a helyi társadalom széteséséhez, az együttélési normák tagadásához.

Megoldási javaslat

- Térségi identitást és összefogást erősítő programok támogatása. Települési együttműködést erősítő akciók, rendezvények támogatása. Belső emberi kohéziót erősítő humán tréningek és akciók támogatása. Fiatalok térségi tudatának erősítése rendezvényekkel, fesztiválokkal. A térség múltjának és büszkeségeinek rendezvényekhez, programokhoz kapcsolódó bemutatása nyomtatott és elektronikus kiadványokban, médiában.

Várható eredmény

- A leader közösségi jellegű programok legnagyobb összeggel támogatott intézkedése a Zemplén tudat erősítése, a kohéziós törekvések revitalizálása által hozzájárul a fiatalok szülőföldön maradásához, egzisztenciájuk itteni megteremtésének akarásához, az idősebbek számára pedig fenntarthatóvá válik az az örökség, amiért érdemes tenniük szűkebb környezetükben, településükön.

Megoldási javaslatok 29/51 Kód: **ÉM-98-SzF-4-02** Sorszám: **3030**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

Jogcímcsoport

- LEADER - Rendezvény

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

62500 EUR
44854 EUR
20000 EUR
1000 EUR
22 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 65%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 30/51 Kód: ÉM-98-SzF-B-07 Sorszám: 2963

Prioritás: Humán erőforrás fejlesztése

Intézkedés: Helyi egészségügyi és szociális szolgáltatások körének bővítése

Szektor/fejlesztési téma: Szociális ellátás

Helyzet/ adottság

- A térség lakosságának egészségügyi ellátását az állami egészségügyi szolgálatok végzik az OEP finanszírozásában. A kiegészítő egészségpénztári szolgáltatások elvétve veszik igénybe az alacsony bérek és a foglalkoztatottság nem elégséges színvonala, valamint az emberek érdektelensége miatt. Ugyanakkor az egészségi állapot, az előregedett népesség szociális gondozása igényli a beavatkozást.

Probléma/ lehetőség

- A kistelepüléseken problémát jelent egy-egy kisléptékű egészségügyi eszköz , felszerelés beszerzése, vagy az idősgondozás, rehabilitáció megoldatlansága, az egészségtudatosság, az egészségmegőrzéssel kapcsolatos ismeretek rendkívül alacsony foka.

Megoldási javaslat

- Eü alap-és szakellátó rendszer helyi igényeket szolgáló kiegészítő felszereltségének támogatása. Szociális válságkezelésre vállalkozó társadalmi szervezetek támogatása. Házi idősgondozásra, rehabilitációra helyben vállalkozó társadalmi szervezetek támogatása. Egészségtudatosságra, megelőzésre vállalkozó társadalmi szervezetek támogatása. Idősek, gyermekek napközbeni ellátásának, családsegítésnek a támogatása. Szociális és egészségügyi információs, tanácsadó szolgáltatás támogatása.

Várható eredmény

- A térség településein az intézkedés révén javul az egészségügyi ellátás színvonala, -az emberek a felvilágosító programok hatására is – többet foglalkoznak egészségi állapotuk megőrzésével, az időskorúak házi ellátására vállalkozó non-profit szervezetek működnek, s a térség depressziós jellege ellenére egészségesebbek maradnak az emberek, csökken a rokkantnyugdíjazások aránya az öregségi nyugdíjasokhoz viszonyítva.

Megoldási javaslatok 30/51 Kód: **ÉM-98-SzF-B-07** Sorszám: **2963**

Leírás

Támogatási forrás

- TAMOP - 6. prioritás - Egészségmegőrzés és egészségügyi humán erőforrás-fejlesztés

Jogcímcsoport

- Nem ÚMVP

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Hollóháza, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvány, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Mikóháza, Nagyhuta, Nagyrosvány, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pálháza, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsádány, Sárospatak, Sátoraljaújhely, Semjén, Szabolcsveresmart, Tiszacsermely, Tiszakanyár, Tiszakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácská, Vámosújfalú, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége 60000 EUR
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága 29902 EUR
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret 200000 EUR
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret 2000 EUR
- Megvalósítás során várható kérelmek száma 20 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 50%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 31/51 Kód: **ÉM-98-SzF-6-01** Sorszám: **3023**

Prioritás: Humán erőforrás fejlesztése

Intézkedés: Civil szervezetek, kezdeményezések, együttműködések segítése

Szektor/fejlesztési téma: Kultúra

Helyzet/ adottság

- A térségben a civil szerveződések száma 246 db, működésük az utóbbi években felerősödött, s az önkormányzatok, valamint a működési területükön élők is érzékelik hasznosságukat. A legnagyobb civil szervezet mégis a Bodrogmenti Sporthorgász Egyesület, ám a kultúra, sport, településfejlesztés területén a szükséges és indokolt szerepvállalásuk csak vontatottan nő.

Probléma/ lehetőség

- A civil szervezetek anyagi alapjait biztosító társadalmi mecénatúra feltételei még nem alakultak ki térségünkben, az NCA pályázatok összegei pedig nem a feladatokkal arányos nagyságrendűek, -ami csak korlátozott aktivitást tesz lehetővé. Ugyanakkor a civilek szellemi tőkéje, hagyományismerete, önkéntességen alapuló aktivitása lehetővé tenné aktivitásukat is, arányos források és módszertani támogatások segítségével.

Megoldási javaslat

- Zemlélni szervezetek térség-település- és helyi társadalomfejlesztési, gazdasági-kulturális, interregionális, önkormányzati és civil együttműködéseinek támogatása. Interregionális önkormányzati és civil, gazdasági együttműködések segítése a programozás támogatásával.

Várható eredmény

- A térségi civil szféra létének és működésének megerősödése, érezhető jelenlétének, aktivitásának felmutatása az általuk szervezett és megvalósított kulturális és szabadidős programok által. A viszonylag szerény pályázati keretösszeg a kisprojektek eredményes és látványos megvalósítását mozdítja elő, s beindítja a térségi vállalatok, tehető magánszemélyek mecénatúra tevékenységét is.

Megoldási javaslatok 31/51 Kód: **ÉM-98-SzF-6-01** Sorszám: **3023**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

Jogcímcsoport

- LEADER - Térségek közötti és nemzetközi együttműködések

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége 16500 EUR
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága 14951 EUR
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret 20000 EUR
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret 1000 EUR
- Megvalósítás során várható kérelmek száma 10 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 0%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 32/51 Kód: **ÉM-98-SzF-6-02** Sorszám: **3025**

Prioritás: Humán erőforrás fejlesztése

Intézkedés: Civil szervezetek, kezdeményezések, együttműködések segítése

Szektor/fejlesztési téma: Kultúra

Helyzet/ adottság

- A térségben a civil szerveződések száma 246 db, működésük az utóbbi években felerősödött, s az önkormányzatok, valamint a működési területükön élők is érzékelik hasznosságukat. A legnagyobb civil szervezet mégis a Bodrogmenti Sporthorgász Egyesület, ám a kultúra, sport, településfejlesztés területén a szükséges és indokolt szerepvállalásuk csak vontatottan nő.

Probléma/ lehetőség

- A civil szervezetek anyagi alapjait biztosító társadalmi mecénatúra feltételei még nem alakultak ki térségünkben, az NCA pályázatok összegei pedig nem a feladatokkal arányos nagyságrendűek, -ami csak korlátozott aktivitást tesz lehetővé. Ugyanakkor a civilek szellemi tőkéje, hagyományismerete, önkéntességen alapuló aktivitása lehetővé tenné jelentősebb aktivitásukat is, ha ehhez arányos forrásokhoz, alkalmanként módos

Megoldási javaslat

- Zemlélni szervezetek térség-település- és helyi társadalomfejlesztési, gazdasági-kulturális, interregionális, önkormányzati és civil együttműködéseinek támogatása. Interregionális önkormányzati és civil, gazdasági együttműködések segítése a programozás támogatásával.

Várható eredmény

- A térségi civil szféra létének és működésének megerősödése, érezhető jelenlétének, aktivitásának felmutatása az általuk szervezett és megvalósított kulturális és szabadidős programok által. A viszonylag szerény pályázati keretösszeg a kisprojektek eredményes és látványos megvalósítását mozdítja elő, s beindítja a térségi vállalatok, tehető magánszemélyek mecénatúra tevékenységét is.

Megoldási javaslatok 32/51 Kód: ÉM-98-SzF-6-02 Sorszám: 3025

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

Jogcímcsoport

- LEADER - Térségek közötti és nemzetközi együttműködések

Hátrányos helyzet

- Nem speciálisan hátrányos helyzetű településekre vonatkozó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Hollóháza, Mikóháza, Nagyhuta, Pálháza, Sátoraljaújhely

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

6150 EUR
5575 EUR
20000 EUR
500 EUR
8 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 0%
- Non-profit szervezetek 80%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 80%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 33/51 Kód: **ÉM-98-SzF-B-04** Sorszám: **5334**

Prioritás: Humán erőforrás fejlesztése

Intézkedés: Helyi oktatási-szakképzési kínálat és feltételek fejlesztése

Szektor/fejlesztési téma: Oktatás

Helyzet/ adottság

- Az elhelyezkedési esélyeket rontja a munkaerő kereslete és kínálata közötti szerkezeti eltérés, a helyi gazdasági ágazatok igényeihez igazodó szakképzett munkaerő hiánya.

Probléma/ lehetőség

- A népesség iskolai végzettség szerinti megoszlását vizsgálva szembeűnő, hogy a mindössze 8 általános osztályt végzettek részaránya a legmagasabb: (32 %) az országos arányszámot (26 %) meghaladó. Középiskolai érettségivel, általános oklevéllel (5%), szakmai oklevéllel (7%) rendelkezik. Középiskolai végzettséggel érettségi nélkül a lakosság (18%) rendelkezik. Az egyetemi és főiskolai oklevéllel rendelkezők száma (5%).

Megoldási javaslat

- Funkciójukban megszűnő iskolaép. oktatási-képzési célú haszn. támogatása, Helyben hiányzó – életminőséget javító – szakmák elsajátításának tám. felnőttképzés keretében, Önkormányzat oktatási intézmények hagyományörzést és ápolást szolgáló kiegészítő felsz. beszerzési támogatása, Helyi igényeket szolgáló felsőfokú- és egyéb képzési kínálat bővítése, feltételeinek javítása, Térségi közoktatási, szak-és felnőttképzési együttműködés megteremtésének, javításának tám., Helyi kisebbségi nyelvek és kultúra oktatásának támogatása.

Várható eredmény

- A támogatott intézményekben ellátott/tanuló gyermekek átlagos létszáma összege nő, az iskolából lemorzsolódó gyerekek aránya csökken, akadálymentes épített vagy felújított helyiségek száma nő.

Megoldási javaslatok 33/51 Kód: **ÉM-98-SzF-B-04** Sorszám: **5334**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÉMOP - 4. prioritás - Humán közösségi infrastruktúra fejlesztése

Jogcím-csoport

- Nem ÚMVP

Hátrányos helyzet

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Hollóháza, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Mikóháza, Nagyhuta, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pálháza, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsádány, Sárospatak, Sátoraljaújhely, Semjén, Szabolcsveresmart, Tiszacsermely, Tizsakanyár, Tizsakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

▪ Megoldási javaslat összes becsült költsége	EUR
▪ Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága	EUR
▪ Megvalósítás során támogatható maximális projektméret	4800000 EUR
▪ Megvalósítás során támogatható minimális projektméret	80000 EUR
▪ Megvalósítás során várható kérelmek száma	40 db

Támogatási intenzitások

▪ Vállalkozások	0%
▪ Non-profit szervezetek	90%
▪ Önkormányzatok	90%
▪ Egyházak	90%
▪ Természetes személyek	0%

Megoldási javaslatok 34/51 Kód: **ÉM-98-SzF-B-05** Sorszám: **5336**

Prioritás: Humán erőforrás fejlesztése

Intézkedés: Hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők foglalkoztathatóságának javítása

Szektor/fejlesztési téma: Oktatás

Helyzet/ adottság

- A közösség településeinek túlnyomó részén kifejezetten magas az alacsony iskolai végzettségű, szakképzetlen népesség részaránya, akiknek gyakran még az ideiglenes elhelyezkedésre sincs módja az alkalmi munkavállalás korlátozottsága, a vidéki jövedelemszerzési lehetőségek hiánya miatt.

Probléma/ lehetőség

- A közszolgáltatások különböző formái (közoktatás, közigazgatás, szociális és egészségügyi ellátórendszer) és az időszakos közmunkaprogramok jelentik az egyetlen legális munkalehetőséget számos alacsony vállalkozássűrűségű kisteleplésen, ahol a települési önkormányzat sok esetben szinte egyedüli foglalkoztatóként van jelen.

Megoldási javaslat

- Hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők szak- és átképzésének támogatása, Hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők gyakorlati helyi (üzemi) képzésének támogatása, Hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők számára állás betöltésére felkészítő mentális tanácsadói, közvetítői szolgáltatás támogatása, Hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők munkába járási, munkásszállítási költségeinek támogatása, Hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők vállalkozóvá válásának támogatása.

Várható eredmény

- A decentralizált programok eredményeként a munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetűnek minősülő egyes csoportok elhelyezkedési lehetőségei nőnek.

Megoldási javaslatok 34/51 Kód: **ÉM-98-SzF-B-05** Sorszám: **5336**

Leírás

Támogatósi forrás

- TAMOP - 1. prioritás - A foglalkoztathatóság fejlesztése, a munkaerőpiacra való belépés segíté...

Jogcím-csoport

- Nem ÚMVP

Hátrányos helyzet

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Hollóháza, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Mikóháza, Nagyhuta, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pálháza, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsádány, Sárospatak, Sátoraljaújhely, Semjén, Szabolcsveresmart, Tiszacsermely, Tiszakanyár, Tiszakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácsk, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

EUR
EUR
EUR
EUR
30 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások
  - Non-profit szervezetek
  - Önkormányzatok
  - Egyházak
  - Természetes személyek
- %
%
%
%
%

Megoldási javaslatok 35/51 Kód: ÉM-98-GF-A-11 Sorszám: 2404

Prioritás: Foglalkoztatás bővítése

Intézkedés: Élőmunka igényes helyspecifikus termelő - szolgáltató tevékenységek fejlesztése

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb tevékenység

Helyzet/ adottság

- A térség a munkanélküliségi mutatószám (18,1%) alapján rendelkezik szabad munkaerővel, viszont összetételük kedvezőtlen, iskolai végzettségük szerint igen magas az alulképzettek aránya (32%).

Probléma/ lehetőség

- Az alulképzett szabad munkaerő nem talál képességének megfelelő munkalehetőséget, viszont a településeken probléma a hiányzó szolgáltatások és tevékenységek ellátatlansága. Hasonló képen probléma a térség fiataljainak szakmai gyakorlati és nyári alkalmi foglalkoztatása is.

Megoldási javaslat

- Munkaigényes mezőgazdasági, erdészeti, vadászat- és halászati, kézműipari tevékenységek fejlesztésének támogatása. Településeken hiányzó szolgáltató tevékenységek fejlesztésének, működtetésének támogatása. Kiveszőben lévő hiányszakmák és tevékenységek elsajátításának és ezekben új vállalkozás indításának támogatása felnőttek részére. Szociális indíttatású non-profit vállalkozások, egyesületek közösségi célú foglalkoztatásainak támogatása. Helyi fiatalok nyári és alkalmi foglalkoztatóinak, szakmai gyakorlati helyeinek támogatása.

Várható eredmény

- A vidékfejlesztési program ezen elem keretében mintegy 150-200 pályázat révén, nagyságrendileg 500 alacsony kvalifikációt igénylő munkahely létesítését és középtávú fenntartását eredményezi. Szabad munkaerő képzettségi színvonalához igazodó munkahelyek létesítése hozzájárul az esélyegyenlőség megteremtéséhez.

Megoldási javaslatok 35/51 Kód: **ÉM-98-GF-A-11** Sorszám: **2404**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 312 Mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása

Jogcímcsoport

- ÚMVP, de nem LEADER

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

1254840 EUR
627420 EUR
200000 EUR
4000 EUR
100 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 50%
- Non-profit szervezetek 50%
- Önkormányzatok 50%
- Egyházak 50%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 36/51 Kód: **ÉM-98-GF-A-12** Sorszám: **2649**

Prioritás: Foglalkoztatás bővítése

Intézkedés: Élőmunka igényes helyspecifikus termelő - szolgáltató tevékenységek fejlesztése

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb tevékenység

Helyzet/ adottság

- A térség a munkanélküliségi mutatószám (18,1%) alapján rendelkezik szabad munkaerővel, viszont összetételük kedvezőtlen, iskolai végzettségük szerint igen magas az alulképzettek aránya (32%).

Probléma/ lehetőség

- Az alulképzett szabad munkaerő nem talál képességének megfelelő munkalehetőséget, viszont a településeken probléma a hiányzó szolgáltatások és tevékenységek ellátatlansága. Hasonló képen probléma a térség fiataljainak szakmai gyakorlati és nyári alkalmi foglalkoztatása is.

Megoldási javaslat

- Munkaigényes mezőgazdasági, erdészeti, vadászat- és halászati, kézműipari tevékenységek fejlesztésének támogatása. Településeken hiányzó szolgáltató tevékenységek fejlesztésének, működtetésének támogatása. Kiveszőben lévő hiányszakmák és tevékenységek elsajátításának és ezekben új vállalkozás indításának támogatása felnőttek részére. Szociális indíttatású non-profit vállalkozások, egyesületek közösségi célú foglalkoztatásainak támogatása. Helyi fiatalok nyári és alkalmi foglalkoztatóinak, szakmai gyakorlati helyeinek támogatása.

Várható eredmény

- A vidékfejlesztési program ezen elem keretében mintegy 15-20 pályázat révén, nagyságrendileg 500 alacsony kvalifikációt igénylő munkahely létesítését és középtávú fenntartását eredményezi. Szabad munkaerő képzettségi színvonalához igazodó munkahelyek létesítése hozzájárul az esélyegyenlőség megteremtéséhez.

Megoldási javaslatok 36/51 Kód: **ÉM-98-GF-A-12** Sorszám: 2649

Leírás

- **Támogatási forrás** ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 312 Mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása
- **Jogcímcsoport** ÚMVP, de nem LEADER
- **Hátrányos helyzet** Nem speciálisan hátrányos helyzetű településekre vonatkozó megoldási javaslat
- **Megoldási javaslat által érintett települések listája** Hollóháza, Mikóháza, Nagyhuta, Pálháza, Sátoraljaújhely

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

72520 EUR
34353 EUR
200000 EUR
4000 EUR
10 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 40%
- Non-profit szervezetek 50%
- Önkormányzatok 50%
- Egyházak 50%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 37/51 Kód: **ÉM-98-GF-A-02** Sorszám: **2589**

Prioritás: Foglalkoztatás bővítése

Intézkedés: Munkahelyteremtés a hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők foglalkoztatásának bővítésére

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb szolgáltatás

Helyzet/ adottság

- A térség az országos átlagnál magasabb arányú roma népességgel rendelkezik, kevés a célzottan őket foglalkoztató vállalkozás. Hasonló képen hiányzik a térségben a fogyatékkal élők foglalkoztatását biztosító termelő és szolgáltató vállalkozás is.

Probléma/ lehetőség

- Sem a térségi roma vállalkozók és szervezetek, sem a fogyatékkal élők társadalmi szervezetei nincsenek abban a helyzetben, hogy rentábilis vállalkozásokban alkalmazzák a célcsoportba tartozó személyeket.

Megoldási javaslat

- Tradicionális roma szakmák és tevékenységek végzésére alakuló, foglalkoztatást vállaló vállalkozások, szövetkezetek, egyesületek támogatása. Fogyatékkal élők helyben történő foglalkoztatását vállaló vállalkozások, egyesületek támogatása. Hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők önfoglalkoztató vállalkozásainak gesztorállása tanácsadással, ennek támogatása. Hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők által előállított termékek értékesítését elősegítő marketing tevékenységek támogatása.

Várható eredmény

- A hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők foglalkoztatásában előrelépés következik be, azáltal, hogy mintegy 55 millió Ft keretösszegű támogatás felhasználása révén fenntartható módon megerősödnek a célcsoportot foglalkoztató vállalkozások, non-profit szervezetek. Járulékos eredmény, hogy ezen intézkedés eredményeként az érintettek kikerülnek a segélyezési rendszerből.

Megoldási javaslatok 37/51 Kód: **ÉM-98-GF-A-02** Sorszám: **2589**

Leírás

Támogatási forrás

- ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 312 Mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása

Jogcímcsoport

- ÚMVP, de nem LEADER

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

418280 EUR
209140 EUR
200000 EUR
4000 EUR
35 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 50%
- Non-profit szervezetek 80%
- Önkormányzatok 80%
- Egyházak 80%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 38/51 Kód: **ÉM-98-GF-A-03** Sorszám: **2593**

Prioritás: Foglalkoztatás bővítése

Intézkedés: Munkahelyteremtés a hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők foglalkoztatásának bővítésére

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb szolgáltatás

Helyzet/ adottság

- A térség az országos átlagnál magasabb arányú roma népességgel rendelkezik, kevés a célzottan őket foglalkoztató vállalkozás. Hasonló képen hiányzik a térségben a fogyatékkal élők foglalkoztatását biztosító termelő és szolgáltató vállalkozás is.

Probléma/ lehetőség

- Sem a térségi roma vállalkozók és szervezetek, sem a fogyatékkal élők társadalmi szervezetei nincsenek abban a helyzetben, hogy rentábilis vállalkozásokban alkalmazzák a célcsoportba tartozó személyeket.

Megoldási javaslat

- Tradicionális roma szakmák és tevékenységek végzésére alakuló, foglalkoztatást vállaló vállalkozások, szövetkezetek, egyesületek támogatása. Fogyatékkal élők helyben történő foglalkoztatását vállaló vállalkozások, egyesületek támogatása. Hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők önfoglalkoztató vállalkozásainak gesztorállása tanácsadással, ennek támogatása. Hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők által előállított termékek értékesítését elősegítő marketing tevékenységek támogatása.

Várható eredmény

- A hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők foglalkoztatásában előrelépés következik be, azáltal, hogy mintegy 55 millió Ft keretösszegű támogatás felhasználása révén fenntartható módon megerősödnek a célcsoportot foglalkoztató vállalkozások, non-profit szervezetek. Járulékos eredmény, hogy ezen intézkedés eredményeként az érintettek kikerülnek a segélyezési rendszerből.

Megoldási javaslatok 38/51 Kód: **ÉM-98-GF-A-03** Sorszám: **2593**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 312 Mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása

Jogcímcsoport

- ÚMVP, de nem LEADER

Hátrányos helyzet

- Nem speciálisan hátrányos helyzetű településekre vonatkozó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Hollóháza, Mikóháza, Nagyhuta, Pálháza, Sátoraljaújhely

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

28628 EUR
11451 EUR
200000 EUR
4000 EUR
5 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 40%
- Non-profit szervezetek 80%
- Önkormányzatok 80%
- Egyházak 80%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 39/51 Kód: ÉM-98-GF-B-02 Sorszám: 5333

Prioritás: Foglalkoztatás bővítése

Intézkedés: Helyi szükségletekhez igazodó közmunka jellegű programok a munka világába való visszatérés...

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb tevékenység

Helyzet/ adottság

- A térség a munkanélküliségi mutatószám (18,1 %) alapján rendelkezik szabad munkaerővel, viszont összetételük kedvezőtlen, iskolai végzettségük szerint igen magas az alulképzettek aránya (32 %).

Probléma/ lehetőség

- Az elhelyezkedési esélyeket rontja a munkaerő kereslete és kínálata közötti szerkezeti eltérés, a helyi gazdasági ágazatok igényeihez igazodó szakképzett munkaerő hiánya. A legtöbb településen komoly problémát jelent a nagyarányú tartós munkanélküliség, a lakosság körében országos szinten is igen alacsony a vállalkozási hajlandóság. Többségüknél a munka világába való visszatérés, reintegrációs programmal lehetséges.

Megoldási javaslat

- Non-profit vállalkozás, egyesület létrehozásának és működtetésének támogatása önkormányzatok, intézményeik és az egyházak számára, A munka világából kiszorult, vagy önhibájukból távozott aktívkorúak képességeihez igazodó településfejlesztő, környezetet rendben tartó tevékenységekre közvetlen önkormányzati támogatás nyújtása, Pszichésen és fizikailag leépült aktívkorúak életmód rehabilitációjára vállalkozó szervezetek programjainak támogatása, Szenvedélybetegek utógondozását célzó foglalkoztatási programok megvalósításának támogatása „önellátó” modellfarmok létesítésével, Az inaktív népesség foglalkoztatása eredményeinek értékesülését segítő marketing szolgáltatások támogatása.

Várható eredmény

- Csökken a közmunkások munkaerő-piaci hátrányos helyzete, a programok során elvégzett beruházásokkal, illetve hasonló projektek feltételeinek megteremtésével a települések, a kistérségek lakossága is profitál az eredményekből. Csökken a települések elmaradottsága, gazdasági leszakadása, nő az itt élők életszínvonala, javul az esélyegyenlőség. A program haszonélvezői a közmunkában foglalkoztatott tartósan munkanélküliek és a velük közös háztartásban élők, közvetve a programban megjelölt területeken élő családok is.

Megoldási javaslatok 39/51 Kód: **ÉM-98-GF-B-02** Sorszám: **5333**

Leírás

Támogatási forrás

- TAMOP - 1. prioritás - A foglalkoztathatóság fejlesztése, a munkaerőpiacra való belépés segíté...

Jogcímcsoport

- Nem ÚMVP

Hátrányos helyzet

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Hollóháza, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Mikóháza, Nagyhuta, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pálháza, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsádány, Sárospatak, Sátoraljaújhely, Semjén, Szabolcsveresmart, Tiszacsermely, Tizsakanyár, Tizsakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

▪ Megoldási javaslat összes becsült költsége	EUR
▪ Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága	EUR
▪ Megvalósítás során támogatható maximális projektméret	340000 EUR
▪ Megvalósítás során támogatható minimális projektméret	32000 EUR
▪ Megvalósítás során várható kérelmek száma	db

Támogatási intenzitások

▪ Vállalkozások	0%
▪ Non-profit szervezetek	90%
▪ Önkormányzatok	90%
▪ Egyházak	0%
▪ Természetes személyek	0%

Megoldási javaslatok 40/51 Kód: **ÉM-98-GF-A-07** Sorszám: **2797**

Prioritás: Helyi infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztés

Intézkedés: Vízitourizmus és hajózásképzés

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb szolgáltatás

Helyzet/ adottság

- A térségben található Tisza, Bodrog, Karcza, valamint egyéb vizes természeti erőforrások, melyek turisztikai, halászati és horgászati hasznosítása nem kielégítő.

Probléma/ lehetőség

- A vízfelületekhez kötődő rekreációra és idegenforgalmi, halászati – sporthorgászati hasznosításra nem áll rendelkezésre kellő infrastruktúra, viszont növekvő igény mutatkozik a vízfelületekhez kapcsolódó idegenforgalmi és gazdasági célú hasznosításra.

Megoldási javaslat

- Kikötő-és kempingfejlesztések, közmű-kiegészítések támogatása a folyóparti településeken. Hajózási útvonalak, turistautak kijelölése. Vízi turizmus és fuvarozás feltételeinek javítása. Vízi járművek beszerzésének, helyi üzemeltetésének támogatása. Vendéglátási-turisztikai célú vízi és vízparti beruházások támogatása.
- Vízi turizmus marketingjének fejlesztése.

Várható eredmény

- Az intézkedés révén a vízi és vízparti infrastruktúra színvonalának fenntartható fejlődése (spin-off) megkezdődik, nő ezen speciális adottságok kihasználtsága (terveink szerint 25%), javulnak feltételei és ezen keresztül az érintett települések idegenforgalmi hozzáadott értéke is megnő, s rendezetté válnak a vizes élőhelyek.

Megoldási javaslatok 40/51 Kód: **ÉM-98-GF-A-07** Sorszám: **2797**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 313 A turisztikai tevékenységek ösztönzése

Jogcímcsoport

- ÚMVP, de nem LEADER

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége 350000 EUR
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága 209140 EUR
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret 200000 EUR
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret 4000 EUR
- Megvalósítás során várható kérelmek száma 20 db

350000 EUR
209140 EUR
200000 EUR
4000 EUR
20 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 50%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 41/51 Kód: **ÉM-98-SzF-6-03** Sorszám: **3032**

Prioritás: Helyi infrastruktúra– és szolgáltatásfejlesztés

Intézkedés: Infrastrukturális rendszerek határon átívelő kapcsolatainak megteremtése

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb infrastruktúra

Helyzet/ adottság

- A térség észak-déli irányban Szlovákiával határos, mintegy 100km hosszúságban. A határvonal a településeket elválasztja korábbi körzetközpontjaiktól, melyek az EU keretei között a jövőben újból funkcióikat gyakorolhatják, s erre a határközeli településeken élőknek igényük is van.

Probléma/ lehetőség

- A schengeni együttműködéshez való csatlakozás után a térség határon átvezető vonalas infrastruktúrái – 90 évnyi elhanyagoltság után - felújításra szorulnak, s ezek kezdeményezéseihöz helyi felmérésekre, elemzésekre van szükség. Hasonlóképpen helyi kezdeményezésekkel indíthatóak el a cross-border együttműködések az egészségügyi, vagy oktatási kooperációk is. Ezen programok kezdeményezéseihöz helyben nincs forrás.

Megoldási javaslat

- Használton kívüli, meglévő utak, túra- és vízi utak rekonstrukciójának előkészítése, megtervezése, kijelölése.
- Energetikai és más közműrendszerek összekapcsolási lehetőségeinek megvizsgálása. Egészségügyi ellátó, vagy oktatási rendszerek közötti együttműködés feltételeinek vizsgálata, megteremtésük kezdeményezése.

Várható eredmény

- A térség határon átnyúló infrastrukturális és szolgáltató rendszereinek revitalizációját kezdeményező igény- és lehetőség felmérésekkel olyan megvalósíthatósági vizsgálatok indíthatóak el, melyek kiinduló elemeivé válhatnak nagyléptékű ETE programok magyar-szlovák területi együttműködésben való megvalósításának.

Megoldási javaslatok 41/51 Kód: **ÉM-98-SzF-6-03** Sorszám: **3032**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

Jogcímcsoport

- LEADER - Térségek közötti és nemzetközi együttműködések

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

7250 EUR
5980 EUR
20000 EUR
1000 EUR
4 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 65%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 42/51 Kód: **ÉM-98-SzF-B-09** Sorszám: **5339**

Prioritás: Helyi infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztés

Intézkedés: Helyi közlekedési infrastruktúra minőségének javítása

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb infrastruktúra

Helyzet/ adottság

- A térség jellemzően határ menti, hátrányos helyzetű közlekedési szerkezettel rendelkezik. A tömegközlekedési infrastruktúra szolgáltatásai korszerűtlenek: a menetrendek összehangolatlansága lehetetlenné teszi a közlekedési eszközök közötti rugalmas váltást, a járatsűrűség egyenlőtlen eloszlása korlátozza a munkaerő mobilitását.

Probléma/ lehetőség

- A régió területe részben a vasút, másrészt a 37. sz. főút segítségével viszonylag bekapcsolt az ország vérkeringésébe. Az M3-as autópálya 30 perces elérhetőségi területén teljes mértékben kívül helyezkedik el a közösség. A 37. sz. főút autópálya szélesítésével, korszerűsítésével ez javítható, a Mezőzombor-Sátoraljaújhely vasútvonal villamosításával a vasúti tömegközlekedés is javítható.

Megoldási javaslat

- Falubuszok beszerzése, üzemeltetése, Kerékpárutak építése, Tömegközlekedési kisvállalkozások alapításának támogatása gpmű beszerzéssel, Tömegközlekedési feltételek összehangolása, megállók, parkolók és váróhelyek fejlesztése, Tájékoztató táblák, utcanév táblák kihelyezésének támogatása, erdei utak kerékpárral járhatóvá tétele, információs táblák, pihenőhelyek kiépítése

Várható eredmény

- A régió közösségi közlekedéssel való elérhetőségének javulása.

Megoldási javaslatok 42/51 Kód: **ÉM-98-SzF-B-09** Sorszám: **5339**

Leírás

▪ ÉMOP - 5. prioritás - Térségi közlekedés fejlesztése

▪ Nem ÚMVP

▪ Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Hollóháza, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Mikóháza, Nagyhuta, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pálháza, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsádány, Sárospatak, Sátoraljaújhely, Semjén, Szabolcsveresmart, Tiszacsermely, Tizsakanyár, Tizsakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

**Támoga-
tási forrás**

**Jogcím-
csoport**

**Hátrányos
helyzet**

**Megoldási
javaslat
által
érintett
települé-
sek listája**

Egyéb paraméterek

▪ Megoldási javaslat összes becsült költsége	EUR
▪ Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága	EUR
▪ Megvalósítás során támogatható maximális projektméret	1200000 EUR
▪ Megvalósítás során támogatható minimális projektméret	40000 EUR
▪ Megvalósítás során várható kérelmek száma	50 db

Támogatási intenzitások

▪ Vállalkozások	50%
▪ Non-profit szervezetek	0%
▪ Önkormányzatok	90%
▪ Egyházak	0%
▪ Természetes személyek	0%

Megoldási javaslatok 43/51 Kód: **ÉM-98-SzF-B-10** Sorszám: **5340**

Prioritás: Helyi infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztés

Intézkedés: Helyi vonalas infrastruktúra rendszerek felújítása, hiányzók kiépítése

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb infrastruktúra

Helyzet/ adottság

- Az akciócsoport területén a vezetékes földgázellátás a fogyasztói igények tekintetében csaknem teljes egészében lefedett. A belterületi utak a települések többségénél felújításra szorulnak. A szennyvízhálózat kiépítettsége megfelelő, de korszerűsítése és kiegészítése szükséges. A telekommunikációs infrastruktúra területén mindössze 4 település esetében nincs szélessávú internet elérhetőség.

Probléma/ lehetőség

- Több település is rendelkezik olyan vállalkozási zónának alkalmas területtel, ahol a közművek a szennyvízcsatornázás kivételével jellemzően biztosítottak, de azok az utakkal, kerítésekkel, egyebekkel együtt felújításra, fejlesztésre szorulnak. A Bodrog és Tisza folyók hajózásának fejlesztése a szomszédos területek közös érdeke. A domborzati viszonyok megkövetelik a csapadékvíz elvezető csatornarendszer karbantartását

Megoldási javaslat

- Térségi ivóvízellátás minőségi fejlesztése, Közút- mezőgazdasági út építések, felújítások, szélesítések, vállalkozások megközelíthetőségének javítása, Helyi szennyvíz, csapadékvíz elvezetés fejlesztése, záportározó, patakmeder kiépítés, Kábel-tv, internet és mobiltelefon hálózat szolgáltatások kiépítése az ellátatlan településeken, a meglévők karbantartása.

Várható eredmény

- A 2000 LE alatti településeken a korszerű szennyvízkezeléssel elátott lakosok száma nő. A rekultivált hulladéklerakók száma nő. A biztonságosan védett belterületek nagysága nő. Támogatásból kiépült vízvezető művek hossza nő.

Megoldási javaslatok 43/51 Kód: **ÉM-98-SzF-B-10** Sorszám: **5340**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÉMOP - 3. prioritás - Településfejlesztés

Jogcímcsoport

- Nem ÚMVP

Hátrányos helyzet

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Hollóháza, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Mikóháza, Nagyhuta, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pálháza, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Sátoraljaújhely, Semjén, Szabolcsveresmart, Tiszacsermely, Tizsakanyár, Tizsakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

▪ Megoldási javaslat összes becsült költsége	EUR
▪ Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága	EUR
▪ Megvalósítás során támogatható maximális projektméret	2000000 EUR
▪ Megvalósítás során támogatható minimális projektméret	120000 EUR
▪ Megvalósítás során várható kérelmek száma	50 db

Támogatási intenzitások

▪ Vállalkozások	0%
▪ Non-profit szervezetek	0%
▪ Önkormányzatok	90%
▪ Egyházak	0%
▪ Természetes személyek	0%

Megoldási javaslatok 44/51 Kód: **ÉM-98-SzF-B-11** Sorszám: **5341**

Prioritás: Helyi infrastruktúra– és szolgáltatásfejlesztés

Intézkedés: Hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők infrastrukturális életfeltételeinek javítása

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb infrastruktúra

Helyzet/ adottság

- A középületek műszaki állapota rossz. A térség településein hiányoznak vagy felújításra, fejlesztésre szorulnak a közösségi szolgáltató terek.

Probléma/ lehetőség

- A középületek műszaki állapotának a javítása, a meglévő természeti és kulturális értékek megőrzése, turisztikai hasznosítása, fenntartható fejlesztése, ehhez kapcsolódóan szükséges a kapcsolódó szolgáltatások minőségi és mennyiségi javítása, hagyományok életben tartása.

Megoldási javaslat

- Középületek akadálymentesítése, Közösségi házak kialakítása, Romatelepek rendbetétele, fejlesztése, Fogyatékkal élők személyszállítási szolgáltatásának fejlesztése.

Várható eredmény

- Támogatással érintett lakosok száma nő a rehabilitált településrészekben. Városrehabilitációs beavatkozások által érintett területek nagysága gyarapszik. Támogatott akcióterületeken élők társadalmi elégedettségi szintje nő. A fejlesztések által érintett lakosok száma gyarapszik.

Megoldási javaslatok 44/51 Kód: **ÉM-98-SzF-B-11** Sorszám: **5341**

Leírás

▪ ÉMOP - 3. prioritás - Településfejlesztés

▪ Nem ÚMVP

▪ Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Hollóháza, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Mikóháza, Nagyhuta, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pálháza, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsádány, Sárospatak, Sátoraljaújhely, Semjén, Szabolcsveresmart, Tiszacsermely, Tiszakanyár, Tiszakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Támoga-
tási forrás

Jogcím-
csoport

Hátrányos
helyzet

Megoldási
javaslat
által
érintett
települé-
sek listája

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

EUR

EUR

3200000 EUR

200000 EUR

50 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 50%
- Non-profit szervezetek 0%
- Önkormányzatok 85%
- Egyházak 0%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 45/51 Kód: **ÉM-98-SzF-B-12** Sorszám: **5343**

Prioritás: Helyi infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztés

Intézkedés: Határátjárhatóság infrastrukturális és közlekedési feltételeinek megteremtése

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb infrastruktúra

Helyzet/ adottság

- A térség jellemzően határ menti, hátrányos helyzetű közlekedési szerkezettel rendelkezik. A tömegközlekedési infrastruktúra szolgáltatásai korszerűtlenek: a menetrendek összehangolatlansága lehetetlenné teszi a közlekedési eszközök közötti rugalmas váltást, a járatsűrűség egyenlőtlen eloszlása korlátozza a határ menti települések közötti átjárhatóságot, megközelíthetőséget.

Probléma/ lehetőség

- A határ menti települések részben a vasút, másrészt a térség útjainak, határátkelőinek segítségével viszonylag átjárhatóak. Az M3-as autópálya 30 perces elérhetőségi területén teljes mértékben kívül helyezkedik el a közösség.

Megoldási javaslat

- Tömegközlekedési (autóbusz), telefon, postai rendszerek közötti együttműködés feltételeinek vizsgálata, fejlesztése, Határon átmenő autóbuszjáratok menetrendbe állításának, üzemeltetésének támogatása az ezt igénylő településeken, Túraútvonalak, vízi- és kerékpárutak kialakítása a szlovák Zemplén irányába. Határmenti és határokon átnyúló közúti kapcsolatok helyreállítása- út és infrastruktúra építésének támogatása.

Várható eredmény

- A program átfogó célja: a határtérség gazdasági versenyképességének erősítése; a határtérség elérhetőségének és információáramlásának javítása; az emberek és közösségek közötti társadalmi és kulturális koherencia növelése.

Megoldási javaslatok 45/51 Kód: **ÉM-98-SzF-B-12** Sorszám: **5343**

Leírás

Támogatósi forrás

Jogcímcsoport

Hátrányos helyzet

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Nem ÚMVP

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Hollóháza, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Mikóháza, Nagyhuta, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pálháza, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsádány, Sárospatak, Sátoraljaújhely, Semjén, Szabolcsveresmart, Tiszacsermely, Tizsakanyár, Tizsakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácaska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

EUR
EUR
200000 EUR
4000 EUR
25 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 50%
- Non-profit szervezetek 95%
- Önkormányzatok 95%
- Egyházak 95%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 46/51 Kód: **ÉM-98-GF-A-08** Sorszám: **2801**

Prioritás: Természeti erőforrások és a környezeti értékek védelme, fenntartható hasznosítása

Intézkedés: Helyi természeti értékek védelmének és (turisztikai) hasznosításuknak segítése

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb szolgáltatás

Helyzet/ adottság

- A helyi közösség területén két tájvédelmi körzet és több helyi védettséget élvező természetvédelmi terület található. Az ökoturizmus iránti nemzetközi és hazai érdeklődés növekvő tendenciát mutat.

Probléma/ lehetőség

- A természetvédelmi területeken a természetvédelmi és turisztikai érdekek összehangolásának, egymás mellett élésének még nem alakultak ki a nemzetközi normák szerinti struktúrái. A látogatókezelés, látogatómenedzsment kérdéskörének szakmai megerősítése még nem valósult meg, s a helyi lakosságban sem tudatosodott ez a kérdéskör.

Megoldási javaslat

- Látogatókezelési tervek elkészítése a tájvédelmi körzetekben. Látogatóközpontok építészeti kialakítási és marketing terveinek elkészítése. Helyi természeti értékek felmérése, megőrzésük megtervezése. Természeti értékek megóvásának tudatosítása a helyi lakosság körében. Helyi természeti értékek megismertetése, bemutatása a helyi, hazai és külföldi potenciális látogatók számára.

Várható eredmény

- A ökológiai és ökonómiai érdekek fenntartható módon összehangolásra kerülnek, s ennek révén javul a térség ökoturisztikai potenciálja. A fenntartható látogatóbarát, irányított turisztikai idegenvezetéssel elérhető, hogy akár 50%-kal is növekedhet az érintett területek turisztikai látogatottsága, miközben a környezetterhelés a jelenlegi szinten marad.

Megoldási javaslatok 46/51 Kód: **ÉM-98-GF-A-08** Sorszám: **2801**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 313 A turisztikai tevékenységek ösztönzése

Jogcímcsoport

- ÚMVP, de nem LEADER

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácsk, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

190000 EUR
125484 EUR
200000 EUR
4000 EUR
15 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 50%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 47/51 Kód: **ÉM-98-SzF-1-06** Sorszám: **3036**

Prioritás: Természeti erőforrások és a környezeti értékek védelme, fenntartható hasznosítása

Intézkedés: Helyi léptékű környezetvédelmi beruházások, programok kimunkálása és megvalósítása

Szektor/fejlesztési téma: Természeti adottságok

Helyzet/ adottság

- A térség kiemelkedően gazdag természeti adottságokban, természetvédelmi területekben. A helyi értékeket rontja és veszélyezteti az elhanyagolt környezeti állapot, a hulladékkezelés, környezeti ártalmak helyenkénti kezeletlensége. Ezek helyi erőkkal való felszámolása, megszüntetése folyamatos feladat, amit az önkormányzati és civil szféra igyekszik is teljesíteni.

Probléma/ lehetőség

- A térség kiemelkedően jó turisztikai adottságai, viszonylag nagyarányú természetvédelmi területei a helyi erőforrásokat meghaladó mértékben igénylik a helyi léptékű – természeti adottságok hasznosítását célzó – környezetvédelmi programokat, s ezek megvalósítását. Az operatív programok viszont az elszórtan jelentkező kisebb, de a természetet helyi szinten mégis károsító jelenségek felszámolását nem tudják megoldani.

Megoldási javaslat

- Folyók, állóvizek, patakok és partjaik, ártereik megtisztítása és tisztántartása. Helyi illegális szemétkukák felszámolása, rekultiválása. Környezetszennyező források felkutatása, felmérése, megszüntetésük kezdeményezése.
- Termálvíz, forrásvíz feltárása érdekében próbafúrások végzése, kutatás támogatása.

Várható eredmény

- A térség települési környezetének rendbetétele után a természeti adottságok tájsebek, szennyeződések nélkül könnyebben hasznosíthatóak, s hosszútávon megoldódik az illegális szennyezések gócainak revitalizációi. A természeti értékek ilyen módon való megőrzése hosszú távú turisztikai fejlesztések számára teremti meg a kedvezőbb, vonzóbb környezeti feltételeket.

Megoldási javaslatok 47/51 Kód: **ÉM-98-SzF-1-06** Sorszám: **3036**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

Jogcímcsoport

- LEADER - Közhasznú fejlesztés

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkamlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége 90000 EUR
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága 44854 EUR
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret 20000 EUR
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret 1000 EUR
- Megvalósítás során várható kérelmek száma 15 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 65%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 48/51 Kód: **ÉM-98-SzF-1-07** Sorszám: **3038**

Prioritás: Természeti erőforrások és a környezeti értékek védelme, fenntartható hasznosítása

Intézkedés: Helyi léptékű környezetvédelmi beruházások, programok kimunkálása és megvalósítása

Szektor/fejlesztési téma: Természeti adottságok

Helyzet/ adottság

- A térség kiemelkedően gazdag természeti adottságokban, természetvédelmi területekben. A helyi értékeket rontja és veszélyezteti az elhanyagolt környezeti állapot, a hulladékkezelés, környezeti ártalmak helyenkénti kezeletlensége. Ezek helyi erőkkal való felszámolása, megszüntetése folyamatos feladat, amit az önkormányzati és civil szféra igyekszik is teljesíteni.

Probléma/ lehetőség

- A térség kiemelkedően jó turisztikai adottságai, viszonylag nagyarányú természetvédelmi területei a helyi erőforrásokat meghaladó mértékben igénylik a helyi léptékű – természeti adottságok hasznosítását célzó – környezetvédelmi programokat, s ezek megvalósítását. Az operatív programok viszont az elszórtan jelentkező kisebb, de a természetet helyi szinten mégis károsító jelenségek felszámolását nem tudják megoldani.

Megoldási javaslat

- Folyók, állóvizek, patakok és partjaik, ártereik megtisztítása és tisztántartása. Helyi illegális szemétkerakók felszámolása, rekultiválása. Környezetszennyező források felkutatása, felmérése, megszüntetésük kezdeményezése.
- Termálvíz, forrásvíz feltárása érdekében próbafúrások végzése, kutatás támogatása.

Várható eredmény

- A térség települési környezetének rendbetétele után a természeti adottságok tájsebek, szennyeződések nélkül könnyebben hasznosíthatóak, s hosszútávon megoldódik az illegális szennyezések gócainak revitalizációi. A természeti értékek esetén való megőrzése hosszú távú turisztikai fejlesztések számára teremti meg a kedvezőbb, vonzóbb környezeti feltételeket.

Megoldási javaslatok 48/51 Kód: **ÉM-98-SzF-1-07** Sorszám: **3038**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

Jogcímcsoport

- LEADER - Közhasznú fejlesztés

Hátrányos helyzet

- Nem speciálisan hátrányos helyzetű településekre vonatkozó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Hollóháza, Mikóháza, Nagyhuta, Pálháza, Sátoraljaújhely

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége 4000 EUR
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága 3013 EUR
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret 20000 EUR
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret 500 EUR
- Megvalósítás során várható kérelmek száma 5 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 60%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 49/51 Kód: **ÉM-98-SzF-1-05** Sorszám: **3041**

Prioritás: Természeti erőforrások és a környezeti értékek védelme, fenntartható hasznosítása

Intézkedés: Helyi katasztrófavédelmi kezdeményezések megvalósítása

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb infrastruktúra

Helyzet/ adottság

- A térség északi elhelyezkedése a téli időszakban, a Bodrogköz és Rétköz területei a rendszeresen ismétlődő Tisza-völgyi árvizektől, a hegyvidéki települések a viharok után hirtelen lezúduló csapadékvízről veszélyeztetettek. Ezen infrastruktúra fejlesztő területen is látják az érintettek, hogy mely kisebb, helyi jelentőségű területen lenne szükség támogató beavatkozásokra.

Probléma/ lehetőség

- Az állami kezdeményezések és támogató programok ellenére az önkormányzati és e céllal működő civil szféra önerőből nem képes minden katasztrófavédelmi felkészülést, azt megelőzni, vagy hatásukat kezelni. Viszont a leader közösségi programok ezen intézkedése lehetővé tenné a térségi igények és helyzet célirányos felmérését, mely akár vállalkozói programok ötletadója, akár OP pályázatok megalapozója lehetne.

Megoldási javaslat

- Tűzoltó egyesület, polgárőrség megalapításának, felszerelésének támogatása. Katasztrófavédelmi felkészülés anyagi és humán feltételeinek megteremtése, javítása.

Várható eredmény

- A szerény forrásallokációjú intézkedés eredményeként a térség területének ezirányú felmérése alapján megteremthetővé válik a térség számára egy katasztrófavédelmi terven alapuló hosszú távú, tudatos és összehangolt cselekvési program.

Megoldási javaslatok 49/51 Kód: **ÉM-98-SzF-1-05** Sorszám: **3041**

Leírás

Támogatósi forrás

- ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

Jogcímcsoport

- LEADER - Közhasznú fejlesztés

Hátrányos helyzet

- Hátrányos helyzetű települések forrásaira támaszkodó megoldási javaslat

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsadány, Sárospatak, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizakanyár, Tizakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

10000 EUR
8971 EUR
20000 EUR
1000 EUR
6 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 65%
- Non-profit szervezetek 90%
- Önkormányzatok 90%
- Egyházak 90%
- Természetes személyek 0%

Megoldási javaslatok 50/51 Kód: **ÉM-98-GF-B-03** Sorszám: **5344**

Prioritás: Természeti erőforrások és a környezeti értékek védelme, fenntartható hasznosítása

Intézkedés: Környezettudatos gazdálkodás- és vállalkozás fejlesztés

Szektor/fejlesztési téma: Egyéb tevékenység

Helyzet/ adottság

- Az akciócsoport területének legfőbb természeti erőforrása a Zempléni-hegység, valamint a Bodrog és a Tisza. Az említett folyóvizek mentén réti- és legelőgazdálkodásra alkalmas réti öntéstalajok alakultak ki, a mezőgazdasági művelésre leginkább alkalmas talajok előfordulása kevésbé jellemző. A térségben a települések környezetszennyező hatásán kívül a legjelentősebb környezeti problémát a települések növekedése, valamint a vállalkozások tevékenységéből adódó környezetterhelések jelentik.

Probléma/ lehetőség

- Kiemelten kell kezelni a turizmus idegenforgalom, valamint a táj- és természetvédelem értékeinek összehangolását. A térség értékes táji adottságú területeinek jelentős része fekvéséből és infrastrukturális ellátottságából adódóan még szinte érintetlennek mondható, itt elsősorban a megelőző tevékenységre kell fektetni a hangsúlyt.

Megoldási javaslat

- Extenzív gazdálkodás támogatása, Vegyszerek használatát kiváltó, csökkentő új módszerek kidolgozásának, elterjesztésének támogatása, Őshonos növények, állatok génmegőrzési tevékenységének támogatása. Speciális élőhelyek, tisztások kialakításának támogatása az erdőkben. Környezetterheléssel nem járó beruházások kiegészítő támogatása. Környezettudatos vállalkozói beruházások kiegészítő támogatása.

Várható eredmény

- A vállalati szektor által megtermelt bruttó hozzáadott érték növekszik. A vállalati szektor által elért nettó árbevétel növekszik.

Megoldási javaslatok 50/51 Kód: **ÉM-98-GF-B-03** Sorszám: **5344**

Leírás

Támogatási forrás

- GOP - 2. prioritás - A vállalkozások (kiemelten a kkv-k) komplex fejlesztése

Jogcímcsoport

- Nem ÚMVP

Hátrányos helyzet

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Hollóháza, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Mikóháza, Nagyhuta, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pálháza, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsádány, Sárospatak, Sátoraljaújhely, Semjén, Szabolcsveresmart, Tiszacsermely, Tizsakanyár, Tizsakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

▪ Megoldási javaslat összes becsült költsége	EUR
▪ Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága	EUR
▪ Megvalósítás során támogatható maximális projektméret	2000000 EUR
▪ Megvalósítás során támogatható minimális projektméret	4000 EUR
▪ Megvalósítás során várható kérelmek száma	25 db

Támogatási intenzitások

▪ Vállalkozások	50%
▪ Non-profit szervezetek	0%
▪ Önkormányzatok	0%
▪ Egyházak	0%
▪ Természetes személyek	50%

Megoldási javaslatok 51/51 Kód: **ÉM-98-SzF-B-06** Sorszám: **5346**

Prioritás: Természeti erőforrások és a környezeti értékek védelme, fenntartható hasznosítása

Intézkedés: A környezettudatos szemléletű gazdálkodásra és életre nevelés kialakítása

Szektor/fejlesztési téma: Oktatás

Helyzet/ adottság

- A térségi települések jelentős része nem rendelkezik hulladéklerakóval. A települések hulladék begyűjtését az önkormányzatok, illetve az általuk létrehozott társulások, vagy külső vállalkozók végzik. A begyűjtés és kezelés szempontjából azonban gondot jelentenek a kis lélekszámú települések. A hulladékelszállítás nem teljesen van megoldva, ezért a helyi lakosok gyakorta maguk hordják ki a szemetet egy közeli hulladéklerakóba, vagy a község külterületére.

Probléma/ lehetőség

- A komplex hulladékgazdálkodási rendszer teljes körűségének kialakítása, amely a begyűjtéstől kezdődően a szállítás, válogatás, hasznosítás feladatait - látná el, teljes vertikumban, térségi szinten elengedhetetlen feltétel. Fontos a környezettudatos szemléletű képzés meghonosítása az óvodákban, iskolákban, a környezet megóvása érdekében a szelektív hulladékgyűjtés elterjesztése a lakosság körében.

Megoldási javaslat

- Környezeti értékek megőrzését szolgáló gazdálkodási ismeretek elterjesztése a gazdák és ipari vállalkozások körében, Lakosság tájékoztatása, felvilágosítása a kommunális környezetterhelés csökkentésének módszereiről, Kommunális hulladékok háztartáson belüli hagyományos hasznosításának ösztönzése, Környezettudatos szemléletű képzés az óvodákban, általános és középiskolákban.

Várható eredmény

- Környezettudatos életre és gazdálkodásra való nevelést célzó programok elterjesztése, hosszútávon a szemléletformálás elindulása.

Megoldási javaslatok 51/51 Kód: **ÉM-98-SzF-B-06** Sorszám: **5346**

Leírás

Támogatósi forrás

- TAMOP - 3. prioritás - A minőségi oktatás és hozzáférés biztosítása mindenkinek

Jogcímcsoport

- Nem ÚMVP

Hátrányos helyzet

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Alsóberecki, Alsóregmec, Bodroghalom, Bodrogolaszi, Bózsva, Cigánd, Dámóc, Erdőhorváti, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Györgytarló, Háromhuta, Hercegkút, Hollóháza, Karcsa, Karos, Kékcse, Kenézlő, Kishuta, Kisrosvág, Komlóska, Kovácsvágás, Lácacséke, Makkoshotyka, Mikóháza, Nagyhuta, Nagyrosvág, Nyíri, Olaszliszka, Pácin, Pálháza, Pusztafalu, Révleányvár, Ricse, Sárazsádány, Sárospatak, Sátoraljaújhely, Semjén, Szabolcsveresmart, Tizacsermely, Tizsakanyár, Tizsakarád, Tolcsva, Vágáshuta, Vajdácaska, Vámosújfal, Vilyvitány, Viss, Zalkod, Zemplénagárd

Egyéb paraméterek

- Megoldási javaslat összes becsült költsége
- Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága
- Megvalósítás során támogatható maximális projektméret
- Megvalósítás során támogatható minimális projektméret
- Megvalósítás során várható kérelmek száma

EUR
EUR
1200000 EUR
4000 EUR
45 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások 95%
- Non-profit szervezetek 100%
- Önkormányzatok 100%
- Egyházak 100%
- Természetes személyek 0%

Prioritások és intézkedések viszonya, ütemezése, a teljes stratégia várható hatása 1/2

A stratégiánk középpontjában a vidéki térségben élők életminőségének javítása áll. A közösség településeinek nagy része hátrányos helyzetű (55 településből 50), tőke- és szolgáltatáshiányos, kevés a létbiztonságot nyújtó állandó jövedelemforrás, munkalehetőség. Az állástalanok körében magas a aluliskolázott, hátrányos helyzetű, jelentős részük tartós munkanélküli. A HVS intézkedései lehetőséget és megoldást kínálnak a konfliktusok kezelésére, a munkaerő-piaci helyzet javítására.

A munkahelyteremtést közvetlenül segíti a 2. prioritásban (foglalkoztatás bővítése) foglalt intézkedések, közvetetten pedig a helyi gazdaság- és turizmusfejlesztés (1., 5. prioritás), valamint a kapcsolódó prioritások intézkedései nyomán létrejövő új és megtartott munkahelyek száma. A fejlesztési lehetőségek legnagyobb nyertesei a helyi mikrovállalkozások lesznek, hiszen a térségi legnagyobb foglalkoztatók jelentős része kizorul az ÚMVP III. tengelyéből adódó lehetőségekből. A térség foglalkoztatásának legjelentősebb bázisát a mikro-vállalkozások adják, amelyek megerősítése, létrejöttüknek ösztönzése kiemelt gazdaságfejlesztési intézkedés. Az innovatív elképzeléseket megvalósító vállalkozások fokozzák a térség gazdaságának versenyképességét és ötleteik „generáló hatást” váltanak ki.

A HVS másik kiemelt gazdaságfejlesztési alapja a helyi közösség területén meglévő turisztikai potenciál – természeti és épített örökség, kulturális hagyományok országos átlagot meghaladó jelenléte -, melynek minőségi fejlesztése, a kapcsolódó beruházások a hátrányos helyzetűek fokozottabb bevonását teszik lehetővé a térségi fejlesztésbe. Az értékmegőrzést és a természeti erőforrások fenntartható hasznosítását az 5-6. prioritás elemei tartalmazzák, melyek hozzájárulnak a látogathatóvá váláshoz, komplex programok kialakulásához. Ezen prioritáshoz kiemelten csatlakozik a tájjellegű helyi termékek fejlesztését célzó intézkedések.

A vidékfejlesztés a 4. és 6. prioritásban foglalt intézkedésekben - kisléptékű infrastrukturális fejlesztések, falukép javítás - megteremtődik az életminőségi, idegenforgalmi szempontból egyaránt vonzó településkép, lakókörnyezet. Az élhetőbb környezet és a civil szervezetek fejlesztése összefügg a társadalmi tőke erősítésével, a térségi identitástudat fokozásával, valamint az esélyegyenlőség támogatásával, mint a stratégia kiemelt pontjával.

Prioritások és intézkedések viszonya, ütemezése, a teljes stratégia várható hatása 2/2

Az 5-6. prioritás természet- és örökségvédelmi intézkedései biztosítják, hogy a stratégia fejlesztéseinek eredményeként a megnövekvő idegenforgalom és az általa generált infrastrukturális fejlesztések ne terheljék a természeti környezetet, a fejlődés irányított módon jelenjen meg a térségben.

A HVS központi eleme megjelenik minden prioritásában, melynek célja az életminőség javítása a térségi gazdasági és természeti erőforrásokra alapozva gazdaságfejlesztéssel és új munkahelyek teremtésével, humán erőforrás fejlesztésével. A komplex stratégia támogatja a szomszédos akciócsoportokkal közös projektek létrehozását, nemzetközi kapcsolatok kialakítását. Komplex programként támogatható a vállalkozások támogatása, a kisléptékű településfejlesztési akciók és a helyi örökség megőrzése párhuzamosan futó célterületei, amelyeknél a programozási időszak első három évében a legnagyobb mértékű pályázói intenzitást lehet elérni.

A HVS program első évben kialakításra kerül a közösségi honlaprész és folyamatosan biztosítani tudjuk a pályázati programok ismertetését, a települési információs pontok felkészítését.

Egyes prioritások iránti fokozottabb érdeklődés miatt fellépő nagyobb pályázati felhasználás finanszírozására az átcsoportosítás lehetőségét biztosítani kell a HVS-en belül.

Esélyegyenlőség és fenntarthatóság érvényesülésének bemutatása a stratégiában 1/2

A Zempléni Tájak Helyi Közösség 2007 szeptember 17-én alakult meg négy kistérség (Bodrogközi, Kisvárdai, Sárospataki, Sátoraljaújhelyi) 55 településének összefogásával. A szerveződés a térség aktív vállalkozásai, civil szervezetei kezdeményezésével indult, mely kezdeményezéshez csatlakoztak a térségi önkormányzatok.

1. Esélyegyenlőség

A szervezés első fázisában csatlakoztak a közösséghez a fogyatékkal élők térségi civil ernyőszervezete (Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zemplén Térségi Egyesülete), valamint a kiemelt civil roma érdekvédelmi szervezetek (Roma Polgárjogi Mozgalom BAZ Megyei Szervezete, Lungo-Drom Országos Cigány Érdekvédelmi és Polgári Szövetség Olaszlisztkai Tagszervezete) és meghatározó emberei.

A Helyi Közösség az esélyegyenlőség maximális figyelembevételének érvényesüléséhez a Tervezést Koordináló Csoport szavazati joggal rendelkező tagjai sorába választotta a Roma Polgárjogi Mozgalom BAZ Megyei Szervezetét és a Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zemplén Térségi Egyesületét. A Tervezést Koordináló Csoport ülésein a delegált roma képviselő mellett több alkalommal részt vett a Lungo-Drom roma szervezet képviselője is, valamint a VKSZI szakértő mentora. A Zempléni Tájak Helyi Közösség roma szervezetei közösen állították össze projektelképzeléseiket, melynek eredményeként 5 projektötlet került figyelembevételre a HMPE megoldások kidolgozásánál. Szintén figyelembe vettük a mozgáskorlátozott egyesület minden javaslatát, mely javaslatok az egyesület részéről minden esetben egyeztetésre került a többi fogyatékkal élő szervezet képviselőjével, így komplex módon érvényesítve a fogyatékkal élők esélyegyenlőségét. Ezek a projektötletek, elképzelések beépültek a HVS tervünkbe.

A fentiek figyelembevételével megállapítható, hogy a kidolgozott HVS tervezését a roma közösségekkel, valamint a mozgássérült egyesülettel szorosan együttműködve, az esélyegyenlőség kiemelt figyelembevételével végeztük.

2.

Esélyegyenlőség és fenntarthatóság érvényesülésének bemutatása a stratégiában 2/2

Fenntarthatóság

A HVS tervezési folyamata során a TKCS tervezési munkálatait segítő Tájegységi munkabizottságok kerültek létrehozásra. A tervezési munkába bevonásra kerültek a helyi vállalkozások, civil szervezetek, önkormányzatok, akik munkabizottsági üléseken vázolták fel vidékfejlesztési elképzeléseiket, terveiket. A tervezés során a prioritások és intézkedések kialakításánál a legfontosabb társadalmi szempontokat, azaz a területi kohéziót és a fenntarthatóságot vettük figyelembe. Az előzőek figyelembevételével a tervezési folyamat során a Helyi Közösség 6 prioritást és 42 intézkedést fogalmazott meg.

A gazdaságfejlesztési terveknel kiemelt szempontként kezeltük az innovációt, a diverzifikációt, a termelési együttműködések elősegítését, a helyi termékek termelésének, piacra jutásának elősegítését a középtávú fenntarthatósági szempontok figyelembevételével. A gazdaságfejlesztési intézkedések kidolgozásánál közösségünk kiemelt figyelmet fordított a meglévő természeti- és épített értékek megóvására, a környezeti terhelés növekedésének irányított érvényesülésére.

Korábbi fejlesztési terveknek a tervezési területre gyakorolt hatásai 1/2

A HVS készítésénél alapelveként jelentkezett, hogy a helyzetfelmérés és a Prioritás – Intézkedések kialakításánál figyelembe vesszük a helyi közösség területén az elmúlt években készült fejlesztési koncepciókat, stratégiákat.

A gazdasági célokkal szoros összefüggésben került megfogalmazásra az élhetőbb vidéki lét célrendszerének, fejlesztési potenciái, a természeti és kulturális értékek fejlesztése, mely meghatározó feltételét jelenti a gazdasági célok elérésének is.

A célrendszer fontos - a közvetlen gazdasági teljesítménycélok elérését is befolyásoló - elemei a közösségi, az együttműködés, a társadalmi kapcsolatok, a belső kohézió fejlesztésére, az itt élők és tevékenyekedők identitástudatának erősítése vonatkozásában megfogalmazott célok.

A célrendszer elemei között nem az egyértelmű alárendeltségi, hierarchikus kapcsolatok dominálnak, viszonyukat a javasolt, elfogadott - a gazdaságfejlesztési prioritásokkal megfogalmazott - dinamikus növekedés forgatókönyve határozza meg.

Figyelembe véve, hogy a fejlesztési koncepció időszíkjá 2007-20013 évek, elengedhetetlen volt a vizsgált terület jövőbeni fejlődését meghatározó tényezők alapos feltárása, az adottságokra és a gazdasági-társadalmi összefüggésekre rámutató helyzetelemzés elkészítése. A helyzetfeltárás és az ebből levonható következtetések megalapozásához négy egymást jól kiegészítő konkrét elemzési módszert alkalmaztunk.

A hatályos kistérségi (Kistérségi Stratégia és Cselekvési Tervek), megyei, regionális valamint országos koncepciók (ÚMFT), elemzéséből, a Zemplén Eurorégió vonatkozó tervelemeiből emeltük ki a Helyi Közösség területére vonatkozó fejlesztési elképzeléseket és vizsgáltuk ezek kapcsolódásait, koherenciáját. (Felhasznált korábbi dokumentumok: A hármashatármenti gazdasági együttműködés fejlesztési programja; A Zempléni Tájvédelmi Körzet és térsége területrendezési terve; A Zemplén Vállalkozási Övezet terület- és gazdaságfejlesztési programja; A Zemplén Eurorégió stratégiája és fejlesztési koncepciója)

Az elemzéseket adatbázisok felállításával, strukturálásával, több adatszolgáltató (pl.

Korábbi fejlesztési terveknek a tervezési területre gyakorolt hatásai 2/2

KSH, APEH, közösség tagjai; saját adatbázis) azonos időszakra vonatkozó azonos adatkörének összehasonlításával végeztük. Az adatbázisok többsége alkalmas volt trend és tendencia vizsgálatok végzésére és a területi folyamatok objektív megítélésére. Mindezekon túl éltünk a létrehozott tájegységi munkabizottságok programgeneráló lehetőségével, illetve megkeresésre kerültek a civil társadalom jelentős képviselői.

Az elvégzett elemzések után a Helyi Közösség fejlődését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló, gazdasági alapokon nyugvó értékelését és rendszerezését készítettük el SWOT-analízissel, a beavatkozási területek meghatározásával, továbbá a fejlesztési prioritások kibontásával.

Stratégia-alkotási folyamat lezárta után tervezett LEADER-szerű működés bemutatása 1/1

A Zempléni Tájak Helyi Közösség helyi vidékfejlesztési stratégiájának megvalósítását a létrehozandó non-profit szervezet munkaszervezete fogja végrehajtani. A helyi vidékfejlesztési stratégia megvalósításához kötődő feladatokat (projektgenerálás, szaktanácsadás, pályázati felhívások készítése, döntés előkészítés, tájékoztatás, információnyújtás) minimum 3 fő főállású alkalmazott fogja végezni. A számviteli- könyvelési és jogi feladatok ellátását megbízással vagy külső vállalkozói jogviszony keretében kívánjuk megoldani.

A térségen belüli projektgenerálási és szaktanácsadási, tájékoztatási feladatokat a munkaszervezet munkatársai ügyfélfogadási napok szervezésével, a Helyi Közösség (Akciócsoport) honlapján információk megjelenítésével, fórumok megrendezésével fogják biztosítani. A fogadónapok, térségi fórumok, regionális televízió, elektronikus és írott információk elérhetővé teszik az aktivizálását, a fejlesztési folyamatokba történő bevonást, az alulról jövő civil, vállalkozói és önkormányzati kezdeményezések felkarolását.

A helyi vidékfejlesztési stratégia térségi marketing kialakítása biztosítja, hogy a meglévő tapasztalatok a legjobb módon hasznosuljanak. A helyi vállalkozások fejlesztése, turizmusfejlesztés, a helyi termékek piacra jutásának támogatása potenciális lehetőségként kiemeli az újszerű, gazdasági ágazatokon (multi-szektorális) átnyúló projektek megvalósítását.

Az intézkedések teljesítését, azaz a HVS megvalósítását a munkaszervezet folyamatosan monitoringozza, ellenőrzi és szükség esetén, konkrét módon beavatkozik a folyamatok szervezésébe.